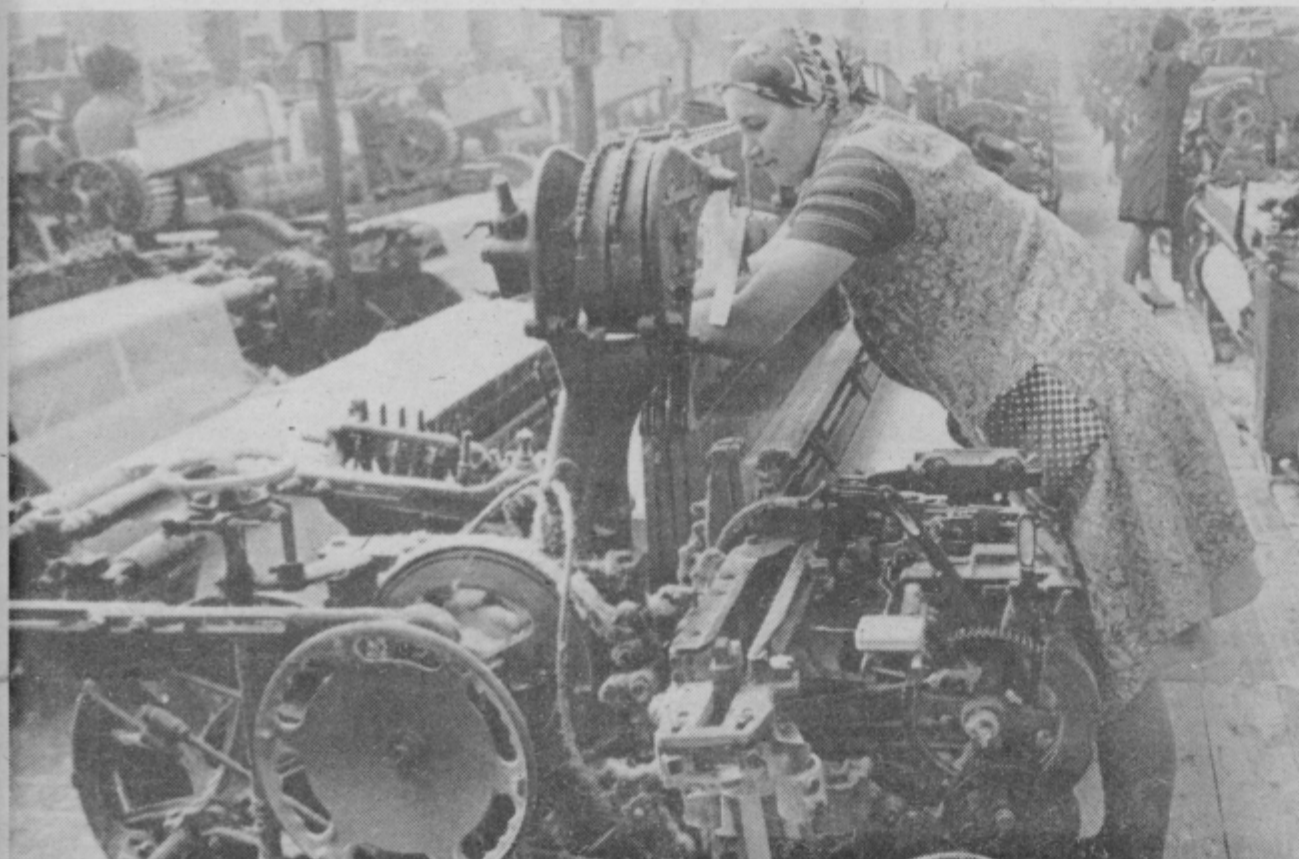

NOVI tednik

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO,
SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

PRIJETNE PRAZNIČNE DNI
ŽELIMO BRALCEM
»NOVEGA TEDNIKA« IN
POSLUŠALCEM
RADIA CELJE!

STRAN 7

**REPORTAŽA O RDEČEM
MLINU V CELJU**

STRAN 9

**PO TITOVH STOPINJAH
V VELIKEM TROJSTVU**

STRAN 20-21

**OBISK V BISTRICI:
STOLETNA UPORNIŠKA
VOLJA**

STRAN 36

**PRVI »RAPORT« NAŠIH
HIMALAJCEV**

Zemlja je zadrhtela. Črnogorsko primorje je po njenem silovitem izbruhu ostalo v ruševinah kakor po hudem boju. Kakor da bi nas hotela narava spet preizkušati. In tako se nenadoma ovemo, da pravzaprav hitimo iz preizkušnje v preizkušnjo. Kadar koli nas je hotela premagati narava, kadar koli nas je hotel kdo ovirati v izvornih zamislih o razvoju samoupravnega socializma, kadarkoli smo začutili razdvojenost v sebi glede družbenih rešitev ali iskanj, kadarkoli smo se znova in znova prepričali, na kaj se lahko najtrdneje opremo v stiski, vselej in vsak dan bolj smo začutili, da se

sleherna resnična revolucija obvezno vraga k svojim izvirom in izkušnjam.

V čem je potemtaka moč naše družbene skupnosti? Kaj nas uči vseh 60 let revolucionarnega delovanja KP oziroma ZK?

Tito: Vsi rodovi, zlasti tisti, ki prihajajo, morajo vselej imeti pred očmi velike nauke iz našega dolgoletnega revolucionarnega boja. Eden izmed pglavitnih je v tem, da je lahko revolucija zmagovita samo takrat, kadar ima globoke korenine in trdno oporo v ljudskih množicah, da je revolucionarna avantgarda neločljivo povezana z delavskim razredom in vsemi delovnimi ljudmi, če zvesto izraža njihove neposredne in dolgoročne interese.

Današnja svobodna resničnost, ki jo preustvarjamo in oblikujemo kot zmotljivi ustvarjalci, se je rojevala na plečih množic. Ljudska moč revolucije, združene fronte vsega naprednega delavstva, inteligence, kmetov, mladih je srkala upanje o svobodi iz množičnosti. Toda odločitev množic na prelomnicah zgodovinskega družbenega razvoja - od delavskih stavk, prvomajskih zborovanj, upora proti okupatorju in združitve v narodnoosvobodilni borbi, do zmag z Informbirojem in Stalinom, do odloči-

V ČEM JE NAŠA MOČ?

tve o večni sanji človeštva o tovarnah v delavčevih rokah, do nastajanja in uveljavljanja neuvrščene politike in do izvornega spopadanja z notranjimi in zunanjimi pritiski ali težavami, pa vse do delegatskega sistema in zakona o združenem delu - v vseh teh preizkušnjah torej je bila skorajda na dlani odločitev množic, odločitev iz globokih korenin, kakor reče Tito. Zakaj na dlani? Ali ne zato, ker je odločitev o zmagoviti in neprekinjeni poti revolucija rasla v svobodnem prepričanju, rasla z upanji in hrepenenji, rasla s spoznanji, prekaljenimi v praksi. Rasla je z načrti in snovanji, ki so segala vedno dalje - verujoč v prometejsko moč samoosvobajanja in preobraženja, verujoč v ustvarjalni nemir svobodnega človeka; verujoč v zmagovitost in nekoledbljivost družbe, ki verjame v človeka; verujoč v nedokončanost doseženega.

Tito: Na dolgi poti, ki smo jo prehodili, ni manjkalo težav in zastojev, bile so ovire, ki so nam jih postavljali drugi, in napake, ki smo jih delali sami. Toda v svojem bistvu je ta pot bila in ostala pravilna in svetla. Tako smo lahko tudi korenito preobrazili našo domovino in kar je važnejše - naše ljudi. Šli smo po poti samoupravljanja in neposredne socialistične demokracije, ki postavlja v središče družbenih odnosov delovnega človeka kot proizvajalca in občana, njegovo vlogo in položaj v družbi.

Tu in tam se komu zazdi čudno, zakaj ob prazničnih dnevih tako radi brskamo po preteklosti. Zakaj kar naprej zajemamo iz nikoli praznega vrča vrednot in vodil revolucije, češ, saj tako že vse vemo.

Ko smo poslušali Titovo analitično predstavitve šestdesetletnega revolucionarnega družbenega vrenja, na čelu katerega stoji ZK, smo bržčas, kot že tolikokrat poprej, uvideli, koliko novega nam odkrijejo premišljanja o prehojenem in doseženem. Kajti ne gre niti za daljno preteklost in tudi ne gre za zgodovino. Ta zgodovina je naša stvarnost.

A če že z revolucionarno kritičnostjo gledamo nazaj in če s ponosom lahko ugotovimo, da je naša pot v bistvu ostala premočrtana in svetla, potem moramo vedeti, da morimo lastno življenje. In naše življenje očitno je bilo in še bolj postaja takšno, da ga nečemo z ničimer zamenjati. Povsem zadovoljni smo, da lahko v samoupravljanju, svobodi, v neodvisnosti, v odločilni naslovnosti na lastne sile, živimo tako, kot sami hočemo. Neizmerna veličina naše samoupravne revolucije je, da smo tudi v najtežjih preizkušnjah zadnjih tridesetih let znali uravnati družbeni kompas demokratičnosti, svobode in družbenogospodarskega razvoja. Bile so sile, in so še, ki bodo hotele zavreti kolo demokratičnosti in samoupravnosti. Odgovor poznamo. Izkušnje nas učijo. Samoupravnega poleta, kljub vsem zadregam mladostnika, ne bo mogoče zavrniti.

Tito: Naša revolucija mora ostati takšna, kakšna je vselej bila: neomajna v temeljnih opredelitvah, humana v prizadevanjih, da stalno širi prostore človekove svobode in nepomirljiva do tistih, ki bi hoteli ogroziti njene pridobitve in preusmeriti njene tokove.

Kako bo lahko naša revolucija ostala takšna, kot je bila na svojem začetku? Takšna, kakršna nam edino zagotavlja dobro, ponosno in človečno življenje.

Nemalokrat se zazdi, kakor da nečemo videti neločljivosti, srčne povezanosti in odvisnosti revolucioniranja družbe od gospodarske uspešnosti. Naš samoupravljalski korak bo manj prožen, bo bolj negotov in manj strumen, če ne bomo z večjim zamahom, ustvarjalnostjo in delavnostjo uravnavali stabilizacijske tokove gospodarjenja. Sedaj presojava planske uspehe. Razmišljamo o novih razvojnih načrtih in spodbudah. Strategija revolucije, to je prihodnjega družbenogospodarskega in političnega razvoja mora odsevati spoznanje, kako zelo potrebujemo trdno gospodarjenje, več znanja, znanosti in samoupravljalske učinkovitosti.

Več moramo delati in naše ustvarjalno delo še bolj združevati s samoupravo, delegatsko in politično prisotnostjo v domačem okolju, na delovnem mestu in v komunih. Tako razumljen položaj združenih delavcev v svobodnih in humanih medsebojnih odnosih, brez sopotništva, umikanja in izmikanja, bo dajal soka revoluciji in našemu boljšemu življenju.

Tako nas res ne bo moglo nič prese-
netiti.

Kaj si lahko še lepšega zaželimo ob dnevu naše OF in ob prazniku dela, dela, ki ima pri nas prav zares čast in oblast! Mora imeti.

JOŽE VOLFAND

VELEBLAGOVNICA

ŽALEC

Vse blago - za družino in dom, za gospodinjstvo, za šport in rekreacijo in izredne nakupovalne ugodnosti v eni hiši - to je v veleblagovnicah trgovskega podjetja NAMA Ljubljana.

VELEBLAGOVNICA

ŽALEC

SOLIDARNOST Z VELIKO ZAČETNICO

Pri občinskem štabu za civilno zaščito v Celju smo izvedeli, da je akcija za pomoč prizadetim ob katastrofalnem potresu v Črni gori v polnem teku. Delovni kolektivi, zavodi in druge ustanove se že od prvega dne po potresu odzivajo k solidarnostni akciji. Občinski štab v Celju že od prejšnje nedelje dela neprekinjeno noč in dan in je v stalni povezavi z republiškim štabom, ki vodi in usmerja akcijo. Medtem ko teče akcija zbiranja denarne pomoči preko sindikata, pa obveznice od cest zbira RK. Iz celjske in tudi iz občin naše regije so prizadetim ljudem poslali že precejšnje število stanovanjskih prikolic, jogi vložkov, posode, oblačil, toplih odej, celo dva avtobusa primerna za bivanje, nepokvarljivo hrano, šolske potrebščine, šotore in tudi finančno pomoč, kar vse so prispevali ljudje, oziroma delovne organizacije in ustanove iz našega območja. Seveda se stanje odposlane pomoči veča skoraj iz ure v uro, iz dneva v dan. Solidarnost, beseda, ki jo v teh dneh tako pogosto slišimo in pišemo, torej ni zgolj beseda, je dejanje, ki ga izražamo in občutimo do vseh, ki jim je potres uničil domala vse, kar so imeli in še več. Ugasnilo je prenekatero življenje in zato je stiska ljudi v Črnogorskem primorju še toliko večja. Solidarnost vseh jugoslovanskih narodov se je spet izkazala kot vrhuna človeka in zato jo pišemo z veliko začetnico!

Naj ne bo odveč, če na tem mestu še zapišemo številko žiro računa pri SDK, kamor naj se steka pomoč za človeka, ki je v stiski.

KDAJ STE BILI NAZADNJE V GLEDALIŠČU!

BOGOMIR VERAS

Njegovo ime ne postane pomembno samo takrat, ko se dvigne gledališki zastor. Takrat je v teku že zadnje dejanje njegovega dela, pa naj gre za poklicno predstavo, kjer se pojavlja kot igralec, ali za njegovo avtorsko stvaritev, kjer drugim postav-

PLANIRANJE

ODLOČITEV ZA JUTRI

Plani ne bi smeli biti zgolj odraz želja

Planiranje nikakor ne sme in ne more ostati zgolj domena strokovnih institucij, vodstev družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine. V njegov proces se morajo vključiti vsi delavci in občani Celja preko mehanizmov samoupravnega odločanja. Kajti zavedati se morajo, da planiranje ne pomeni zgolj oblikovati nekakšen dokument družbenega in gospodarskega obnašanja v prihodnjem obdobju, temveč odločitev, kako bodo živeli jutri.

Toda kot kaže, je tako imenovana planska zavest delavcev in občanov še vedno

nizka, so poudarili na ponedeljkovi seji člani predsedstva občinske konference SZDL v Celju. O tem priča med drugim tudi njihovo obnašanje, ko gre za izvrševanje planskih ciljev. Morda vzrok za to tiči tudi v dejstvu, da ostajajo sprejeti plani še vse prevečkrat odraz želja temeljnih organizacij združenega dela, interesnih skupnosti in krajevnih skupnosti, ne pa vizija razvojnih možnosti slehernega subjekta planiranja. In prav to stanje je treba preseči sedaj, ko v temeljnih sredinah pripravljajo izhodišča plana za naslednje srednjeročno obdobje. Jasno je, da dobrega

plana ne morejo izdelati strokovnjaki, planerji. Ti so le strokovni delavci, ki na podlagi že dogovorjenih in sprejetih izhodišč oblikujejo plane. Prav izhodišča razvojnih možnosti pa morajo oblikovati delavci in občani v temeljnih organizacijah, krajevnih in interesnih skupnostih.

Ob tem so postavljene pred sindikalne organizacije, organizacije socialistične zveze in zveze komunistov zelo odgovorne naloge. Kajti prva te organizacije, ki delujejo v vseh temeljnih sredinah, kjer delavci živijo in delajo, bodo morale zagotoviti najširše razprave o izhodiščih srednjeročnih planov. Prav množične razprave pa bodo porok, da bodo sprejeti plani dejansko odraz vseh tistih potreb in želja, ki jih želimo s pomočjo ustvarjenega dohodka uresničiti v naslednjem petletnem obdobju.

DS

V ŠKOFJI VASI ZA SAMOPRISPEVEK

Prvo nedeljo v maju, torej 6. v mesecu, bodo delovni ljudje in občani dveh območij v Krajevni skupnosti Škofja vas, Zadobrova in naselje Škofja vas, na referendumu odločali o sprejemu pomembne solidarnostne akcije, o uvedbi samoprispevka v višini 1,5%.

Gre za spoznanje, da bodo le tako in s sredstvi Občinske komunalne skupnosti ter z drugimi viri uspeli rešiti dva pomembna komunalna problema, in sicer vodovod v Zadobrovi ter kanalizacijo v Škofji vasi.

V Zadobrovi nimajo zdrave pitne vode. Voda, ki jo zdaj uživajo higijensko ni primerna. Z gradnjo naj bi začeli že letos, vsa dela pa končali v treh letih.

Računajo, da bi za vodovod v Zadobrovi potrebovali okrog šest milijonov dinarjev, toda ker bodo nekatera dela opravili z manjšimi stroški, bodo potrebovali 4.235.000 din. Za to naložbo bi s samoprispevkom zbrali 2.355.000 din, ostanek 1.880.000 din pa bi prispevala Občinska komunalna skupnost.

Za območje naselja Škofje vasi pa so se odločili za gradnjo kanalizacijskega omrežja in s tem za sofinanciranje teh del. Tudi ta dela naj bi pričeli že letos, nadaljevali pa v etapah vse do 1984. leta.

Po predračunu bodo za to pomembno naložbo morali zbrati tri milijone dinarjev. S samoprispevkom nameravajo zbrati 1.800.000 din, poleg tega naj bi Občinska komunalna skupnost Celje prispevala 600.000 dinarjev. Temeljne organizacije združenega dela na tem območju 200.000 dinarjev, graditelji novih stanovanjskih hiš na območju 400.000 din itd.

V obeh primerih gre za predlog, da naj bi bil samoprispevek uveden za obdobje petih let, in sicer od 1. junija letos do 31. maja 1984. leta.

Gre torej za samoprispevek, ki naj velja za dve območji v Krajevni skupnosti Škofja vas. Zato se bo o njem odločalo le okoli 600 krajanov Zadobrove (na dveh glasovalnih mestih) ter okoli 300 ljudi iz naselja Škofje vasi (na enem glasovalnem mestu).

Glede na priprave in odmev, kako so delovni ljudje in krajanje obeh območij v KS Škofja vas sprejeli pobudo, ni dvoma, da bi referendum ne uspel. Na poti je torej nova solidarnostna akcija. Tokrat v Krajevni skupnosti Škofja vas.

M. BOŽIČ

CELJE

NAJPREJ OCENA DOMA

Na seji občinske skupščine o zakonu o združenem delu

Takoj po prvomajskih praznikih, sicer pa v torek, 8. maja, bo najprej skupna zasedba pa trinaest ločne seje delegatov vseh zborov celjske občinske skupščine.

Osrednja točka dnevnega reda bo prav gotovo namenjena oceni izvajanja srednjeročnega načrta v lanskem letu, tembolj, ker gre ob lepih rezultatih tudi za določena vprašanja. To velja tako za področje zaposlovanja, za tem za dejstvo, da se je obseg izgub v poslovanju bistveno povečal v primerjavi s 1977. letom, nadalje za ugotovitev, da reprodukcijska sposobnost gospodarstva ni takšna, kot bi naj bila in ne nazadnje, da tudi gibanje finančnih tokov opozarja na velike naloge v prihodnje.

Veliko si obetamo od razprave o uresničevanju zakona o združenem delu. Osnovna zahteva te ocene bo v pri-

poročilu, da morajo delavci v organizacijah združenega dela takoj analizirati uresničevanje zakona o združenem delu v lastnih sredinah ter sprejeti ukrepe, ki naj bi tudi v prihodnje pripeljali do konkretnih pozitivnih rezultatov.

Poročilo o uresničevanju ekološke in ekonomske sanacije Cinkarne je gradivo, ki vselej vzbuja veliko pozornost. Tudi zdaj, saj gradivo opozarja na velike napore in velika sredstva, ki bodo potrebna, da bi problem rešili v najkrajšem času.

In potem vprašanja okoli uresničevanja kadrovske politike, v tej zvezi tudi stipendijske itd. Tokrat prihaja na

dnevni red tudi predlog loka o davkih občanov, tem prav tako predlog o prispevku za pospevanje kmetijstva v občini ga bodo plačevali tisti, ki kupujejo kmetijske proizvode, pridelane v celjski čini, brez kooperacijskih godb s pridelovalci.

Ob koncu bodo odločali o bazilnem načrtu za Občinsko komunalnih dejavnost posebnega družbenega mena itd.

**SAMO
V STOPU
11 TV SPREDO**

SLAVNOSTNI PRIČETEK NAŠE BESEDE 79 V SLG

V nedeljo ob 18. uri se je dvignil zastor v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju. Povezovalka letošnje NB Karmen Magyar je napovedala slavnostnega govornika Aleksandra Krošla, predsednika IO KSC. V svojih pozdravnih besedah mladim, je izpostavil dejstvo, da je začel naše besede pognal korenine ravno na celjskem gledališkem odru pred dvajsetimi leti in da je treba s to dragoceno tradicijo nadaljevati. Tudi letošnje leto vlagata v organizacijo celjske občinske in hkrati tudi območne naše besede vse napore OK ZSMS Celje in ZKO Celje. Posebnost letošnje NB je tudi v tem, da se je prvič organizacijsko vključil tudi sindikat, kar je vse hvale vredno. Predsednica pripravljalnega odbora je Slavica Kolšek. Po slavnostni otvoritvi nastopilo Plesno gledališče Celje z baletnim kolažem Tih.

KURIRČKOVA TORBICA V GRIŽAH

Pionirji in kurirji so se na svoji poti dne 18. 4. 1979 ustavili tudi na Sprajčevem hribu, kjer je bila osrednja proslava občine Zalec. Zbrali so se na griču, kjer se je že pred vojno zbirala mladina pod vodstvom SKOJ. Zbrane pionirje predstavnik družbenopolitičnih organizacij, skupščine izvršnega sveta občine Zalec, je pozdravil predsednik občinske konference ZSMS Zalec, Oto Zagar. Zbranim je spregovoril o zgodovini SKOJ. Potem sta govorila predvojni skojevca Ludvik Zupanc-Ivo in Peter Sprajc-Slavc. Zupanc je govoril o delovanju komunistov in skojevcev na področju Zabukovice in Griž, Sprajc pa se je dotaknil nekaterih dogodkov iz predvojnega in medvojnega delovanja mladine pod vodstvom SKOJ. Pionirji, ki so prinesli kurirčkov torbo na Sprajčev hrib, so jo izročili Zupancu in Sprajcu. Proslavi pa sta jo izročila pionirjem, da jo ponese proti Kani. FRANCJI JEŽOVN

OBRAZI

ga ne moremo omejevati na eno skupino, ne na občino in na območje. In če je vrednost njegovega dela v pravilnem odkrivanju široke izrazne zakladnice v gledališki možnosti izražanja igralcem na amaterskem odru, je ne hote ta vrednota tudi podaljšana v odkrivanje ne napisanega in neizgovorenega na odru do tistih, ki sedijo v dvorani.

Tako Bogomir Veras deli svoj čas in delo med poklic in ljubiteljstvo, dom in družino, prijatelje in znance. Nekaj časa je skušal biti celo svoboden umetnik, a se je njegovo ime kmalu znašlo na plačilnem seznamu poklicne hiše. Takšno je življenje, nič drugačno od tistega na odru in tisto na odru nič drugačno od tistega na cesti ali v nas samih.

DRAGO MEDVED

lja izvedbene naloge v smislu večnega plemenitenja gledališkega sporočila.

Se pred leti, ko morda niti ni vedel, da bo po končani igralski akademiji v Ljubljani prišel v Celje, ni pomislil, da bi toliko svojega dragocenejšega časa in znanja (ta beseda je v nekaki zadregi pred njegovo skromnostjo), posvečal tudi drugim, predvsem tistim, ki so se ljubiteljsko zapisali odrskemu delu.

Pa smo pri izhodišču za tole pisanje. Te dni se v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju in v kulturnem domu v Ločah, vsak dan večkrat dvigne gledališki zastor. Svoje znanje kažejo najmlajši in tisti, ki jim pravimo »odrasle gledališke skupine«. Pri obeh kategorijah ima Bogo Veras prste vmes, kot temu radi pravimo.

Kmalu po letu 1968, ko je prišel v Slovensko ljudsko gledališče, je osnoval Grupo poetico. Že njen program je zgovorno kazal na osnovne motivacije, ki so režiserja vodile k

izbiri posameznih tekstov in načinu njihove izvedbe. Še bolj se to odraža v delu z amatersko skupino v Šmartnem ob Paki, kjer že nekaj let spremljamo prav Verasovo občuteno pristopanje k poetičnim in pravljicnim besedilom, ki za tem na odru zaživijo s svojo polnokrvnostjo.

In če smo danes izbrali trenutek, da pišemo o gledališkem delu Bogomira Verasa (in do trenutka, ko bo to bral, sploh ne ve, da to počnemo!), počenjamo to zaradi tega, ker je nesebično, v svojo odgovornostjo podal roko tem ljudem, v katerih je videl možnost plemenite in nepotvorjene komunikacije v občinstvom, ki je nepogrešljiv kruh vsakega, ki v gledališču dela.

Težko je pravzaprav z nekaj besedami oslikati vse tisto, kar odraža in potrjuje smiselnost ravnjanja nekega človeka, ki zavestno dela tako, da bi v podzavesti drugih prebudil vse tisto, kar naj bi jutri imeli v svoji zavesti. Zato je Verasov delež pri razvoju gledališkega amaterizma prav velik in

OBMOČJE

ODLIČJA ZA DELO

Podelili so priznanja OF in znake ZSS

V vseh občinah našega območja so ob prazniku dela in dnevu ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda podelili posameznikom in organizacijam srebrna priznanja OF in srebrne znake sindikata. Predsedstva občinskih konferenc SZDL in predsedstva občinskih svetov ZSS so priznanja podelili vsem tistim, ki so s svojim zavzetim delom pripomogli k razvoju samoupravnih odnosov in razgibali sredine, v katerih so delovali. Po posameznih občinah so priznanja dobili naslednji posamezniki, organizacije in društva:

CELJE

Srebrna priznanja OF: Ivan Jeram, Lazo Kolundžija, Dominik Lebič, Romana Lončar, Milena Mravlje, Danijel Skodnik, Anton Udovič, Minka Vovk, Ivan Zupan, Komorni moški zbor Celje in Moški zbor kulturnometniškega društva »Ivan Cankar«.

Srebrne znake ZSS: Cvetko Kolenc, Vera Stropnik, Rudi Zanoškar, Franc Kovač, Anica Ambrož, Franc Lah, Zlatko Leskovšek, Marjan Plankl, Drago Čelan, Janez Golouh, Janez Vovk, Srečko Kovačec, Teri Kokalj, Stane Pečar, Avgust Orešnik, Jože Tome, Zorka Pinter, Stevo Pratkanec, Slava Podpečan, Nikolaj Pirtosek, Milan Ramšak, Franc Dorn, Marjan Zupanc, Francka Agrež, Drago Horvat, osnovna organizacija ZSS v tozdih Mehanizacija v Ingradu, osnovna organizacija ZSS tozdi Skladišče in transport v Kovinotehni, osnovna organizacija ZSS v Ključavničarju, osnovna organizacija ZSS v Tovarni tehnic v Libeli in osnovna organizacija ZSS v tozdu Grosistposlovnica 2 v Merxu.

LAŠKO

Srebrna priznanja OF: Jure Jan, Viliem Krajnc, Stane Martinšek, Boris Sinigoi, Milko Vahčić, Moški pevski zbor DPD »Svoboda« Radeče in Moški pevski zbor upokojencev Laško.

Srebrni znaki ZSS: v La-

škem jih niso letos podeljevali, ker jih podeljujejo le vsako drugo leto.

MOZIRJE

Srebrna priznanja OF: Matevž Požarnik, Ivan Jeraj, Stane Prodnik, Lovro Goličnik, Franc Trbovc, Damjan Havdej, Franjo Kaiser, Franc Berginc, Franc Omladič in Športno društvo »Lipa« iz Smartnega ob Dreti.

Srebrni znaki ZSS: Ernest Špeh, Gizela Pinterič in Franc Tratnik.

SLOVENSKE KONJICE

Srebrna priznanja OF: Milan Škorc, France Leskovšek, Stefan Trunkl, Franc Slapnik, Franc Ratej, Mirko Klemen, Edi Fijavž, Moški pevski zbor Vitanje in Vzgojnoizobraževalni zavod - tozdi Vzgojnovarstvene organizacije Slovenske Konjice.

Srebrni znaki ZSS: Silvo Komplet, Hinko Penič, Helena Posilovič, Marija Zbičajnik in Jože Preložnik.

ŠENTJUR

Srebrna priznanja OF: Franc Palir, Gasilsko društvo Gorica pri Slivnici, Martin Cmok, Leopoldina Zendzianowsky, Jože Znidar, Pavla Siter in Franc Kodrič.

Srebrni znaki ZSS: Franc Slomšek, Ivan Arzenšek, Alojz Tetež, Jože Belej in Jožica Oset.

ŠMARJE PRI JELŠAH

Srebrna priznanja OF: Franc Drobne, Marjan Ungar, Jože Pečnik, Jože Pirš, Vekoslav Škrabl, Ferdo Pak, Stanko Gobec in Gabrijel Pust.

Srebrni znaki ZSS: Ivan Jernejšek, Jožica Turk, Danica But, Drago Bezgovšek, Jože Kovačič in osnovna organizacija ZSS delavcev Uprave Skupščine občine Šmarje pri Jelšah.

VELENJE

Srebrna priznanja OF: Ivo Rakun, Elica Nagode, Jože Slatinšek, Edo Kaš, Tomo Hudoletnjak, Martin Marolt, Filip Lesnjak, Viktor Avberšek, Alojz Holešek in Planinsko društvo Velenje.

Srebrni znaki ZSS: Herman Arlič, Milan Arzenšek, Konrad Goršek, Jelka Imperl, Jože Kočar, Viktor Krašek, Marcel Medved, Karl Planko, Rado Pungartnik in Cveta Pušnik.

ŽALEC

Srebrna priznanja OF: Mija Fon, Karel Jug, Jakop Lesjak, Lado Plaskan, Neža Ribič, Alojz Pižorn, Jože Tkavc, in Občinski štab teritorialne obrambe Zalec.

Srebrni znaki ZSS: v žalski občini jih bodo podelili v juniju.

IDEJNOPOLITIČNO USPOSABLJANJE V ŽALCU

V žalski občini posvečamo idejnopolitičnemu usposabljanju članov zveze komunistov precej pozornosti. Zavedamo se, da čvrsto podlago za uspešno delo tudi na družbenopolitičnem področju lahko da le znanje, bolje rečeno - učinek znanja. Le dobro teoretično usposobljeni bomo znali razvijati teorijo marksizma pri reševanju vsakodnevnih družbenih protislovij, pri nadaljnjem razvoju naše socialistične samoupravne družbe.

V letu 1978 smo realizirali bogat program idejnopolitičnega usposabljanja, ki ga je sprejela komisija za idejna vprašanja vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture pri komiteju občinske konference Zveze komunistov Slovenije Zalec. Tudi v letu 1979 prehajamo pravzaprav iz ene izobraževalne oblike v drugo. Ugotavljamo sicer, da bi bilo potrebno v osnovnih organizacijah zveze komunistov več načrtnega kadrovanja v predvidene oblike idejnopolitičnega usposabljanja, ker bi se prav osnovne organizacije morale uveljaviti kot temeljni nosilci idejnopolitičnega usposabljanja in marksističnega izobraževanja članov zveze komunistov.

Pravkar pričnemo z drugim semi-

narjem za kandidate zveze komunistov, seminarjem za novosprejete člane, realiziran je bil del osnovnega programa, izvedenih je bilo več enkratnih predavanj v posameznih osnovnih organizacijah. Z izvedbo 120-urne politične šole, ki je planirana v naslednjem mesecu, bomo v bistvu realizirali polovico programa, za katerega smo se na komisiji dogovorili za leto 1979.

V razgovorih s posameznimi slušatelji, ki jih izvedemo že med trajanjem seminarjev ali ob koncu seminarja, slušatelji povedo, da je še kako potrebno, da si na takšen način pridobivajo dodatna znanja, kajti samo delovna vnaša je resnično premalo za dobro družbenopolitično delo tako v družbenopolitičnih organizacijah kot samoupravnih organih.

Če želimo uspešno razvijati socialistične samoupravne odnose, se moramo tudi z delovanjem družbenopolitičnih organizacij organizacijsko in metodološko prilagajati novim družbenoekonomskim odnosom in političnim odnosom, ker lahko na ta način prispevamo k hitrejšemu uresničevanju in učinkovitosti naše družbene ureditve.

VERA OREŠNIK-JUHART

DAROVALCI KRVI IZ PARME ZA ČRNO GORO

Minulo soboto je bila v Šempetru redna krvodajalska akcija, ki jo je pripravila KO RK Šempeter. Odvzema se je udeležilo 120 krajanov. Malo pred zaključkom akcije pa so najavili še 50 krvodajalcev, ki so prišli iz mesta Parma v Italiji, da bi darovali kri za prizadete ob potresu v Črni gori. Mesto Parma in Ljubljana sta pobrateni mesti. Več je bilo takih, ki so kri darovali prvič. **Malo čudno pa je vseeno, da so se morali na odvzem krvi pripeljati iz Ljubljane v Šempeter.** Kot nam je povedala Nada Svetličič iz RK Ljubljana Bežigrad so bile ekipe za transfuzijo krvi ves teden na terenu, iz mesta Parme pa so svoj prihod najavili v soboto popoldne, tako, da je bilo odvzem nemogoče organizirati v Ljubljani!

Na sliki: Darovalci krvi iz Parme.

T. TAVČAR

TITOV ODLIKOVANCI

Ob dnevu ustanovitve Osvobodilne fronte in prazniku dela je bila včeraj v Celju slovesnost, na kateri so podelili srebrna priznanja OF in izročili odlikovanja predsednika republike Josipa Broza Tita vidnim družbenopolitičnim in družbenim delavcem. Tako so odlikovanja tovariša Tita prejeli: dr. Vladimir Mayer - red dela s srebrnim vencem, Franc Berginc - red dela s srebrnim vencem, Martin Andrejaš - red dela s srebrnim vencem, Stanislav Polajnar - red zaslug za narod s srebrno zvezdo, Franc Kumer - red zaslug za narod s srebrno zvezdo, Andrej Drolle - red rpeublike z bronastim vencem, Dušan Roš - red zaslug za narod s srebrno zvezdo, Zdravko Smrkolj - red za vojaške zasluge s srebrnimi meči, Franc Klepež - medalja zaslug za narod, Anton Sentočnik - red dela s srebrnim vencem, Mitja Pipan - red dela s srebrnim vencem in Ivan Kapš - red dela s srebrnim vencem.

KAJ SE BO ZGODILO V MANILI?

Eden najtrdovratnejših svetovnih problemov je grozljiva razlika med Severom in Jugom, to je med razvitimi in revnimi. Ta razlika ni le v bogastvu ali v kvaliteti življenja, ampak predvsem v različnih možnostih za nadaljnji razvoj. Prepada med razvitimi in revnimi se veča in včasih izgleda, kot da tisti najrevnejši nimajo odprtih nobenih poti v prihodnost. Zato je razumljivo, da se dežele v razvoju že leta in leta dogovarjajo med seboj in z razvitimi državami o tem, da bo potrebno v svetu spremeniti gospodarski red. To je tudi politika neuvršenih dežel.

Industrijski sever ima v svojih rokah še vedno okoli 80 odstotkov svetovne trgovine in svetovnih investicij, kar 93 odstotkov industrijske proizvodnje in popolnoma vse raziskovalne in znanstvene dejavnosti, ki so odločilne pri razvoju. Poprečni dohodek na prebivalca je v razvitih deželah 15-krat večji od tistega v deželah v razvoju. Od leta 1950 do 1975 se je ta dohodek v deželah v razvoju povečal s 175 dolarjev na 400 po prebivalcu, v industrijsko razvitih državah pa od 2000 na 6000 dolarjev. Ne-

katere razvite dežele dajejo samo za orožje po prebivalcu nekajkrat več sredstev, kot pa jih imajo nerazviti po prebivalcu za vse življenje v enem letu. Samo Amerikanci, ki jih je okoli 6 odstotkov svetovnega prebivalstva, porabijo od 35 do 40 odstotkov vse uporabljene energije na svetu. Zadolžitev dežel v razvoju je porasla na preko 200 milijard dolarjev; mnoge med njimi pretežni del deviz, ki jih pridobijo z izvozom, uporabijo za vračanje dolgov. Jasno je ali pa bi vsaj moralo biti vsakomur, da to poglobljanje razlik med razvitimi in tistimi v razvoju ne more trajati v nedogled. Spremeniti je treba gospodarski red v svetu, ali pa bo ta nered spremenil svet.

V Manili, Filipini, se bo 5. maja začelo peto zasedanje konference OZN za trgovino in razvoj (UNCTAD). Doslej so bile že štiri take konference, in sicer 1964, 1968, 1972 in 1976. Rezultati so bili v dogovorih, premikov v stvarnosti pa ni bilo. Odločilneje poteze pričakuje svet v Manili. Bil bi že čas!

SVET IN MI

PIŠE IVAN SENIČAR

16

BITI SVOJ IN PRIPRAVLJEN ZA SODELOVANJE

Ob 60-letnici ZKJ, SKOJ in revolucionarnih sindikatov je pred dnevi govoril predsednik Tito. Orisal je, med drugim, tudi »zunanjo politiko-jugoslovanskih komunistov, položaj v svetu in naše mesto v njem. Poudaril je, da so bili jasni, zgodovinsko poučni in navdihujoči.

Osnovno je spoznanje, tolikokrat preverjeno v grobi praksi mednarodnih odnosov, pritiskov, groženj in iskanj, da je imela zunanja politika nove Jugoslavije že od začetka demokratične prvine naše revolucije, ki so jo pod vodstvom komunistične partije uresničili sami naši ljudje in narodi ter narodnosti. Zunanja politika in »notranja« revolucija sta se napajali iz istega vira moči. To je iz življenjskega interesa narodov za mir, za svobodo, za neodvisnost, za enakopravnost, za sodelovanje med ljudmi in narodi in za napredek. To je tista reka, ki poganja zgodovinsko kolo. To je tisto, kar hočejo ljudje vsak dan, ko delajo, ko se povezujejo, ko se zabavajo in ko živijo v svoji družini. Nobenih višjih ciljev ni, ki bi se jim morali priklanjati in jim žrtvovati katerokoli od navedenih osnovnih

vlaklen našega bivanja in delovanja v svetu. In to ne iz trme in samozadovoljnosti, ampak preprosto zaradi tega, ker lahko samo s takega stališča prispevamo k reševanju perečih problemov v svetu - kot so mir, razorožitev, gospodarski razvoj, demokratično in enakopravno sodelovanje. Bloki, pa naj bodo še tako zgodovinsko in politično utemeljeni, z vso svojo velikansko močjo in resničnim vplivom vendarle ne morejo popeljati sveta s sedanjega usodnega preprihpa, ampak večkrat ta preprih se povečujejo. Zato je politika neuvršenosti tista pot, ki smo jo pomagali stlakovati in po kateri bomo trajno hodili.

Jugoslavija je zelo občutljiva za vse, kar zadeva njeno neodvisnost. To je tudi več kot razumljivo. To neodvisnost smo si ustvarili, jo morali nič kolikrat braniti in jo bo najbrž še treba. Vendar ta naša odločnost in zagnanost ni le delo za nas same, s tem da branimo svojo neodvisnost in načela, na katerih počiva, branimo in hkrati ustvarjamo nove mednarodne odnose, s tem pa tudi nove prilike za ljudi in narode, za delavce, za mladino, za vse.

ŽALSKO GOSPODARSTVO

VIDEZ JE VARLJIV

Številke so lepe - v primerjavi z regijskimi zbledi

Stališče občinske skupščine, izvršnega sveta in družbenopolitičnih organizacij žalske občine v zvezi z akcijo Zaključni račun je, da sama aktivnost po sprejetih računih, ne more prenehati, ampak je treba celotno akcijo nadaljevati v smeri uresničevanja nalog s področja gospodarstva. Vsa konkretna stališča, sprejeta ob zaključkih razprav v posameznih TOZD, bo treba letos, pa tudi prihodnje leto, uresničiti. Tako so menili tudi na skupni seji OK ZKS in občinskega sindikalnega sveta v Žalcu, ko so med drugim tudi malce bolj kritično pregledali lanske leto gospodarske in ga primerjali z regijskim.

V Žalcu so bili lani priče visokim nominalnim rastem določenih gospodarskih kategorij. Kljub temu pa z rezultati niso povsem zadovoljni, še zlasti, če jih primerjajo z regijskimi in tudi republiški. Primerjave namreč izredno zgovorno opozarjajo na ekstenzivno gospodarjenje. Posamezne nominalne rasti, recimo celotnega prihodka in družbenega proizvoda ter drugih kategorij, so dosegli predvsem z večjo stopnjo zaposlovanja in dvigovanjem cen. Manj prizadevanjem za večjo produktivnost dela. Res je, da izgub v žalskem gospodarstvu lani ni bilo, dejstvo pa je, da precejšnje število delovnih organizacij gospodari na meji donosnosti. V njih je zaposleno kar okrog dvajset odstotkov vseh delavcev v družbenem sektorju. Precej

je tudi primerov, ko delovne organizacije dvigujejo osebne dohodke bolj kot produktivnost.

V bodoče bo treba dati večjo pozornost odvisnosti razvoja družbenega in osebnega standarda od gibanj v samem gospodarstvu. Zaostriti bodo morali celotno odgovornost do tega vprašanja, ker je nemogoče vztrajati na tem, da se lahko družbeni ali pa osebni standard odvija neodvisno od gibanj v posameznih delovnih organizacijah. V občini bodo morali doseči boljše rezultate tudi pri naložbah v gospodarstvo. Ni mogoče, da bi bila realizacija srednjeročno zastavljenega cilja tako nizka kot jo ugotavljajo še zlasti

v lanskem letu. Leta 1978 so namreč v žalski občini uresničili komaj 40 odstotkov predvidenih naložb. V začetku letošnjega leta sicer ugotavljajo vedno več programov naložb, res pa je, da delovne organizacije razpolagajo z zelo skromnimi lastnimi sredstvi, vemo pa tudi, da so se kreditni pogoji pri posameznih bankah zelo zaostrili. Vprašanje je torej, kako bo s pokritjem posameznih predvidenih naložb. Opozoriti velja tudi na problematiko kadrov v občini. Tam kjer je dobra kadrovska struktura zaposlenih, so tudi gospodarski rezultati boljši. To potrjujejo vsi podatki in tega vprašanja ne gre zanemarjati. JANEZ VEDENIK

PRISEGA MLADIH TABORNIKOV

V počastitev 22. aprila - dneva tabornikov, so na Hudinji mladi celjski taborniki odredili II. grupe odredov postavili propagandni tabor in najmlajši, komaj sprejeti v vrste te plemenite organizacije, so tudi prisegli. Celjski taborniki so se izkazali tudi ob nesreči, ki je prizadela črnogorsko primorje: takoj so ponudili 20 svojih šotorov in odeje.

Foto: D. Medved

TOZD SKUPNEGA POMENA V AERU

V delovni organizaciji Aero Celje so tik pred tem, da ustanovijo novo temeljno organizacijo združenega dela Trženje, ki bo skupnega pomena za vse ostale tozde v Aeru. Odločitev delavcev ni naključna, kajti Aero je v zadnjih letih močno povečal obseg dela in s tem tudi število zaposlenih tako v proizvodnih temeljnih organizacijah, kot v delovni skupnosti skupnih služb. Tako so bili končno dani pogoji za ustanovitev in organiziranje temeljne organizacije, ki jih narekuje tudi Zakon o združenem delu. Glede na to so člani delavskega sveta v Aeru dali pobudo, naj iz dosedanjega komercialnega sektorja zaživi nova temeljna organizacija skupnega pomena.

Delavci komercialnega sektorja v Celju in Beogradu so sprva le z delnim

zaupanjem razpravljali o svoji novi organiziranosti. A končno so spoznali, da kljub prevzemu določenega rizika vendarle ni bojazni, da bi nova temeljna organizacija poslovala v bodoče neuspešno. Še posebej, ker so prav delavci komercialnega sektorja veliko prispevali k dobri rezultatom poslovanja Aera v preteklem letu.

Nova temeljna organizacija Trženje bo opravljala številna dela in naloge. Tako bo nabavljala in prodajala blago, skrbela za področje uvoza in izvoza izdelkov, skrbela za skladiščenje, odpremo in transport ter opravljala raziskave tržišča, propagandno dejavnost in reklamo. O njeni ustanovitvi pa se bodo odločali delavci že v naslednjih dneh z referendumom.

DS

ŽELEZARJI ŽE NAČRTUJEJO

Da bi se čimbolj temeljito pripravili na izdelavo izhodišča srednjeročnega plana za obdobje 1981-1985, so v Železarni Štore že analizirali uresničevanje zastavljenih ciljev sedanjega srednjeročnega programa razvoja. Ugotovili so, da so večino osnovnih ciljev dosegli, da pa za polni dve leti kasneje pri realizaciji načrtovanih investicij. Zastoji in odstopanja so nastala predvsem zaradi počasnega postopka pridobivanja ustreznih dokumentov, zaradi česar so delavci v Železarni še posebej nejevoljni. Kajti izpad investicij gotovo pomeni tudi zastoj pri uresničevanju drugih ciljev. Tako na primer postopne posodobitve tehnologije v Železarni Štore, ki pomeni zanje eno osnovnih nalog.

V Železarni pa med drugim poudarjajo, da ne bodo pri oblikovanju prihodnjega srednjeročnega plana ponavljali starih napak. In da bodo temeljito proučili stanovanjsko, kulturne, telesnokulturne in druge potrebe delavcev ter jih enakovredno vključili v srednjeročni plan. To pa je seveda posebej pomembno glede na dejstvo, da ravno tako imenovane socialne komponente zanemarjajo v mnogih delovnih organizacijah, ko načrtujejo svoj razvoj.

D

LETOVANJE ZA MLADE

LETOVIŠČE »SAVINJA« V MAKARSKI

Letovišče »SAVINJA« leži 2 km od Makarske in je le 150 m oddaljeno od morja. Namestitev je v camp prikolicah ali v privatnih sobah. Za zabavo je poskrbljeno v »disco klubu« v samem letovišču, ki leži v prijetnem stoletnem borovem gozdu. Organizator pa prireja tudi dnevne in nočne izlete z ladjo in ribjim piknikom na bližnje otoke.

Za vse turiste starejše od 27 let so na voljo privatne sobe I. kategorije.

Predvidoma bo letovišče odprto od začetka junija do konca septembra 79 in je ugodno za letni dopust in maturantske izlete, tako za organizirane skupine kot za posameznike.

Vse informacije dobite:

CENTER ZA MLADINSKI TURIZEM CELJE, KOCENOVA 2 (tel. 22-664)

TEDEN VARNOSTI IN DRUŽBENE SAMOZAŠČITE

ŠTEVILNE AKCIJE

Osrednja proslava 11. maja v hali Golovec

Na zadnji seji sveta za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito pri skupščini občine Celje, katero je vodil podpredsednik Anton Jelenko, so med drugim spregovorili tudi o poteku priprav za letošnji teden varnosti in družbene samozaščite, ki ga bomo v Celju praznovali od 7. do 13. maja. Ta teden so v Celju v zadnjih letih praznovali pod skupnim naslovom »Nič nas ne sme presenetiti«, letos pa se bo tako imenovala osrednja republiška akcija, ki je načrtovana kot vrhunec vseh naših priprav za mesec september.

Tako bo tudi celjski teden varnosti in družbene samozaščite samo logično nadaljevanje vseh naših priprav za morebitni poseg v primeru česa hudega. Odbor za pripravo letošnjega tedna v celjski občini vodi Tone Sentočnik, ki je članom sveta tudi poročal o dosedanjih lahko rečemo zelo uspešnih pripravah. Pravzaprav pa sploh ne gre več za priprave, temveč že konkretne akcije po delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih, šolah itd. Zbor vseh teh priprav bo v tednu varnosti in družbene samozaščite, ko organizatorji pripravljajo več športnih tekmovanj (kros, patroljni tek in orientacijski pohod), potujočo razstavo po šolah in delovnih organizacijah, razstavo v celjskih izložbah, skupno veliko vajo gasilskih enot, enot civilne zaščite in milice, nastop šolanih in

službenih psov, promenade koncert pred spomenikom NOB na Šlandrovem trgu ter seveda osrednjo proslavo v hali Golovec.

Ta bo v petek, 11. maja ob 18. uri, pripravljata pa jo skupno pod vodstvom miličnika Toneta Križana, ki je sicer v prostem času navdušen kulturni delavec in režiser, amatersko gledališče iz Štor in delavci milice. Križanova zamisel proslave je izredno domiselna in bo brez dvoma prevzela vse, ki ji bodo prisostvovali.

Obris Jugoslavije bodo v parterju hale Golovec namreč predstavljali predstavniki teritorialnih enot, civilne in narodne zaščite, JLA, milice, gasilci, taborniki, lovci, pionirji, skratka vsi, ki živijo v svobodni Jugoslaviji. Vse skupaj bo spremljal trojni barvni snop, ki bo ponazarjal jugoslovansko zastavo. Sredi tega bodo tvorili

srp člani godbe na pihala Železar iz Štor, kladiivo pa pevec mešanega zbora France Prešeren. Okoli tega bodo zvezdo napravili pionirji. To je samo del scenarija za osrednjo proslavo, kjer bodo recitatorji med drugim povedali tudi znamenito pesnitev Jama avtorja Gorana Kovčiča.

Na osrednji proslavi bodo podelili tudi posebna priznanja ob 13. maju, dnevu varnosti in družbene samozaščite, ki jih bodo po predlogu komisije in sklepu sveta za LO, varnost in DS letos prejeli: občinska konferenca ZSMS Celje, Krajevna organizacija ZRVS Štore, Aero Celje, Remont Celje, Gasilsko društvo Gaborje, Oddelek za notranjo zadevo, Krajevna skupnost Nova vas, KS Dobrna, Osnovna šola Vojnik, Stanje Malgaj, Tone Vrabi, Stanje Leskovšek in Jože Gluk.

T. V.

GRADBENA DEJAVNOST V SLIVNICI

Lani smo v organe Krajevne skupnosti in vaški odbor volili delegate. Med dobrimi smo izbrali najboljše. Nismo se zmotili. Izvoljeni so že zdaj z delom dokazali svojo sposobnost.

Cesto Turno-Slivnica bo dobila asfaltno prevleko. Dosedanja pokopališka gmajna je postala dostojno pokopališče. V teku je gradnja nove mrliške vežice, ki bo, kot pravijo, ena najlepših v šentjurski občini.

Na začetku aprila je bila v akciji mladina. V dveh skupinah je čistila vodni rezervoar, druga pa drevje ob cesti.

Tako tudi Slivnica dobiva svojo lepšo podobo.

STANE KURNIK

Po predstavitvi iz Mestnega parka je bil sedež vrtnarije za Staro grofijo. Tu je bil tudi cvetličnjak. Mestna vrtnarija je na tem prostoru delala vse od 1924. leta dalje do 14. februarja 1945. leta, ko je tudi ta objekt zadela bomba.

MESTNI PARK - POMEMBNO DELO VRTNARJA MARTINA JELOVŠKA

V letošnjih prizadevanjih za lepšavo Celja in sploh v hortikulturni ureditvi mesta ob Savinji zavzema Mestni park na desnem bregu Savinje posebno vlogo. Z njim pa se pojavlja tudi ime sedaj že pokojnega vrtnarja Martina Jelovška, ki ima prav gotovo največ zaslug za ureditev parka, kakršen je bil v letih po prvi in tudi po drugi svetovni vojni.

Celjsko turistično društvo je kmalu po svoji ustanovitvi 1871. leta prevzelo pašnik, kot je bila označena površina ob vznožju Miklavškega hriba in jo začelo urejevati v park. Svoj prvi razcvet pa je društvo in z njim vred Mestni park doživel po 1920. letu. Po podatkih, ki jih je v svojem prispevku v brošuri ob 30-letnici Olepševalnega in turističnega društva Celje zapisal prof. Janko Orožen, je vrtnar Martin Jelovšek že na ustanovnem občnem zboru slovenskega Olepševalnega društva 17. februarja 1921. leta dobil posebno priznanje za dotedanja dela v parku. Sicer pa iz istih virov povzemamo, da je vrtnar Martin Jelovšek stopil v službo Olepševalnega društva 1. marca 1920. leta, dve leti za tem ga je kot svojega uslužbenca prevzela mestna občina, za pomočnika pa mu je dodelila kot vajenca Franca Zupanca.

Po vsem tem lahko zapišemo, da bo prihodnje leto, ob republiški hortikulturni prireditvi v Celju tudi šestdeset let od začetka sistematičnega urejanja Mestnega parka, od leta, ki ga je v ta prelep kotichek Celja vlagal zlasti vrtnar Martin Jelovšek. Pri tem je imel vso oporo v Olepševalnem društvu in seveda mestni upravi. MB

ZA PRVOMAJSKE PRAZNIKE

IZLETI, POTOVANJA...

Vse kaže, da bo imelo Celje v času prvomajskih praznikov precej manj prebivalcev, kot jih ima sicer. Vsi razpisi turističnih agencij za izlete, potovanja in bivanja ob morju ali kje drugje so naletela na velik odziv. In tako ni bilo naključje, če že v sredini aprila skoraj ni bilo mogoče več dobiti prostega mesta v hotelih ob morju, sedeža v avtobusu za prijeten izlet in podobno. Zamudniki niso imeli velike izbire, morali so sprejeti tisto, kar je še bilo. Pravočasnost je tudi v tem primeru dobila polno veljavo.

BAZEN V RIMSKIH TOPLICAH

Kot vsako leto za prvi maj, bo Turistično društvo Rimske Toplice tudi letos za praznike na začetku maja odprlo svoj letni bazen. Te dni še tečejo nekatera obnovitvena dela. Bazen so na novo prevlekli s plastično maso. Ob bazenu bo vsako soboto zvečer tudi ples.

Seveda pa bodo za prvi maj mikavni tudi vsi zaprti bazeni. Teh ni malo, saj so razporejeni od Velenja pa vse tja preko Dobrne in Laškega do Rogaske Slatine in Podčetrka.

NA OKREŠELJ

Celjsko Planinsko društvo bo že danes, v četrtek, 26. aprila, odprlo svoji postojanki na koncu Logarske doline in na Okrešlju. In tako bosta Orlovo gnezdo v Logarski dolini ter Frischaufov dom v najlepši krnici Savinjskih Alp odprti vse do pozne jeseni. MB

»ČUDOVITI SVET IGLAVCEV«

Medtem, ko je knjigo izdala Državna založba Slovenije, je njeno predstavitev, vsaj v Celju, prevzel kolektiv Mladinske knjige. Sicer pa gre za dolgo pričakovano knjigo »Čudoviti svet iglavcev«, ki je prva popolna monografija o iglastem drevju in grmovju v slovenskem jeziku. Napisal jo je znani celjski hortikulturnik in gojitelj rastlinja, prof. dr. Joško Pezdirc.

Predstavitev nove knjige je sinoči kolektiv knjigarne Mladinske knjige v Celju povezal z besedo o pomenu hortikulture in o republiški akciji Hortikultura 80 v Celju. Na srečanju pa so prikazali še nekaj barvnih diapozitivov s področja urejanja vrtov, udeleženci pa so si ogledali še prodajno razstavo s področja vrtničarstva, hortikulture in gojenja rastlin. MB

CELJE

USPEL POSKUS

Kulinarični večeri v »Kopru«

Sele konec je pokazal, kaj so mnogim Celjanom pomenili kulinarični večeri, ki so jih od pozne jeseni lani pa vse do petka, 20. aprila imeli vsak četrtek, oziroma pozneje ob petkih v restavraciji Kopra.

Začetek ni obetal veliko. Odziv je bil majhen. Očitno Celjanom bolj prijajo tradicionalnosti, kot pa novosti. In vendar se je kolektiv Temeljne organizacije Na-na Gostinskega podjetja odločil za nov korak v gostinski in tudi turistični ponudbi.

Odločili so se za kulinarične večere, za akcijo, v kateri so imeli glavno besedo učenci v gospodarstvu, torej mladi ljudje, ki ob šoli spoznavajo tudi praktično delo.

V kolektivu TOZD Na-na so zaupali mladim pomembno vlogo. Po enkrat na teden so za večerne ure pripravljali posebne kulinarične dobrote. Pripravljali in gostom so jih postregli pod vodstvom dveh mentorjev: Sonje Gregornove in Marjana Sorčana.

To so bili uspešni koraki, ki so v zadnjem času naleteli na velik odmev. Zato ni naključje, če so bile za določeno število sedežev nujne tudi rezervacije.

Mladi so se v tem času več kot izkazali, saj so pripravili jedi, ki jih sicer na jedilnikih ne srečamo. Pripravili dobro in okusno. In tudi postrežba je bila takšna, da je prav tako prispevala k prijetnemu večernemu razpoloženju.

In še nekaj, cena za tako večerjo je bila več kot simbolična, saj je veljala za eno osebo le šestdeset dinarjev.

S tem denarjem so v kolektivu komaj pokrili materialne izdatke za hrano, vse drugo pa so nosili sami. Sami, da bi dokazali, da je mogoče tudi v gostinstvu pripraviti nekaj novega, popestriti jedilnike in presenetiti goste.

O vsem tem govorijo tudi jedilni listi, na katerih se je znašlo cel kup novih jedi. Morda tudi starih, toda drugače pripravljenih. Samo nekaj imen: nadevani gnjatni zvitek, sanremska solata, koktail iz rakovih repkov, španski paradizniki, ribja pena, zelenjavna juha a la minute, vinska juha, madžarska juha iz zelja, sirova juha z rumenjaki, Colbert juha, francoska ribja juha, kuhana škapina po dalmatinsko, nadevana grenivka, žabje nabodalce, alzaška in balkanska plošča in še in še.

Zdaj je teh kulinaričnih večerov konec. Na novo jih bodo spet uvedli jeseni. Tako pri Kopru, v okviru TOZD Na-na. Morda pa se bo nanje spomnil še kdo drug? Kdo ve?

M. BOŽIČ

V CELJU MALA GRAFIKA

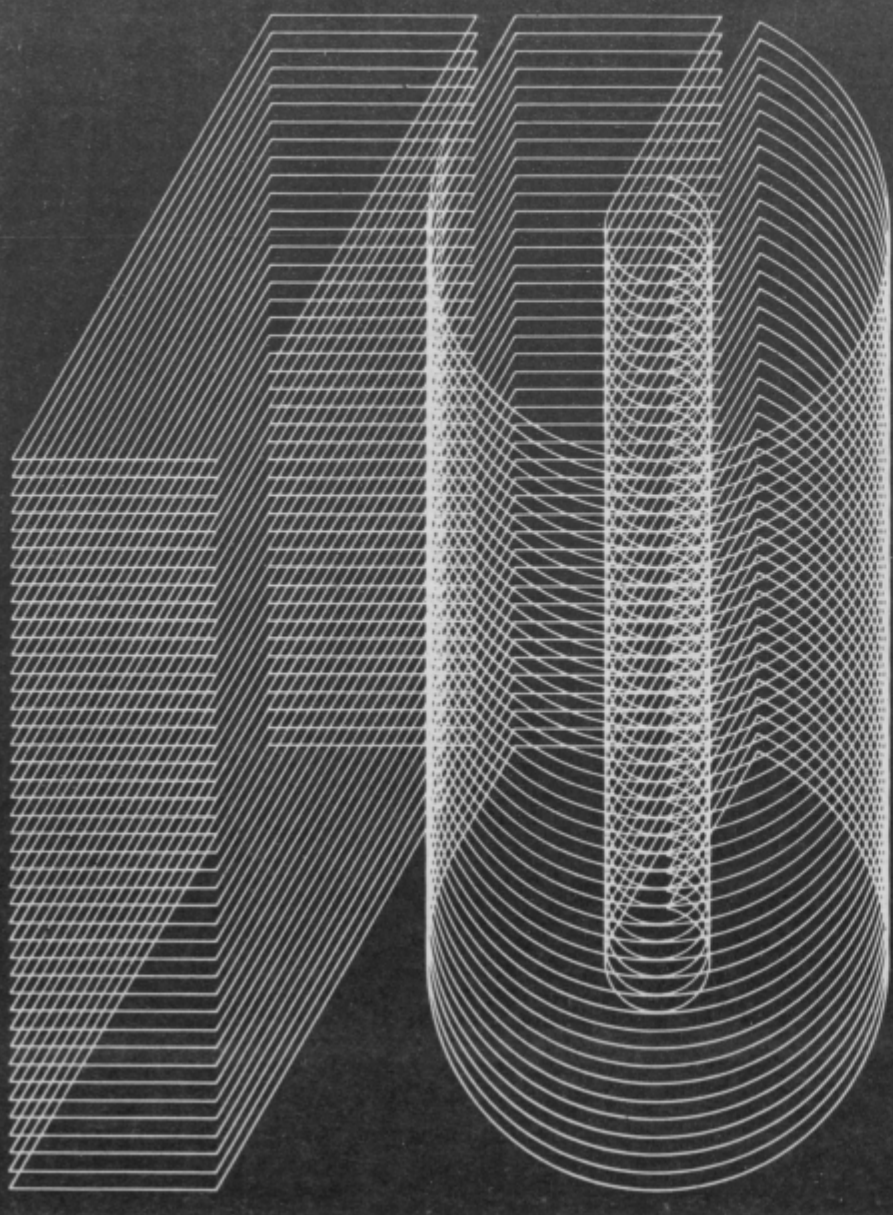
V galeriji Turističnega društva v Celju bo še do 5. maja odprta razstava male slovenske grafike, ki jo je društvo uredilo skupaj z galerijo Labirint iz Ljubljane.

Takoj za tem bo v istih prostorih, sicer pa od 7. maja do 2. junija, razstavljal svoja dela slikar-samouk Stane Petrovič.

Ljubljanska banka

Splošna banka Celje

**Iskreno čestitamo
vsem
poslovnim sodelavcem
in vsem
delovnim ljudem
ob dnevu OF
in prazniku dela -
1. maju**

LIKOVNI RAZSTAVI

V sredo, 25. aprila so v Celju odprli dve zanimivi likovni razstavi. V Muzeju revolucije v Celju je bila ob 17. uri otvoritev razstave likovnih del in designa Dimitrije Gvozdenovića, slikarja in diplomiranega oblikovalca iz Čuprije. Le uro zatem so v celjskem Likovnem salonu predstavili kiparja Boštjana Putriha.

Razstavo Dimitrije Gvozdenovića, oblikovalca v paračin-ski tovarni stekla, je celjski Likovni salon na neposredno pobudo kulturne skupnosti občine Celje pripravil v okviru kulturnega sodelovanja pobratenih občin Celje in Čuprije, s čimer so neposredne stike prenesli tudi na likovno področje. Zanimiva razstava olj in izdelkov v steklu bo na ogled do 12. maja.

Boštjan Putrih, ki se s širšim izborom tokrat prvokrat predstavlja celjski publiki, v mestu ob Savinji ni tujec. Je eden od najaktivnejših članov in eden od ustanoviteljev danes znamenite grupe Junij, ki je svojo pot začela prav v Celju. Tako kot vsak od avtorjev te skupine je bil Putrih individualen in nadvse kreativen ustvarjalec, ki je svojo najpristnejšo govorico razvil v aluminijasti plastiki in dosegel enega od svojih vrhuncev v najnovešem ciklusu, imenovanem Neogeneza.

V ŽALCU KRAJINE VELJKA TOMANA

V četrtek, 26. aprila ob 17. uri bodo v Savinovem salonu v Žalcu odprli razstavo likovnih del tamkajšnjega rojaka Veljka Tomana. Toman se bo predstavil z značilnimi krajinskimi oljnimi podobami, v katerih se prepletajo svojevrstna likovna govorica, močna emocija, intenzivna uporaba barvnih površin in nove možnosti v uporabi mešane tehnike. Na otvoritvi razstave, ki bo odprta do 12. maja, bosta nastopila violinist Franci Rizmal in pianist Andrej Jarc.

ZBORU GRB MESTA CELJA

Moški pevski zbor Ivana Cankarja iz Celja slavi letos 60 letnico bogatega kulturnega delovanja in ohranjanja slovenske narodne in umetne pesmi. Na nedavnem koncertu v počastitev tega pomembnega jubileja so predstavnikom zbora med drugimi priznanji podelili tudi grb mesta Celja, članom zbora pa so za 10, 20 in več letno petje pri zboru podelili Gallusova odličja. Omeniti velja tudi, da je zbor zadnjih dvajset let nadvse uspešno vodil dirigent Marjan Lebič.

F. P.

PESEM ROJAKOV IZ AUMETZA V LAŠKEM

V Aumetzu v Franciji deluje slovensko delavsko društvo. Predvsem so to rudarji in industrijski delavci. Nekateri od njih so že tretja generacija naših delavcev v tujini.

Za prvomajske praznike prihaja zbor v staro domovino. Precej članov tega zbora ima svoje korenine v krajih laške občine, predvsem iz krajevnih skupnosti Marijagradec.

Zbor bo pel delavske in slovenske ter francoske narodne pesmi v soboto zvečer v laškem zdravilišču, v nedeljo dopoldne pa v kulturnem domu v Marijagradcu. Naši rojaki iz Francije bodo dva dni gostje laškega zbora TIM in marijagraškega kulturnega društva. Nastopili bodo tudi v drugih krajih v Sloveniji.

SKUPŠČINA ŽALSKE GASILSKE ZVEZE

V soboto so se v lepi dvorani Gasilskega društva v Preboldu zbrali delegati in gostje, med katerimi je bil tudi podpredsednik gasilske zveze Slovenije Vili Spat, na letni skupščini Občinske gasilske zveze Zalec. Iz poročil predsednika Franca Jelena, poveljnika Antona Farčnika, referenta za mladino Riharda Kopušarja in referentke za žene Majde Kričej je razvidno, da je bilo delo v 42 društvih zelo delovno. Uspešno so posredovali pri 16 požarih in tako precej omilili škodo. Največ škode je bilo na zasebnem sektorju (950.000 din), v družbenem pa 775.000 din. Poleg rednih vaj so pripravili več tekmovanj za pio-

alarmiranju, hidrantih, vodnem zajetju in o gradnji novega doma v Žalcu. Program za letošnje leto je precej obširen. Med prve naloge vsekakor sodi, da se naprej vključujejo v gasilske vrste pionirje, mladince in mladinke, nenehna skrb za preprečevanje požarov in za izobraževanje, izvedbo občinskih tekmovanj, skrb za čimprejšnji pričetek izgradnje doma SLO, sodelovanje s štabom civilne zaštite itd. Na skupščini so podelili tudi priznanja in pohvale najboljšim društvom v preteklem letu, ki so jih prejeli: GD Andraž, Prekopa in Ložnica pri Žalcu.

alarmiranju, hidrantih, vodnem zajetju in o gradnji novega doma v Žalcu.

Program za letošnje leto je precej obširen. Med prve naloge vsekakor sodi, da se naprej vključujejo v gasilske vrste pionirje, mladince in mladinke, nenehna skrb za preprečevanje požarov in za izobraževanje, izvedbo občinskih tekmovanj, skrb za čimprejšnji pričetek izgradnje doma SLO, sodelovanje s štabom civilne zaštite itd. Na skupščini so podelili tudi priznanja in pohvale najboljšim društvom v preteklem letu, ki so jih prejeli: GD Andraž, Prekopa in Ložnica pri Žalcu.

T.TAVČAR

Boris Makarovič

Ivan Čendak

Jože Korent

Leopold Salabir

VARNOST V KS GABERJE

Z LJUDMI IN ZA LJUDI

Okrepiti morajo kurirsko mrežo

Slehera krajevna skupnost gradi svoj obrambni načrt na varnostni oceni. To pa pomeni, da ga gradi na značilnostih, ki jih krajem dajejo industrijski objekti, ceste, železniške proge, šole, število prebivalcev, društva, zemljepisni pogoji. Skratka, v sleherni krajevni skupnosti snujejo obrambni načrt samostoj-

no, na podlagi lastnih varnostnih ocen.

Gaberje je že od nekdaj pojem industrijskega predela, saj so v njem domala vse največje tovarne v Celju. Čez to krajevno skupnost pelje tudi magistralna cesta, v njej je več družbenih objektov, od šol, vrtecev pa tja do hale Golovec. Člani Odbora za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozščito so v krajevni skupnosti Gaberje prav na temeljih teh značilnosti izdelali varnostno oceno krajevnih skupnosti in sedaj iz nje gradijo njen obrambni načrt.

Boris Makarovič, predsednik odbora za LO in DS v krajevni skupnosti Gaberje:

TEŽAVE S PARKETOM V CELJU

Pravzaprav nič novega. Zdaj, oziroma že nekaj časa primanjkuje vseh vrst parketov.

«Da, zaradi tega imamo že skoraj dve leti velike težave. Na domačem trgu ga primanjkuje, ker proizvajalci parketa niso dobili odobrenih ustreznih cen za prodajo tega izdelka. Gradbinci pa čutimo to pomanjkanje vse bolj. Kljub vsemu pri nas še vedno težimo, da bi imeli v vseh prostorih tudi parket.

Kot rečeno, je težava zaradi cene. Prej smo dobili kvadratni meter parketa za 90 din, zdaj je njegova cena narasla na 300 dinarjev. Dejstvo je tudi, da parket izvažamo, doma pa ga nimamo.

Z investitorji se sicer skušamo dogovarjati, pa vendar ne uspevamo tako, kot bi to zahteval mormalni potek. V pogodbah sicer zapišemo, da bomo parket vgradili, vendar puščamo ceno odprto, ker še doslej ne vemo, ali ga bomo sploh dobili in po kakšni ceni.

Problem se rešuje na zvezni ravni. Toda, če parketa ne bomo dobili, bomo prisiljeni zahtevati od projektantov in investitorjev, da vgrajujemo drugačne pode in ne parket, je na vprašanje, kako občutijo ta problem, dejal glavni direktor Obnove v Celju, torej kolektiva, ki je tudi največji izvrševalec zaključnih del v gradbeništvu, dipl. inž. Milan Uranjek.

MB

«Poudariti moram, da imajo vse večje tovarne na območju naše krajevnih skupnosti lastne obrambne načrte, tako da mi v naš načrt vključimo le nekatera manjša podjetja, kot so Surovina, Petrol in športno rekreacijski center Golovec. Z njimi bomo pripravili samoupravni sporazum o medsebojnem sodelovanju glede obrambe, varnosti in samozščite.»

Ivan Čendak, predsednik sveta skupščine KS in podpredsednik sveta za LO in DS: «Pri izdelavi obrambnega načrta smo imeli nekaj težav zaradi delitve naše krajevnih skupnosti. Morali smo namreč izpopolniti enote civilne in narodne zaštite, skraj na novo izdelati kurirsko mrežo in še kaj. Kljub vsemu pa menim, da smo doslej dobro opravili svoje delo in da smo storili že spet korak dlje k podružbljanju obrambe in samozščite. A vendar se zavedamo, da vsega še nismo storili. Mnogokaj bomo zato lahko popravili prav v letošnjih pripravah na vseslovensko akcijo Nič nas ne sme presenetiti.»

Jože Korent, načelnik narodne zaštite: «Naša enota se je v času, kar je ustanovljena, že večkrat izkazala v različnih akcijah. Mi se namreč urimo ob različnih manifestacijah, ki jih organizira socialistična zveza v hali Golovec in poudariti moram, da je enota res dobro pripravljena. Kljub temu pa imamo nekatere težave. Težave v tem, da so prebivalci naše krajevnih skupnosti - predvsem to

velja za moške - večji del že vključeni v enote v delovnih organizacijah, tako da enoti naše narodne zaštite primanjkuje ljudi. V kratkem zato načrtujemo razgovor o tem z našimi člani, na katerem se bodo temeljito pogovorili o nalogah, vlogi in tudi problemih, ki jih imamo.»

Leopold Salabir, predsednik vojaške komisije pri odboru: «Kar v uvodu naj povem, da so težave, v kateri se srečujemo v vojaški komisiji, podobne tistim, ki pestijo enoto narodne zaštite. Naša osnovna naloga je namreč organiziranje kurirske mreže v krajevni skupnosti. Težava pa je v tem, da le redkokdo lahko sprejme to odgovorno nalogo kurirja, saj so prebivalci, kot je že tovariš Korent dejal, večinoma že angažirani v delovnih organizacijah. Vsi pa vemo, kako zelo pomembna je kurirska mreža tako v vojni situaciji, kot pri naravnih nesrečah. Skratka, tudi mi moramo naše vrste še izpopolniti z ljudmi, ki nam bodo v primeru kakršnekoli potrebe vedno na voljo.»

V pripravah na akcijo Nič nas ne sme presenetiti bodo morali v krajevni skupnosti Gaberje čimprej rešiti probleme, ki jih zaenkrat še pestijo. Pa saj so v razgovoru tudi sami poudarili, da v miru vse preveč pogosto pozabljamo, da nas lahko karkoli preseneti. A storiti moramo vse, da nas dejansko ne bo presenetila ne naravna nesreča in ne vojna.

DAMJANA STAMEJČIČ

**MED MUZEJEM
REVOLUCIJE IN
SLOVENIJA-
LESOM
JE PA NAŠE
UREDNIŠTVO**

POLZELA NOGAVICE

POLZELA
TOVARNA NOGAVIC/POLZELA

LEA

PROSOJNO
TANKE,
SVILENEGA
OTIPA

EXKLUZIVNE HLAČNE NOGAVICE

OB OBLETNICI SVETLIH DNI RDEČE ZARJE

SRP IN KLADIVO V ZAPUŠČINI MLINA

Letos je leto partijskih jubilejev. Med njimi je tudi 40-letnica partijske konference v Joštovem mlinu, ki jo je vodil pokojni Edvard Kardelj

O nastanku Joštovega mlina v Medlogu smo že obširno pisali. Naj danes naša beseda velja dejstvom, ki nas vežejo na odnos do »rdečega mlina« in na družbeni dolg do tega svetilnika v morju revolucionarnih bitk za pravice delavskega razreda. Občinski komite ZK v Celju ima posebno komisijo, oziroma odbor za proslave v čast letošnjim partijskim in sindikalnim jubilejem, ki ga vodi Boris Rosina. Osrednja proslava bo 22. septembra pri Joštovem mlinu, pred tem pa je treba storiti še polno nalogo, ki so vezane na ureditev okolja pri mlinu. Posebno komisijo za urejanje teh nalog vodi Mitja Pipan.

MNOGO NAČRTOV

Že nekaj časa je bilo aktualno načrtovanje: kaj z Joštovim mlinom, ki je ostal osamel, že nekaj let nem v tistem delu zgradbe, kjer so nekoč živahno tekli stroji. Zdaj je razen stanovanjskega dela, kjer stanujejo Joštovi, vse tiho in zapuščeno, stavbo je načel zob časa in njena podoba z okoljem vred je klavrna in nikakor v čast zgodovinskemu izročilu.

Misli so se stekale tudi v to smer, da bi bil v mlinu Zgodovinski arhiv, ki je že dalj časa brez ustreznih prostorov, vendar je temeljit razmislek dal odklonilno ugotovitev, ki je predstavljala neprimeren obliko rešitev za prostorsko stisko arhiva in nadaljnjo življenjsko funkcijo mлина samega.

V dogovoru z Zavodom za spomeniško varstvo v Celju in Muzejem revolucije, bo v mlinu urejena spominska soba v pritličnem delu zgradbe, kjer bo razstavljenih nekaj eksponatov, predvsem pa faksimili dokumentov o tistem času, ko je potekalo v mlinu partijsko delo, ko so se pod njegovo streho zadrževali prekaljeni komunisti in o času, ko je bila na sam konec leta 1939 partijska konferenca, ki je združevala preko sto delegatov! Letos naj bi v celoti obnovili streho in fasado ter okolje mlina. To je najbolj aktualna oblika trenutne rešitve, ki je tudi primerna za razvijanje možnosti dolgoročnejšega načrta za oživiljanje in ohranjanje velike stavbe in njenega zgodovinskega pomena za prihodnje rodove. Vse odgovorne za izpeljavo omenjenih nalog čaka nedvomno obsežno in naporov polno delo, vendar je razveseljivo to, da to pomeni tudi konec tistih žalostnih let, ko je mlin še do včeraj s svojim okoljem in pozabljenostjo, dajal videz veliko večjega reveža kot tedaj, ko je bil res samo mlin za mletje moke.

DOKUMENTI MORAJO BITI TOČNI

To venomer poudarja Melchior Jošt. Zavzema se za to, da preden bi pričeli s kakršnimikoli deli za obnovitev, bi morali urediti kataster, ker so v njem, po njegovih trditvah, nastale spremembe, ki niso v skladu z dejanskim stanjem. Melchior Jošt vztraja, da je treba kataster popraviti po stari zemljiški knjigi, saj doslej ni bilo nobenih posestnih sprememb.

Mlin je bil nacionaliziran 1948. leta. Potem je bilo v njem Mlinsko podjetje in tedaj so celo nekaj govorili, da bi Melč lahko bil za tehničnega vodjo, pa potem ni bilo nič iz tega. To podjetje se je pozneje imenovalo Veležitar. S prihodom Merxa pa so umolknil mlinski stroji, pred leti so jih odmontirali in preselili v mlin v Slovenske Konjice. Po letu 1948 Melč ni nikoli več mletel v mlinu, ki sta ga z njegovim očetom Mihom, dobesedno sama s svojimi rokami postavila. Mlin ni bil nikoli nerentabilen. Po vojni je Melč želel mleti posebne (kmečke) vrste moke. Nič ni bilo iz tega,

ni bilo dovoljenja za to obrt.

Ko so se pred vojno sestajali v mlinu komunisti, je nekega dne rekel Leskošek Luka Melču: »Veš, Melč, se ti zaveš, da če mi to našo revolucijo dobimo, boš potem ob mlin?« Melč je samo odvrnil: »Rad bi le mlet, nič drugega!« Melč je mlinar z mlinarsko šolo v Dresdenu. Ko se je izučil pri Pocahtu na Teharjih in pozneje z očetom postavil velik nov mlin, je čutil, da še premalo ve o skrivnostih mletja in je bila tedaj v Dresdenu edina višja mlinarska šola. Ko jo je opravil, jedma poprijel za delo.

Med vojno je malo manjkalo, da niso partizani Joštov mlin zažgali, saj je v njem tekla proizvodnja za Nemce. Pa je dejal Peter Stante-Skala: »Joštovega mlina ne bomo zažgali. Veliko kruha smo v njem pojedli pred vojno, pa ga bomo tudi po vojni!«

ZAČELO SE JE V SREDNJEM VEKU

Okolje v Medlogu, kjer je danes mlin, je bilo že od nekdaj zaključeno področje, še v časih, ko je celjski grof Friderik poleg mnogih kmetij leta 1436 podelil

Joštu Soteškemu mlin, ki je stal med gozdnim dvorom in Tirtutom ob Ložnici. Tam so bila tudi velika lovišča celjskih grofov (kjer je danes levsko letališče). Tisti del Medloga je bil torej že od nekdaj zaključena celota kot nekakšen naravni park. Če se vrnemo samo nekaj let nazaj, je bila pot ob levem bregu Ložnice dolga leta hvaležno sprehajališče Celjanov, ki so prihajali gledat mlin, bolj iz romantičnih nagibov in v želji za svežim zrakom. Po tisti poti je tudi šestokrat prihajal v mlin Vrnunč in Joštovi, ter krajani Medloga želijo, da bi ta pot ostala, oziroma, da bi njeno okolje tako uredili, da bi spet prevzela nekdanjo vlogo in se tudi s ponosom imenovala Vrnunčeva pot.

Tudi danes bi lahko tisti del Medloga v mnogočemu uredili tako, da bi predstavljali zaključno celoto. Zadnji pogovori s posebno komisijo, kjer je bil navzoč tudi predsednik občine Jože Marolt in je z vso odločnostjo zahteval sejo in zapisnik kar na dvorišču pred mlinom, kažejo resnično zavzetost in dobro voljo za ureditev prenekatero težave okoli mlina.

RDEČA ZASTAVA NA MLINU MAJA 1941

Obesil jo je Vrnunč. Aprila so bili v Celju Nemci, maja pa je za delavski praznik visela rdeča zastava... Mnogo let po vojni, ko je bil samo stanovanjski del mlina Joštov, drugi (večji del) pa zaklenjen, ni na mlinu za delavski praznik, pa marsikdaj tudi za druge državne praznike, visela ne državna, ne partijska zastava...

Streho ni nihče popravil, žlebovi so bili v bednem stanju, voda se je stekala ob zidu in tudi na stanovanjskem delu

mlina je pričel odpadati omet. Jošt ima dogovorjeno, da lahko gre na podstrešje, pa so postavili steno in zaklenili vrata.

Ko se je Melč po vojni vrnil domov je dejal: »Iz njega so me spravili samo gestapovci, nihče več me ne bo...«

Vsa njegova prizadevanja za obstanek tako imenovanega kmečkega mlina so bila zaman. Z grenkobo se spominjata oba tistih časov - Darinka in Melč. Ko je bil vodja mlinske uprave v Sloveniji, so ga najprej vprašali, koliko mlinarjev je že dal postreliti. Pa je odgovoril, da dela z mlinarji zato, da bodo mletli, glede na potrebe domovine v obnavljanju, ne pa da bo mlinarje streljal... Ko so odpeljali stroje iz mlina, so to počeli tako, da so jih tudi poškodovali. Starega, vedno vestnega in nikoli v izgubi mlinarja to boli. Boleti bi moralo tudi družbo, ki ni tako bogata, da bi metala v nič pridobitve nekih žuljev, ki bi lahko še pošteno, predvsem pa učinkovito služili skupnim koristim.

DOGODKI, KI JIH MORAMO POMNITI

V mlinu je bila v drugem nadstropju soba, kjer so se sestajali komunisti. Imenovali so jo kominterna. To je bila pravzaprav Vrnunčeva soba. Na steni je bila Marxova slika, v knjižni omari njegov Kapital. V mlinu so bili največkrat Franc Leskošek Luka, Milan Apih, France Onič, Peter Stante - Skala, Grčar, Miloš Zidanšek, Slavko Šlander, Dušan Finžgar in drugi.

Ko je bila za silvestrovo 1939 partijska konferenca v mlinu in jo je vodil Edvard Kardelj, se je zbralo kar 120 delegatov. Prihajali so iz vseh strani, velika večina prav po Vrnunčevi poti ob Ložnici. Joštovi so vse svoje ljudi poslali domov na dopust, sami so šli silvestrovat v Celje...

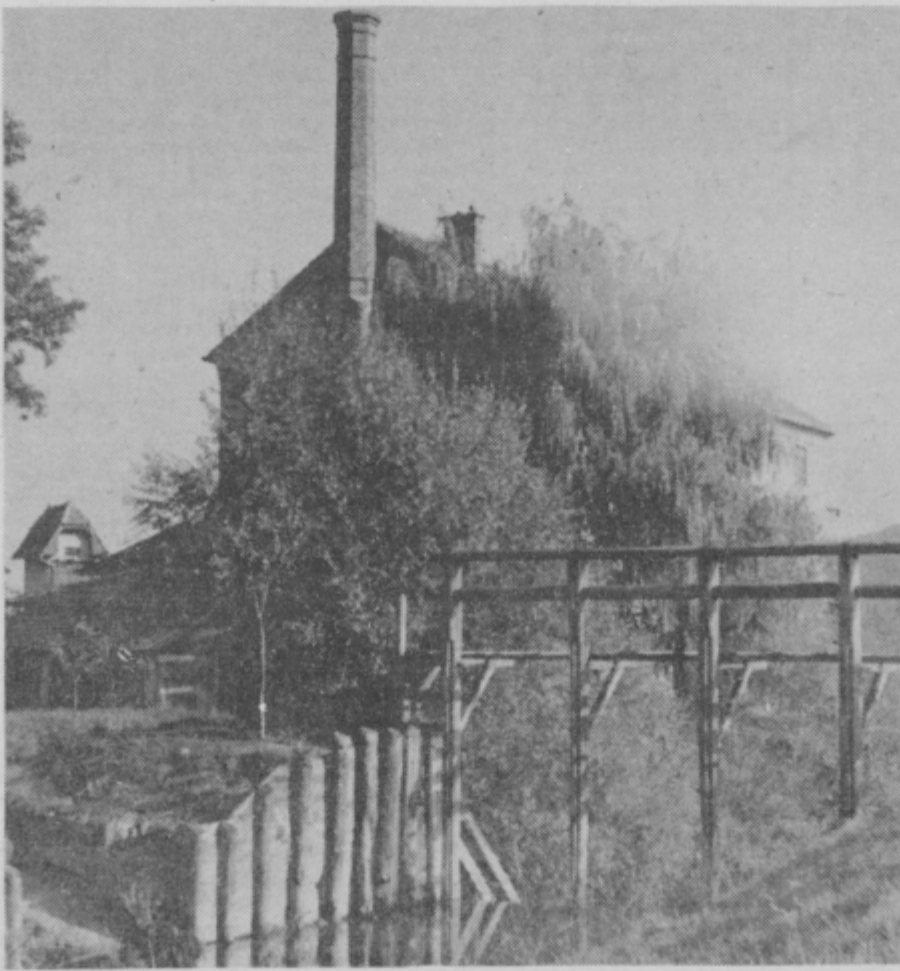
V mlinu je tekla tekstilna proizvodnja, tudi Vrnunč je tkal, čeprav je bil učitelj. Izdelovali so rjuhe, brisače, zavese in še kar dobro prodajali. Tako je policija zelo težko nadzorovala »stranke«, ki so prihajale v mlin... Skoraj odveč pa so besede o tem, kako je vsak komunist, ki je prišel v mlin po odsluženju robije, dobil pri Joštovih kruha...

VSAK DOLG JE TREBA PORAVNATI

Vse sile so zdaj usmerjene v to, da bi Joštov mlin ostal prihodnjim rodovom pa tudi sedanjemu, res kot simbol boja za vse, kar je bilo naprednega. Do proslave v septembru bo urejena spominska soba, streha, fasada, Nivo Celje bo zasul izpraznjeno Ložnico, ki je nekdaj tekla ob mlinu, tudi vodovod v Medlogu bo prišel na vrsto, samo da se Melč ne strinja, da bi kopali po dvorišču, ampak naj bi cevi speljali ob trasi bodoče ceste, ki pelje preko polja. Se marsikaj bi se dalo storiti, najbrž bo tudi čas prinesel svoje, najbolj pomembno je to, da se je pričela spreminjati miselnost, ki naj vodi do rezultata, ki bo vsekakor v ponos nam vsem. Saj je navsezadnje stara resnica, da kakor družba ceni svoje pridobitve v preteklosti, tako ceni tudi svoje delo v sedanosti in takšno dediščino oblikuje za jutri.

Rdeči mlin v Medlogu pa je od časov Jošta Soteškega do Darinke in Melča pod svojo streho videl in slišal takšne besede in dejanja, ki ga bodo zapisala v zgodovino slovenskega naroda s svetlimi črkami. Berimo jih, zdaj še posebej, ko je delavski praznik!

DRAGO MEDVED

Mlin iz časov, ko se je ob njem zelenilo drevje, Ložnica in nekaj povsem romantičnih dodatkov v obliki lesenih pregrad, delo Joštovih rok.

SLOVENŠČINA V JAVNI RABI

TEŽIŠČE V OSVEŠČANJU

Predsedstvo OK SZDL o dosedanji javni razpravi

SZDL Slovenije je že leta 1965 poslala javnosti pismo, v katerem jo poziva k ustrežnejši rabi slovenskega jezika. Po nekajletnem tatišju in očitni neodmevnosti, je ta poziv zdaj ponovno med nami. Tokrat z mnogo širšo odmevnostjo. Morda zaradi tega, ker smo znali glasneje reči, da jezik ni samo stvar stroke in pesnikov, ampak je ob svoji osnovni komunikacijski vlogi tudi pomemben kulturno politični činitelj, ki ga v vsakdanji samoupravni praksi vedno bolj potrebujemo in nam ne sme biti

vseeno kako ga bomo uporabljali. Navsezadnje je njegova podoba tudi podoba nas samih. Je odraz družbenoekonomskega trenutka in zrcalo stopnje samoupravne socialistične demokracije.

Skupna akcija SZDL in Slavističnega društva Slovenije je doživela v celjski občini ugoden odmev. S tem seveda še ni rečeno, da je dosedanja javna razprava pokazala na vse naloge, ki nas čakajo v skrbi za boljši jezik v javni rabi. Zato je predsedstvo SZDL na svoji nedavni

seji sprejelo sklep, da je treba z javno razpravo nadaljevati. 14. in 15. maja bo v Portorožu zaključni posvet, ki bo osnova za nadaljnje delo.

S tem, ko smo rekli, da ne more biti skrb za boljši jezik le na ramenih slavistov in jezikoslovcev, ampak naj postane najširša družbena skrb, bi bilo napak misliti, da bi v tej navidez široki in demokratični možnosti spet jezik potegnili najkrajšo, saj bi se v preveliki širini zlomila ostrina problema. Toda to se ne bo zgodilo, če bomo izhajali iz osnovne ugotovitve, da jezik rabimo vsak dan, da ga uporabljamo v govorah pisanih papirjev v obliki delegatskega gradiva, v časopisih in revijah, da ga uporabljamo vsak dan na številnih sestankih, da ga poslušamo na radiu in televiziji, da se z njegovo pomočjo pogovarjamo, da navsezadnje z njegovo uporabo postajamo in ostajamo ljudje. Če ta pomen zožimo še na pojme o osnovnih nacionalnih zakonitostih, nam vse bolj postaja jasno, da jezik in »pravilna« slovenščina ni samo pravopis in slovnica, ampak da je to mnogo širši in ravno zato tudi mnogo dragocenejši pojem, do katerega bomo nujno morali spremeniti svoj odnos.

Tega pa bomo lahko spreminjali le z organizirano družbeno akcijo. V celjski občini so že nekatera strokovna in samoupravna telesa razpravljala o pravilnejši rabi jezika v javnosti. Prvi je bil svet za kulturo pri OK SZDL Celje, zatem izvršni svet SOB Celje, izvršni odbor kulturne skupnosti celjske občine, svet za informiranje pri OK SZDL, koordinacijski odbor za stike z zamejskimi Slovenci, izobraževalna skupnost, četrti letniki Ekonomskega šolskega centra - turistična smer in prejšnji teden se je javni razpravi pridružilo tudi uredništvo Novega tednika in Radia Celje z radijsko oddajo v živo. Napovedane so razprave še v krajevnih skupnostih Nova vas, Škofja vas in Karel Destovnik Kajuh ter v organizacijah združenega dela Lik Savinja, Klima, Kovinotehna.

Glede na močan vpliv pisane besede v sredstvih javnega obveščanja, si bomo v uredništvu Novega tednika in Radia prizadevali čimprej oziviti lektorsko službo, enak cilj ima tudi občinska

skupščina, saj množica gradiva v pisni obliki ne sme in ne more biti jezikovno oporečna. V tem trenutku je najpomembnejše to, da sedanje vzdušje ne postane kampanjski utrinek. Vsak zase bo moral poskrbeti za lastno osveščenost o znanju slovenskega jezika. Vsi sposobni družbeni organizmi bodo morali po svojih najboljših močeh omogočiti organizirane oblike izpopolnjevanja, pri čemer ima šolstvo še specifične naloge. Spoznavanje jezikovnih vrednot ni kratkotrajna naloga, saj niti ni lahka. Toda z zavestnim pristopom bomo lahko v začetku vsaj obudili zavest, da z večjo skrbjo za slovenski jezik ob vsakem času in na vsakem mestu, v bistvu skrbimo za svojo lastno vlogo v sklopu razvoja družbenih odnosov.

V smislu podružbljanja odgovornosti za boljši jezik, bomo v celjski občini gradili stalnost akcije, ki je v zadnjem hipu skočila na zadnji vagon že odhajajočega vlaka.

DRAGO MEDVED

ZANIMIVOSTI IZ POKRAJINSKEGA MUZEJA V CELJU

MEDVED ZOBOZDRAVNIK

Slika na panjski končnici pripoveduje o dogodku v »ordinaciji« zobozdravnika, ki je bil močan ali pa grob kot medved in sodi med tiste, ki smešijo poklice. Prizor na končnici se verjetno odvija na prostem, saj se vidita na robu slike dve krošnji dreves. Na levi strani sedi na klopi pacientka z rokami v naročju. Medved - zobozdravnik je s kleščami ravno segel v usta in ji bo izpulil zob. Za ženo stoji njen mož ali zobozdravnikov pomočnik in jo drži za lase, da ne bi mogla premikati glave, ali da ne bi zbežala. Z desne strani prihajata k zobozdravniku še dve pacientki in ženska, ki ju vodi. Prizor na klopi je zelo prestrašil obe prihajajoči pacientki, saj je prva ženska drugo morala prijeti za roko, da ne bi zbežala. Obe ženski, ki ju boli zob, sta se v strahu prijeti za glavo in preplašeno gledata izdiranje zoba. Ženske na sliki so oblečene v delovne obleke s predpasniki spredaj. Letnica je bila na zgornjem robu slike, vendar jo je čebelar pri vstavljanju v panj nekoliko odžagal tako, da jo je težko razbrati (1868 ali 1886).

VLADIMIR ŠLIBAR

8. SREČANJE PESNIKOV IN PISATELJEV ZAČETNIKOV

Zveza kulturnih organizacij Slovenije razpisuje v počastitev rojstva Josipa Murna-Aleksandrova v sodelovanju s: KUD Ernestek Golob-Peter, RS ZSS, RK ZSMS in tednika Mladina, revijo Antena, časopisom Kmečki glas, Društvom slovenskih pisateljev in kulturnimi, družbenopolitičnimi skupnostmi in organizacijami v občini, kjer bodo organizirana območna srečanja in zaključno srečanje, 8. srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov.

Območna srečanja bodo od junija do novembra 1979, osrednje srečanje pa bo 10. in 11. februarja 1980, za najuspešnejše avtorje vseh območnih srečanj v Gradišcu v Slovenskih goricah. Sestavni del 8. srečanja je poleg območnih srečanj, zaključnega srečanja tudi 4. literarna kolonija, ki bo v oktobru 1980.

Na 8. srečanju lahko sodelujejo pesniki in pisatelji začetniki, ki še niso izdali (razen v samozaložbi) nobenega svojega dela v knjižni obliki in še niso bili uvrščeni med najboljše na dosedanjih republiških srečanjih. Kandidati morajo biti stari več kot petnajst let. Sodelujejo lahko z literarnimi prispevki v slovenskem jeziku napisanimi s pisalnim strojem in treh izvodih.

Člani žirij bodo upoštevali prispevke vseh vrst proze, poezije in dramatike.

Sodelujoči morajo poslati svoje prispevke v treh izvodih, podpisanimi le s šifro. V večjo ovojnico, v kateri so prispevki, je treba priložiti zapečateni ovojnico s polnim imenom, točnim naslovom, izobrazbo, poklicem, starostjo in šifr. Na večji ovojnici zadaj naj bo napisana avtorjeva matična občina. Organizatorji ne bodo upoštevali prispevkov, ki bodo namesto s šifro podpisani s pravim imenom.

Organizatorji vabijo k sodelovanju vse pesnike in pisatelje začetnike iz Slovenije, Slovence v drugih republikah, iz slovenskih zamejskih območij v Italiji, Avstriji in na Madžarskem, kakor tudi pesnike in pisatelje začetnike med delavci v tujini, izseljenci in pripadniki JLA.

Vse poslane prispevke odstopajo avtorji za morebitno objavo brezplačno. Tričlanske žirije bodo med pravočasno prispelimi prispevki s svojega območja izbrale deset najboljših avtorjev za nastop na območnem srečanju in enega ali dva avtorja za osrednje srečanje.

Imena avtorjev, ki jih bodo območne žirije predlagale za osrednje srečanje in naslovi izbranih tekstov bodo znani do 1. decembra 1979.

Prispevke je treba poslati na naslov: Zveza kulturnih organizacij Slovenije, Organizacijski odbor 8. srečanja, Dalmatinova 4, Ljubljana do 15. maja 1979.

mizarstvo
SKALA

SLOVENSKE
KONJICE

proizvaja:

- okna, vrata iz lesa in plastike po posebnih naročilih
- prekomorsko embalažo
- sođe in kadi za usnjarsko in kemično industrijo
- ter nudi strokovne nasvete in usluge občanom

Ob prazniku dela iskreno čestitamo vsem delovnim ljudem

II. LIKOVNA KOLONIJA BISTRICA OB SOTLI

LETOS MEDNARODNA

Veliko zanimanje za kraje Titove mladosti

Lani začeta slikarska kolonija »Titovi kraji-naši kraji« na pobudo krajevne skupnosti Bistrica ob Sotli, bo letos nadaljevala delo s povečanim številom sodelujočih. Ob lanskim imenih kot so Marin Berovič, Leopold Hočevar-Hoči, Dušan Kajaž-Ercegovič, Janez Kovačič, Marjan Kozamer, Peter Krivec, Goran Medak, Evgen Sajović, Alojz Sedovnik, Slobodan Simić, Tomaž Železnik, Joža Horvat-Jaki in Stane Jagodič, se bodo pojavila nova in to iz Italije Teleri Boisson in Švicarja Hans Peter in Bruno Gosser in drugi.

Ob zaključku lanske in prve kolonije, je krajevna skupnost Bistrica ob Sotli izdala tudi katalog, kjer so objavljeni podatki o vseh sodelujočih, uvodno besedo pa je napisal Franc Šetinc in v njej izpostavil dejstvo, da spominski park Kumrovec-Trebeče sicer ni prvi, ki dopolnjuje svojo družbenoekonomsko podobo s kulturno, ni tudi edini, ki ima slikarsko kolonijo, je pa pomemben sestavni del verige vseh tistih slovenskih krajev, ki te kulturne oblike že gojijo, tudi s pesmijo in drugimi oblikami. »To je hkrati pogreb iluzij o nemoči delavca, da bi odločal o sebi in obenem rojstvo spoznanja, da je svet, ki ga hočemo in je ukrojen po meri človeka, ena sama spodbuda tudi za pisnost izražanja vseh dilem tako v slikarstvu kot literaturi in drugod«. Tako zaključuje eno od svojih misli v uvodni besedi Franc Šetinc.

Brez dvoma nastaja v Bistrici ob Sotli tudi dragoceno delo v pogledu kopičenja določenih likovnih del, ki znajo biti zanimivi dokumenti svojega časa. Nehote se sicer postavlja vprašanje, kako v bodoče usmerjati, predvsem pa ustrezno strokovno spremljati delovanje kolonije, ki prerašča v mednarodne okvire. Potrebno

bo strokovno vodstvo, predvsem pa ustrezna prezentacija nastalih del in njihovo varovanje. V sklopu celotnega programa spominskega parka Kumrovec-Trebeče bo treba najti zanje primerno stalno nalogo, oziroma vlogo, sicer bodo prekmalu pozabljena in prepuščena naključjem, kar se nikakor ne bi smelo zgoditi.

Letošnja kolonija sofinancira občinska kulturna skupnost s 50.000 dinarjev, slovenska kulturna skupnost pa je sodelovanje po besedah predsednika sveta KS Bistrica ob Sotli Franca Rautnerja, odklonila. Slikarji bodo spet stanovali pri prijaznih domačinih, ki so jih lansko leto res toplo sprejeli. Avla nove osnovne šole »Marija Broz« naravnost izziva kot primerno razstavno mesto. Dela z lanske I. kolo-

nije so premalo potovala po Sloveniji. Letos bi zamudo kazalo nadomestiti, saj primernejši razstavišč ne manjka, le krajevna skupnost sama ne more opraviti vsega. Potrebni bodo temeljitejši delovni dogovori v okviru občinske kulturne skupnosti, ki zaenkrat permanentno neguje le razstavno dejavnost v Rogaški Slatimi. Tu je še Kozjanski kulturni teden in vrsta drugih oblik, ki jih ne bi smeli zanemariti v prizadevanjih za širšo animacijo likovne kulture v občini, ki mora zaradi svoje nerazvitenosti sicer iskati izvirne organizacijske in vsebinske možnosti za vsestransko krepitev kulturnega razvoja.

Letošnja II. kolonija Titovi kraji-naši kraji bo potekala od 1. do 10. avgusta.

DRAGO MEDVED

KONCERT »SVOBODE«

»Razmišljanja je vredno, da se pevci odrekajo svojemu prostemu času in često tudi materialnim dobrinam, ko preživljajo številne ure ob prijetnih, čestokrat pa napornih vajah oz. pripravah, da bi dosegli raven primerne kulturno umetniške izpovedi. Nedvomno gre najprej za notranjo potrebo, ki jo pevci čutijo do takega udeleževanja in za visoko razvito zavest...« tako je zapisal med drugim v programski knjižici zborovodja Vid Marcen svojemu zboru »Svoboda« ob jubilejnem koncertu. Navedeni stavki veljajo za vse prizadevne zbere in pevce, še posebej za slavljence, moški zbor DPD »Svoboda«, ki je obhajal svojo 60-letnico s koncertom v Narodnem domu 20. aprila.

Na koncert se je zbor temeljito pripravil ter žel upravičeno priznanje s svojim izvajanjem, ki je kazalo odločen napredek v smeri dostojnega muziciranja in programiranja. Program ni bil zahteven, skrbno pretehtan za zmogljivost zboru ter naštudiran. V prvem delu umetne in borbene pesmi, v drugem pretežno priredbe narodnih Uvodna Hafnerjeva »Samo en cvet« je bila doživeta, z dobro odmerjeno dinamiko. Enako Srebotnjakova »Bori« s prijetnim tenor-solom in odtehtano spremljavo, z naraščanjem v okviru široko razpetih fraz. Liparjeva »Partizanova slovo« se je manj posrečila, bila je razsekana in stisnjena. Šivičeva »Dekle ob oknu« je bila zopet na višini in izvrstna, ritmično dognana, živa Devčičeva »Mitralska« Srebotnjakova »Nagelj« je bila občutena, muzikalno grajena, a tenorji v sredini so bili rezki. V drugem delu so zlasti ugajale zaradi dobre interpretacije ter razlik v podajanju kiticnih pesmi »A ca« v priredbi R. Simonitija, »Vsi so prihajali« v prir. Tomca in Kernjakova »Venček koroških«. Moški zbor »Svoboda« se je pod vodstvom V. Marcena razvil v dostojno vokalno skupino, ki vsekakor spada v II. kvaliteto kategorijo. Opazen je trud, ki ga je vložil dirigent v pevsko tehnično vzgojo glasov. Dinamika je pestra, piani so lahni, v močnih mestih je še nekaj rezkosti. Intonacija je razen občasnih poltonskih postopov prav dobra, izgovorjava tudi.

EGON KUNEJ

BARA RIBARIĆ SE SPOMINJA JOSIPA BROZA

»MI, TOVARIŠ, PA SE TI ZAKLINJAMO...«

Leta 1921 se je mladi kovinarski delavec Josip Broz iz zagorske vasice Kumrovec ustavil v Velikem Trojstvu, raztepeni vasi v bližini Bjelovara, v dolinici pod obronki Bilogore.

Pri mlinarju Samuelu Polaku je dobil delo in - ostal.

Vse do leta 1925, ko ga je življenje, polno nepredvidljivega, v času, ko delavčevo delo ni veliko pomenilo, spet pognalo na pot, za dobro sočloveka, za pravico in enakopravnost.

Vas Veliko Trojstvo je bila za Broza prav gotovo ena velikih preizkušenj, ki jih v poznejših letih ni bilo malo in vendarle je bila le skromna epizoda v primerjavi s poznejšimi dogodki.

POGREB VENCLA VALENTE

Markovčan Vencelj Valenta je bil znan delavski voditelj in dober prijatelj Josipa Broza, Polakovega mašinista. V začetku zadnjega leta Brozovega bivanja v Velikem Trojstvu je Vencelja zmoglo, shiral je zaradi tuberkuloze, delavske bolezni.

Joža se je odločil, da Valenti spregovori na grobu ob zadnjem slovesu. Zdravnan in miren se je postavil ob kotaleče se gruče mastne zemlje, nagradene ob zijajoči jami, da bi se poslovil od mrtvega tovariša, brez misli na posledice, za katere je skoraj gotovo vedel, da bodo prišle.

»Mi, tovariš, pa se ti zaklinjamo, da se bomo do konca življenja borili za idejo, ki si ji bil tako vdan!«

Ko je s temi besedami končal govor, so skoraj hkrati nad grobom razvili rdečo zastavo.

Tistih dob je že veljal zloglasni Zakon o zaščiti države, ki je kot mora visel nad komunisti in vsemi napredno mislečimi ljudmi. Toda Josip Broz, delavec v mlinu Samuela Polaka se je kazni izognil, le osem dni so ga pridržali v bjelovarskem zaporu. leto pozneje, 1925 pa je odpotoval v ladjedelnico Kraljevica. Veliko Trojstvo je postalo premajhno za njegove ideje...

V Velikem Trojstvu je Josip Broz užival precejšen ugled. Kmalu po prihodu se je sprijaznil s vrsto ljudi, s katerimi so ga vezale ideje, za katere se je pozneje moral odreči domala vsemu. Za tisti čas je bil Polakov mašinist v očeh ljudi iz Velika Trojstva nemara nekaj posebnega, saj jim je bil tako malo podoben.

»Joža ni bil nikdar brez dela, se je pozneje spominjal Martin Cestar, eden izmed trojstvarjev v Polakovem mlinu leta 1921. Če ni imel dela pri motorju, je v kakem oglu »mašinhauza« popravil kaj, večidel kaj takega, kar so prinašali kmetje. Bil je univerzalen mojster...

Tudi je veliko bral. Po-

blatnem dvorišču, komaj se prebijemo do nje mimo klockotajočih kolesnic od voza, kjer se preliva blatna deževnica. Ni še minilo nekaj ur, kar je deževalo in nad Bilogoro se spet pripravlja.

Sredi velikega dvorišča pogleduje proti Bilogori, Sandrovačkem polju, kjer se gnete naftnih vrtin in Bjelovaru in se skuša spomniti let, ko je prišel v vas Broz.

»Seveda se spominjam Jože, kako ne bi. Stiri leta je živel tukaj, dva otroka je pokopal na našem pokopališču, Zlatico in Hinka. Ampak, strog je pa

Bara Ribarić: »Bil je strog in vzkipljiv, toda pri-
vlačne, vesele narave!«

noči je v Velikem Trojstvu najdlje gorela luč v Brozovem stanovanju. Ali je imel na obisku tovariše, s katerimi se je razgovarjal, ali pa je bral. Izmed listov je bral TRIBUNO, NOVOSTI, JUTARNJI LIST ter delavski tisk. Spominjam se, da je mnogo prebral knjige.

Broz je posebno pazil na to, da je vladalo med nami prijateljstvo in tovarištvo. Zahteval je, da vedno nastopamo složno, jezen je bil, če smo se prepirali... (Vladimir Dedi-
jer: Josip Broz Tito)

VSELEJ PRIPRAVLJEN POMAGATI

Tu in tam v Trojstvu še žive ljudje, ki se spominjajo Josipa Broza, Jože. Med njimi je tudi Bara Ribarić, ki živi na sredi vasi sama, s tremi kravicami in 76 leti na hrbtu in ki kljub temu noče slišati o tem, da bi predala kmetijo in vinograd v spočite, mlade roke.

Težkim časom se je v dneh bivanja Josipa Broza v Velikem Trojstvu pridružila še osebna nesreča.

zle misli. Tudi s fanti se je rad družil.

Kar je res, je res, pomagal je pa prav rad. Kjer se je le dalo. Znal je vse in časarkoli se je lotil, mu je izpadlo. Meni je nekoč z žico povezal star pisiker. Tistihdob se te stvari niso tako dobile, pa je bil dragocen tudi počen pisiker, kaj ne bi bil.

Obrnila se je, da izbrska nekje tisti stari pisiker, ki se je Brozu zdel prav tako pomemben kot stroji v Polakovem mlinu. Pisiker pa kot da se je vdrl v zemljo: ni in ni ga bilo.

»Knjige, časopisi in vse tisto, kar je vedno nosil pod roko, so ga delali drugačnega od nas pa tudi lepo obležen je bil vedno. Izžareval je nekaj posebnega, kaj bi rekla. Ugovarjanja ni trpel in s Polakom sta se večkrat udarila, a vselej je Broz imel na koncu prav.

Rad je pel in s fanti spil kakšen kozarček in otroke je imel zelo rad. Tega se dobro spomnim. Bilo je pravzaprav za vse nas čudno, ko sta umrla otro-

Daleč so ta leta, je razpletala Bara, ko so ji v mislih tekli dogodki izpred petdesetih let, spomini na mladega človeka, ki je ljubil red in čistost v mlinu, kamor ni spustil niti otročajeve, ki jih je sicer rad videl pred mlinom, kjer se je trlo ljudi in so vsakodnevno premlevali političen položaj in še posebej zapostavljanje delavcev v stari Jugoslaviji. Rad se je tista leta, ki niso prinašala nič dobrega, Broz šalil s ljudmi, na duhovit, četudi včasih nekoliko oster način.

»Broz je bil vzkipljive narave in je takoj vrgel v brk vsakemu, kar mu je pripadalo, zato se je tu in tam kdaj tudi sporekel s ljudmi, ki so prihajali v mlin, kakor se je rad pošalil,« je čez nekaj sekund tišine privlekla iz vreče spominov Bara Ribarić.

Zapustili smo dvorišče, kolesnice z mlakužami in Baro, spomine in zgodovino. Tik nad vasjo je baročna cerkev, obdana z visokimi drevesi. V neposredni bližini enega njih

leži grob Zlatice in Hinka. Urejen, lep, četudi skromen. Takšen, kot je bil v letih Brozove žalosti. Ko se spustimo proti pokopališču, spotoma izvemo, da je predsednik po vojni nekajkrat obiskal zadnje počivališče otrok, ki ga urejajo šolski otroci.

NAFTA NI DOBER SOSED

Na leta Brozovega bivanja v Velikem Trojstvu spominja tudi na oko kar ugledno poslopje v samem središču vasi, ki se danes preživlja v glavnem od kmetijstva, večina prebivalcev pa se vozi na delo v bližnji Bjelovar in Sandrovac, kjer je v zadnjem času nastala skromna industrija. Poslopje, na sprednji strani lahko na plošči preberemo, da je v tej hiši prebival v letih 1921-1925 Josip Broz Tito, čuva v sebi skromen muzej, posvečen predsednikovem življenju v Velikem Trojstvu. Zadnje čase so ga obnovili, toda obnova še ni končana: hiša še kaže rebra.

Samuela Polaka mлина ni več.

Zdaj so vsi upi obrnjeni v sandrovačko nafto.

Pod eno najnižjih planinskih koč na Hrvatskem, v okrilju skromnega gozdiča, je razvejano ničkoliko z belim peskom posutih poti, ki jih združuje ozka, asfaltirana cesta do Sandrovca. Vse se izgublja v gozdu, pri vrtinah, ki jih še kar naprej delajo: pod zemljo je nafta, veliko nafte. V času Brozovega življenja v Trojstvu še niso švigali v zrak ognjeni zublji zemeljskega plina, niti ni bilo brezkončnih naftovodov.

Menda ljudem v Velikem Trojstvu nafta prinaša bolj malo, četudi so jo našli na njihovem območju, v njihovi krajevni skupnosti. Dobili so le cesto, a menijo, da jim pripada še kaj več. Nič kaj niso zadovoljni. Pri vrtinah se zaposlujejo tuji ljudje, strokovnjaki, zanje ni dela pa tudi veliko jih INA ne potrebuje. To bi bilo treba nekako spremeniti, preudarjajo, ko govorimo z njimi o zaposlitvi.

Veliko Trojstvo je za zgodovino naših narodov vsekakor pomemben kraj. Začudilo nas je, da nimajo na razpolago niti ene publikacije, ki bi na kratko osvetlila tiste dni, ko je živel med njimi Josip Broz..., njihov človek...

... po stiri in polletnem bivanju je Josip Broz zapustil Trojstvo, spremili so ga vsi njegovi prijatelji. Pred odhodom mu je dal Franjo Podupski petdeset dinarjev, on pa mu je pustil za spomin majhne klešče in francoski ključ. Ladislav Bujnoh je posodil Brozu 600 dinarjev.

»Dal sem mu ta denar, da bi lahko preživel družino, dokler ne najde zaposlitve. Čez dve leti mi je Broz pisal in vrnil posojilo ter se prisrčno zahvalil.« (V. Dedi-
jer, Josip Broz Tito)

MILENKO STRAŠEK

Hiša, kjer je živel z družino Josip Broz Tito, je danes muzej, ki ga obišče čedalje več ljudi.

Na startu je prof. Mile Čepin (desno) razložil vsem nastopajočim kakšna bo v glavnem pot...

Prva kontrolna postaja je bila streljanje z zračno puško. To si je med drugimi ogledal tudi predsednik Medobčinskega sveta ZSS Ivan Kramer (drugi z desne).

Prejšnji petek je bil lep spomladanski dan. Jutro je bilo sicer malce hladno, vendar se je kasneje nekoliko otoplilo. Vreme je bilo kot nalašč za tekmovanje v orientacijskem pohodu, ki so ga organizirali za ekipe osnovnih šol v celjski občini ob 30 letnici organizirane vzgoje mladine za SLO. Ni bilo vroče, svoje pa je dodala tudi narava, ki se je razcvetela v en sam bel cvet. Gozd je dobil svojo lepo svežo svetlo zeleno barvo.

Ob strelišču v Pečovniku je bilo vse pripravljeno, kot da bi šlo za veliko pravo tekmovanje. Pa saj je navsezadnje tudi šlo! Zbralo se je sedemnajst ekip, ki so na predhodnih šolskih tekmovanjih v orientacijskem pohodu pokazale največ znanja. Šole so lahko prijavile po dve ekipi, nekatere pa so dale samo eno. Vsako ekipo je sestavljalo pet tekmovalcev sedmih in osmih razredov. Zraven je še bila rezerva za vsak primer, če bi kateri od »reprezentantov« tik pred startom odpovedal.

Nastopilo je torej 85 tekmovalcev, skoraj toliko pa jih je v organizacijskem odboru pod vodstvom predsednice **Sonje Ocvirk** skrbelo za nemoten potek tekmovanja. Na progi je bilo šest kontrolnih postaj, kjer so mladi tekmovalci pokazali svoje znanje z različnih področij. Po sprejemu startnih števil (ekipe so startale v razmahu 10 minut na progi dolgi nekaj več kot šest kilometrov) so mladi tekmovalci najprej odšli do strelišča, kjer so streljali z zračno puško. Tu se je dalo dobiti največ točk, žal pa so tekmovalci od prevelike vneme po čimhitrejšem odhodu na progo, prehitro streljali in zato tudi rezultati niso bili najboljši. Prav tu je nastala največja razlika med ekipami, ki je tudi ob koncu tekmovanja odločala o vrstnem redu.

Na drugi postaji, ki je bila v domačiji ob ribogojnici in farmi piščancev so nastopajoči pokazali znanje iz nudenja prve pomoči. To je bil praktičen prikaz na »maneknih« ter odgovarjanje na testne pole. Ocena članov komisije je bila, da so mladi tekmovalci pokazali resnično dobro pripravljenost in veliko znanja, ki jim bo še kako prišlo prav v kasnejšem življenju.

Tretja postaja je bila ugotavljanje orientacije, četrta pa premagovanje minskih polj, opazovanje ter razstavljanje puške ter ugotavljanje njenih delov. Tu je bil med ocenjevalci tudi vojak **Silvo Poljanšek** z Jesenic, ki že od lanskega avgusta služi v Celju vojaški rok. Poljanšek je znan kot odlični hokejist na ledu, saj je kar 195 krat oblekel dres z državnim grbom. Seveda je bil v središču pozornosti pri mladih tekmovalcih, katerim je po tekmovanju odgovarjal na številna vprašanja.

Na peti in šesti postaji so tekmovalci odgovarjali na vprašanja iz zgodovine in SLO. »Padale« so pretežno petice. Mnogi so tako hiteli z odgovori, da jim člani posameznih komisij sploh niso uspeli do konca prebrati vprašanj.

Vse zadihani so potem pretekli še zadnji del poti s Starega gradu nazaj do strelišča in se najprej pozanimali, kakšen čas so dosegli. Vladal je pravi tekmovalni duh, ki je tako značilen za velika tekmovanja. Potem so se posedli okoli strelišča in stekel je prijateljski pogovor med celjskimi šolarji. Tisti dan se je skovalo tudi veliko novih poznanstev in prijateljstev, kar je tudi čar takšnih srečanj. Seveda pa je beseda tudi nanesla na napake, ki so jih napravili med potjo ter tako izgubili dragocene točke. Medtem pa je komisija pridno beležila vse rezultate in kmalu po tekmovanju, ki je bilo resnično odlično izpeljano (za vzor!) je bil znan vrstni red, ki so ga vsi z veliko nestrpnostjo pričakovali.

Na veliko presenečenje vseh je zmagala ekipa OŠ »XIV. divizije« z Dobrne, ki je zbrala 1597,5 točke. Prvo mesto jim je prineslo odlično streljanje, saj so nastre-

Dan z mladimi na orientacijskem pohodu

ZMAGA ZA DOBRNO

Odlično znanje mladih z različnih področij

ljali kar 120 krogov. Druga je bila ekipa OŠ »Franca Krajnca« s Polul, ki je zbrala samo sedem točk manj kot zmagovalci - 1590,5. Obe ekipi bosta nastopili na medobčinskem prvenstvu, ki bo prav tako v Celju in sicer predvidoma v petek, 11. maja. Vrstni red naslednjih ekip: 3. OŠ »Ivana Kovačiča-Efenke«, 4. OŠ Vojnik, 5. OŠ Store II, 6. OŠ Store I, 7. OŠ »Slavko Šlander«, 8. I. OŠ II, 9. OŠ »I. Kovačič-Efenka« II, 10. OŠ »I. celjske čete« I, 11. OŠ »Veljka Vlahoviča«, 12. OŠ »Slavko Šlander« II, 13. OŠ Frankolovo, 14. OŠ »Franja Vrunča« I, 15. I. OŠ I, 16. OŠ »I. celjske čete« II in 17. OŠ »Franja Vrunča« II.

Vsi nastopajoči so dobili značke in priznanja, najboljše tri ekipe oz. posamezniki v njih zlate, srebrne in bronaste medalje (izredno lepe!) ter diplome, prvi dve ekipi pa še praktično nagrado, ki so je bili najbolj veseli, komplet zračnih pušk. Takoj po tekmovanju pa je izšel tudi priložnostni bilten, kulturni program pa so pripravili učenci osnovne šole »Franja Vrunča« s Hudinje. Samo tekmovanje je tekom dneva obiskalo tudi večje število družbenopolitičnih delavcev, ki so tako dali svoj prispevek k tej pomembni manifestaciji. Prisoten je bil tudi predstavnik Republiškega odbora za ljudsko obrambo **Branko Kromar**, ki je obšel celotno traso ter ob

»Kontrolo« znanja o puški in njenih delih je imel Silvo Poljanšek, trenutno vojak v Celju, sicer pa človek, ki je 195 krat oblekel dres jugoslovanske hokejske reprezentance na ledu.

Na cilju! Anton Jelenko in Sonja Ocvirk podelujeta priznanja zmagovalni ekipi OŠ Dobrna, ki jo je vodil Primož Rošer, mentor pa je bil Jože Sluga.

zaključku izredno pohvalil organizatorje za dobro pripravljenost in izpeljavo.

Največje veselje je seveda bilo v taboru zmagovalne ekipe z Dobrne, ki so jo sestavljali kot vodja **Primož Rošer** ter člani **Hermes Kompan**, **Peter Horjak**, **Nada Felicijan**, **Birigita Weissenbach** in **Ida Dupelnik**. Mentor ekipe je bil **Jože Sluga**, sicer učitelj telovadbe in vodja obrambnega krožka. Povedali so, da so se za tekmovanje dobro pripravili, vendar je bilo za njih težje, ker niso poznali terena. Tudi zaradi tega je uspeh večji. Na medobčinskem tekmovanju sicer ne pričakujejo prvega mesta, bodo pa se vseeno potrudili, da bodo kje pod vrhom. Obljubili so, da bodo častno zastopali občino Celje kot zmagovalci občinskega prvenstva.

»Letošnje leto je jubilejno, saj je preteklo 30 let, odkar smo začeli z organizirano vzgojo mladine za SLO. V teh letih so naši pionirji in mladinci pokazali veliko pripravljenost in zavzetost, da bi si pridobili čimveč znanja in napotil ne samo za pravilno ravnanje v določenih situacijah, ampak nekateri tudi za aktivno sodelovanje pri nadaljnji vzgoji, nekateri pa se odločajo tudi za vključevanje v opravljanje vojaškega poklica. S takim načinom dela moramo tudi nadaljevati in zaradi tega tudi organiziramo tekmovanja v orientacijskem pohodu iz znanja o NOB in streljanju, prvi pomoči itd. Poudariti moram, da je to akcija, ki ne poteka samo pri nas v Celju ali Sloveniji, temveč s to akcijo zjemamo celotno območje Jugoslavije. Po vseh šolah v domovini se mladina vključuje in povezuje svoje znanje med ostalimi tudi na tekmovanjih iz znanja SLO. Poleg te oblike tekmovanja vključujemo mladino v pripravo in izvedbo akcije »Nič nas ne sme presenetiti«. Mladina se vključuje v aktivnost ob tednu varnosti in družbene samozaščite, sodelovanje pri vseh letošnjih pomembnih obletnicah itd.« je ob zaključku tekmovanja med drugim povedal, in podelil odličja podpredsednik Občinske skupščine Celje **Anton Jelenko**.

Sonja Ocvirk, predsednica občinskega odbora za pripravo tekmovanja: »V celjski občini je pionirjem obrambna vzgoja del redne šolske in izvenšolske dejavnosti. Ze nekaj let spremljamo prizadevanja na tem pomembnem področju tako pri pridobivanju prvih obrambne vzgoje, kot tudi splošne fizične pripravljenosti. Obrambni dnevi, ki jih imajo v sklopu rednega programa na vseh šolah so pokazali, da iz dneva v dan beležimo vse boljše rezultate in pripravljenost. V imenu občinskega odbora se zahvaljujem vsem pionirjem, ki so sodelovali tako na šolskih kot tudi občinskem tekmovanju. Zahvala velja tudi vsem mentorjem mladih, kot tudi celotnemu pedagoškemu kadru na šolah. Hvala seveda tudi sodelavcem v občinskem odboru, JLA, ZRVS, ZZZB NOV, TO, RK, strelski zvezi, skratka vsem, ki so sodelovali.«

Miran Horvat ima največ zaslug za tehnično brezhibno izpeljano tekmovanje: »Rad sem pripravil to tekmovanje zlasti zaradi sodelavcev in mladine ter njenega čudovitega odnosa. To so praktične zadeve, ki jih je treba mladini dati. In prav je tako!«

Tudi po ostalih občinah so bila podobna občinska tekmovanja, najboljše ekipe pa bodo kot smo že omenili nastopile 11. maja na medobčinskem tekmovanju. Takrat se bodo osnovnošolskim ekipam na svoji progi pridružile tudi ekipe srednjih šol, izvenšolska ter delavska in kmečka mladina. Vse skupaj pa je resnično lep doprinos k praznovanju 30-letnice organizirane vzgoje mladine za SLO, k obrambni krepitevi naše mladine ter prispevek za dobro izvedbo letošnje množične akcije »Nič nas ne sme presenetiti!«

Tekst in foto: TONE VRABL

PORTRET FRANCA KLEMENA:

ZADNJE RESNICE NI

in nobena stvar ni dovolj dobra, da bi ne mogla biti še boljša

Na pogovor s Francem Klemenom sem prišel, da bi spoznal in javnosti predstavil enega iz vse številnejše družine inovatorjev. Delavcev, ljudi, ki jim ni dovolj, da so del delovnega procesa, ampak ob njem nenehno razmišljajo, iščejo ideje in možnosti, kako bi stvari, kakršne so, spremenili na bolje, jih izpopolnili in s tem prispevali več kot le svoj delež v živem delu. Našel pa sem mnogo več kot le inovatorja. Spoznal sem človeka s povsem izdelano, četudi nekoliko svojsko filozofijo o življenju, družbi, napredku, ljudeh.

**INOVATORSTVO
POMENI
DEMOKRATIZACIJO
PROIZVODNIH
ODNOSOV**

»Da, inovator sem,« mi je dejal, ko sva sedla in sem pripravil nenasitno beležnico. »Toda, veliko nas je, ki nismo zadovoljni s stvarmi, kakršne so. Ki iščemo vselej novo, bolj smotrno, boljše. Ne pišite zato o meni in mojih inovacijah. Veliko je boljših, koristnejših od mojih. Pišite o mojih mislih, idejah, ki jih nosim v sebi.« Dogovorila sva se in o konkretnih inovacijah, ki jim še sam ne ve števila, sva izgubila le malo besed. Pogovarjala sva se o drugih, družbeno mnogo pomembnejših rečeh.

»Inovatorstvo kot sistem stremi k demokratizaciji proizvodnih odnosov. Se zlasti velja to za množično inventivno dejavnost, ki lahko uspe le, če bomo v družbi, v slehernem sistemu, ki jo sestavlja, uspeli demokratizirati tehnično in tehnološko miselnost. Takrat torej, ko bo lahko inovator vsakdo. Ko bo inovatorstvo resnično sestavina vsakega dela ter last in pravica vseh delavcev. Za to je danes izredno ugodna družbena klima. Bolj ugodna, kot kdajkoli doslej. A vendarle so ovire še vedno prisotne. Često se zde kot neprebojen zid. Toda, noben zid ni neprebojen. Škoda je le, da inovatorstvo skušamo institucionalizirati v velikih sistemih. Morali bi postaviti vrsto vzpodbujevalcev inovacij, celo profesionalnih delavcev za to področje v osnovnih celicah dela. Ker pa ni tako, nam inovacije nastajajo bolj ali manj slučajno. Niso plod organizirane skrbi, evidence ozkih grl in slabosti, previsokih stroškov in podobno. Kjerkoli so ozka grla, kjerkoli so stroški visoki, je raj za inovatorje. Ob močni podpori družbenopolitičnih organizacij, še zlasti sindikata, ob močnem vzpodbujanju in usmerjanju delavcev, bi lahko močno razširili osnove za množično inventivno dejavnost. Tudi sam skušam delovati prav v tej smeri. Spodbujati mlade, razmišljajoče ljudi. Pokazati jim želim, kaj vse se da s pravilno uporabo razuma, razmišljanja in seveda neizogib-

Sedela sva v njegovi delovni sobi v tozdu Projektivni biro celjskega Ingrada. Med nama je bila le velika risalna deska s meni nerazumljivimi shemami - osnutki načrtov in gosta zavesa modrikastega dima preštevilih cigaret, pokajenih med razgovorom. Po stenah so viseli načrti in mnogo nenavadnih slik, polnih občutja, razmišljanj, nenavadnih živih, kričečih, bolečih barv. V kotu pisalne mize je bila kopica gradiv, v svitek zvitih načrtov, Poročevalec, samoupravni akti, časopisi, katalogi razstav.

Oster pogled skozi močna roževinasta očala je begal sem in tja po sobi. Le za hip ali dva se je ustavljal na kakšni točki zidu, kot da je prav tam napisana misel, ki so jo izoblikovala usta. Roke so vseskozi nervozno brskale po papirjih, gnetle ogorke do pol pokajenih cigaret ali mogočno krilile po zraku. Besede pa so prihajale umirjeno, jasno in prepričevalno. Prihajale so v gostih slapovih, da je pero komajda sledilo, ko jih je prenašalo na papir. In te besede so z lahkoto podirale zid nezaupanja ter ustvarjale nit domačnosti, razumevanja.

Pogovarjal sem se s Francem Klemenom, tehnologom, inovatorjem, ekologom iz hobija in prepričanja - morda tudi iz zgroženosti in nemira. Govoril sem z zavzetim amaterskim slikarjem, zanesenjacom, ki verjame v mlade, v zdravo in napredno družbo, v to, da nobena stvar ni popolna in večna, dovolj dobra, nesprenemljiva.

ne trme ter zagnanosti doseči. Inovacija ni nič drugega kot evolucija, razvoj misli.«

V množico misli komajda vržem svoje vprašanje - »pa težave?«
»Niso nepremagljive. Teško je le, če je inovacija tako dobra, da se neposredno vmeša v obstoječe načrte, uveljavljeno tehnologijo, izvršene naložbe, ki se še niso poplačale. No, pa tudi drugače ni lahko. Inventivni predlogi prepogosto obležijo v tem ali onem predalu. Pogosto tudi iz zavisti, ki je rak sistema. Porodijo užaljenost, da tisto koristno ni zraslo na »pravih« zeljnikih. Toda tudi tega je vse manj. Družbena klima je ugodna, škoda, da je še bolje ne izkoristimo...«

**NAJVEČJI KAPITAL
JE, DA SEM IMEL
ČAS RAZMIŠLJATI**

Misel je obvisela v zraku. Mojal sem povprašati, kako je z njegovimi inovacijami. »Pa naj bo. Veliko jih je. Sam ne vem koliko. Nastajale so ob vsakdanjem delu. Kot logično nadaljevanje mojega dela. Nobena inovacija ne more nastati načrtno.

Nihče se ne more kar tako vsesti za mizo in si reči: »Zdaj bom naredil inovacijo. Nenehno se je treba spraševati nove stvari in ne omagati v iskanju odgovorov. Najprej pa je treba doseči stopnjo zavesti, ko odmisliš vse obstoječe. Vse uveljavljene norme, zakonitosti. Priti je treba do tega, kar je dejal Kardelj za družbo. Namreč, da nič ni dovolj dokončno, dovolj popolno, da tega ne bi bilo treba v nenehnem razvoju menjati, dopolnjevati, spreminjati, dograjevati. To velja za družbo, znanost, tehnologijo, za vse resnice. Zadnje resnice ni, vse je lahko boljše, popolnejše. Takšna miselnost je osnova za inventivno dejavnost. Nič ne smeš vzeti kot končno, nesprenemljivo. In prav iz takšnih razmišljanj se porodijo inovacije, ki so navidezno najbolj preproste. Zapletene so le v tem, da menjajo obstoječo miselnost, trenutno veljavno resnico.«

Ostal sem trmast, hotel sem izvedeti, kaj trenutno dela, kaj ga okupira.

»Muči me problem človeškega bivanja v mestnih sredinah. Problem velikih stanovanjskih

blokov in sosek, ki povsem razčlovečijo osnove človeškega bivanja.«

**HUMANIZACIJA
PROSTORA IN
BIVANJA**

»Kot tehnolog mislim predvsem skozi obstoječo ali dopolnjivo tehnologijo. In vem, da je prilagodljiva tudi za drugačne načine gradnje. V Ingradu že vse odkar smo osvojili 'Outinor' sistem gradenj vlečemo stanovanjske celice prečno na osnovno - srednjo steno. Tako gradimo velike stolpnice z množico zelo ozko urejenih celic - stanovanj. V svojih razmišljanjih sem visoke gradnje obrnil v nizke in skušal razvozljati, kako bi osnovne tunele namesto prečno, vlekli vzdolžno. Rezultat je presenetljiv. S samo to spremembo bi lahko sedanje betonske džungle sestavljene iz stolpnice, v katerih na hektaru živi okoli 550 ljudi, spremenili v sistemsko naselja nizkih gradenj, v katerih bi v humaniziranem okolju brez betona vsepovsod, z urejenimi zelenicami in peš potmi lahko živelo 350 ljudi na hektar prostora.

Bloki bi ne bili visoki, soseke bi imele bistveno več kisika, promet bi bil speljan le po dovoznih arterijah, v soseskah pa bi imeli spet bolj humano okolje. V celjski kotlini bloki ne bi smeli biti višji od štirih nadstropij in vsak košček betona je nov udarec za mesto, ki tako rabi kisik.

Vse to bi lahko dosegli, če bi prenehali hlatasti po džunglah iz betona, v katerih bodo natlačeni ljudje, ki se sploh poznali med seboj ne bodo... Vidite, vse to bi dosegli, če bi spremenili ob obstoječi tehnologiji in brez dodatnih naložb le prečno vleko v vzdolžno... In ta inovacija se mi je porodila ob razmišljanjih o ljudeh, načinih njihovega bivanja in ekološki problematiki, ki je v Celju tako kritična. Ne vem pa, če bom z inovacijo prodrl, saj postavlja na glavo dosedanji način gradnje v Celju. Toda, ne bi se smeli slepo držati uveljavljene tehnike. Ne smemo postati sužnji tehnike. Tehnika je le sredstvo ideje. Pomoč in ne cilj...«

Vprašam, kako je bilo z uresničevanjem njegovih inovacij doslej.

»Sem eden redkih srečanežev, ki je imel to blaže-

no možnost, da je uveljavljal inovacije brez prejšnjega 'žegna'. To je sploh najboljša pot. Če ima inovator le najmanjšo možnost za takojšnjo realizacijo, naj inovacijo najprej izvrši, pa jo šele potlej, ko se ta v praksi že dokaže, uveljavlja kot lastno inovacijo. Jaz sem vselej delal tako. Imam pa še to srečo, da sem vselej imel čas za razmišljanje. In to je moj največji kapital. Nič novega nisem 'pogruntal'. Le opazovati sem vedno znal in ob opaženem razmišljati.«

**MELANHOLIČEN
KRIK BARV**

Vprašam, zakaj slika. Mu je to beg iz vsakdana, svet v katerem se sprosti, pozabi na probleme, ki ga težijo...

»Ne! Prav nasprotno. Slikarstvo zame ni beg, ni umik. Slikam angažirano. Moje slike hočejo nekaj povedati. Vse imajo globoko, najpogostejše ekološko sporočilo. Od tu ta melanholičen krik barv - zeleno nebo, pa trma, ki sije iz tiste slike bika na zidu. In ta bik sem jaz, s svojo trmo, jezo... Pred platnom sem stvarnik. Tu narišem tisto, kar naj bi po mojem prepričanju bilo. Povem, kar z besedo ne morem. Morda so zato moje slike za Celje tako nesimpatične. Ekološko so obtožujoče. Zrcalijo življenje, da bi pokazale smrt. In ta nemogoč instinktivni živalski nemir, ki se nas loteva v brezumnem tempu, grozljivi stopnji industrializacije, beganju od sebe in svojega bistva... Zelo neodgovorno si uničujemo temelje našega bivanja, življenja. Toda davek bo treba plačati. Slej ali prej. Vprašanje je le, kdo ga bo plačal. Copicča sem se lotil pred dvema leti, ko se je v meni vse to nakopilo. In zdaj izražam s slikami vse, kar me teži. In sem na ta način angažiran.«

Toda stvari se bodo morale spremeniti. Samoupravni socialistični sistem, v katerega fanatično verjamem, preprosto ne more dopuščati zločina nad človekom, ki je njegov temelj. In prav to, kar se dogaja z okoljem in naravo, je zločin nad človekom, nad njegovo ustavno pravico do bivanja v zdravem, urejenem okolju. Skrb za okolje pa je še politično in ekonomsko obremenjena. Hočemo naprej. In naprej tudi moramo. Toda ne za vsako ceno. Za vsako žrtev. S solidarnostjo, ki je temelj sistema, samoupravnim dogovarjanjem in znanstveno mislijo moramo doseči napredek. Svoj napredek. Ne moremo pa ga doseči z dvomljivimi manipulacijami. Toda, pustiva to. Tega tako ne boste objavili.«

Ko sem oddajal zapis uredniku, sem izvedel, da je Franc Klemen, izkušen tehnolog in inovator že v Črni gori, kjer bo s svojim znanjem in izkušnjami pomagal pri odpravljanju posledic rušilnega potresa.

BRANKO STAMEJČIČ

Obisk pri kmetu

SONCE SIJE VSE BOLJ LEPO

**SREČKO PIŽORN IZ ANDRAŽA MENI, DA SO TUDI ZA KMETE VEDNO
BOLJ LEPI ČASI**

Izkoristek mehanizacije v hribovitih predelih je precej manjši, pravi Srečko Pižorn.

Kristalno čisto je bilo nebo tam nad Goro Oljko, ko sva se s kolegom Tonetom peljala v Andraž. Niti oblaka ni bilo, gozdove od Polzele naprej pa so objemali sončni žarki in še bolj poudarjali njihovo mogočnost, toplino in lepoto. Spomladansko zelene barve so zaživele, udarjale v oči in srce. Lepota severnega savinjskega obrobja človeka pripelje do tega, da nenedoma pozabi na vsakdan in se prepusti sanjarjenju. Na levi strani ob cesti proti Andražu zagledava družino, ki menda obrezuje hmelj in že se pokažejo prve kmetije, raztresene po bregovih in v dolinah idiličnega kraja, ki ga zadnja leta skušajo zavzeti vikendaši, pa jim to k sreči ne uspeva kdo ve kako.

RAZVOJ VIŠINSKIH PREDELAV

Namenjena sva bila k Srečku Pižornu. Predsednik krajevne skupnosti je v Andražu in vzorni kmet. Kmetija na enem izmed hribov pod Goro Oljko. Kmetija, ki že na prvi pogled izpričuje napredek generacij in življenjske nekoč in danes. Nova hiša, lepa gospodarska poslopja in mehanizacija vključno z obiralnim strojem, kot nekakšen pomnik preteklosti stara opuščena hiša, kjer so nekdanji živeli starši Srečkove žene. Pa še star hlev in skedenj za katera se sedanjim gospodarjem ne morejo odločiti, da bi ju podrli. Zato ne, ker ju spoštujejo, ker morda v njima vidijo zametek novega, lepšega... Tistega, kar je nastajalo v letih svobode, ko tudi v višinskih predelih kraljujejo sodobne, trdne kmetije, kakršne so bile včasih značilne za dolino. Sploh še zadnja leta tudi v žalski občini namenijo vse več pozornosti razvoju višinskih predelav in s tem v zvezi ponujajo kmetom tudi nekaj olajšav. Konec koncev so višinske kmetije še kako pomembne tudi z vidika splošnega ljudskega odpora in velike možnosti so za razvoj živinoreje in kmečkega turizma.

Srečka smo srečali na hmeljišču, vpetem v breg. Rahljal je zemljo. Malce čudno je bilo pogledati v traktorska kolesa obdana v verige. Morda je Srečko uganil kaj misliva, pa je takoj povedal, da je delo s traktorjem na hribu malce težje in tudi bolj nevarno, saj se lahko zgodi, da zdrkne po bregu navzdol. Še tako dobre gume na takšnem terenu ne pomenijo mnogo. In ko smo kasneje klepetali v prijaz-

S predstavnikom tretje generacije na kmetiji Pižornovih je dela kar precej. Morda pa je fantič eden bodočih gospodarjev.

ni, domači kuhinji ter govorili o življenju, kakršnega danes živijo kmetje v hribovitih predelih, je gospodar takoj pripomnil, da danes razlike med dolinskimi in višinskimi kmeti izginjajo. Res pa je, da je tu v hribovih še vedno težje obdelovati zemljo zaradi neprimeren terenov in tako tudi mehanizacije ni moč v tolikšni meri izkoristiti kot v dolini. Tudi zemlja je slabša, bolj težka, ilovnata. Ob tej očetovi pripombi se je še najbolj nasmehnil najmlajši sin, ki je še pred četrto ure z motiko odkopaval hmelj. Ne vem, če dečko že hodi v šolo. Pozabil sem ga vprašati, toda to niti ni pomembno. Rad dela in kot vse kaže se že sedaj navdušuje nad kmečkim življenjem.

GRADILI BODO NOV HLEV

Kakšen je pravzaprav danes kmetov delovnik? »Skoraj nikdar, razen pozimi seveda«, pravi Sreč-

ko, »ne moremo govoriti recimo o osmih urah. Sploh zdajle, spomladi je dela za šestnajst ur dnevno, kljub vsej mehanizaciji. Čeprav je mnogo dela, ima človek zvečer, ko leže, še vedno občutek, da ni postoril vsega. Pa kaj bi to. Bili so časi, ko je bilo dela še več, pa ni hrasnilo. Danes je drugače, kljub temu, da vsi tarnamo zaradi odkupnih cen mesa in prenizkih cen mleka, do nedavnega še tudi hmelja. No, s ceno za hmelj zadnja leta kar gre, prepričan pa sem, da bomo uredili tudi tisto glede mleka in mesa. Problem vsi poznamo, torej bomo poskrbeli za to, da se stanje popravi. Čez noč se pa tudi ne da vsega urediti. Sicer pa, če sem popolnoma iskren, kdaj smo pa sploh živeli tako kot sedaj?»

Pri Pižornovih se ukvarjajo s hmeljarstvom in živinorejo. V hlevu imajo osem bikov in vsako leto jih oddajo po šest. Samo pri tem seveda ne kaže ostati. Srečko je vložil prošnjo za kredit za gradnjo novega hleva, za katerega so načrti že izdelani. V hlevu namerava imeti štirideset glav živine, vendar zaenkrat še ni dobil vodnogospodarskega soglasja. Zato ne, ker nameravajo dolino pod njegovo kmetijo spremeniti v jezero, ki bo odvezlo kakšnih 200 hektarov obdelovalne zemlje. Tudi drugim kmetom v Andražu. Kdaj bodo pričeli z urejanjem umetnega jezera, zaenkrat še ne ve, načrti za novo naložbo pa tako živijo v Pižornovih, da o gradnji sploh ne dvomijo, saj vedo, da bodo izgubljeno dobili povrnjeno. Upajo pa vendarle, da bo odločitev slej ko prej jasna.

TITOVA ODLIKOVANJA

Koliko priznanj je doslej za svoje delo prejel Srečko Pižorn? Tega najbrž niti sam ne ve. Ve pa za štiri, ki so mu najbolj pri srcu in na katera je najbolj ponosen. Srebrni in bronasti znak Oslobojilne fronte, ter medalja dela in orden dela s srebrnim vencem, s katerima ga je odlikoval predsednik republike Tito. Priznanja za njegovo dolgoletno, zavzeto delo v andražki krajevni skupnosti. Petnajst let je že med prvimi v kraju, kadar je treba storiti kakšno delo.

Predsednik krajevne

skupnosti je v Andražu je Srečko Pižorn. Tudi to zahteva danes celega človeka. Kako zmore vse to? Niti sam ne ve natančno. Skoraj vsak drug večer je treba na kakšen sestanek, vabijo ga na seje organizacij in društev v kraju, nekajkrat na teden ga pota vodijo v Zalec... Vse bi bilo lepše in lažje, če bi v Andražu imeli vsaj tajniška krajevne skupnosti, ki bi opravljal tajniška dela vsaj štiri ure dnevno, lahko pa bi ga izkoristili tudi za razna tajniška opravila drugim organizacijam in društvom. Srečko si ne zna predstavljati, kako naj bi izgledal v resnici predlog, kakršnega se je nekdo spomnil v Zalcu. To je namreč, da bi tajniška dela z nekaj manjših krajevnih skupnosti opravljal en sam človek. Že v Andražu je težko. Kraj je razpet pod Goro Oljko, pa skoraj vse tja do Polzele in Velenja ter Galicije. Včasih, ko je treba ljudi na hitro obvestiti o tem in onem, je za to treba opraviti trideset in več

kilometrov.

Srečkova nasmejana žena, ki je ves čas sodelovala v našem klepetu in tu in tam dopolnila svojega moža, je ob tem hudo mušeno pripomnila, da Srečku to niti ni težko. Ima vsaj izgovor, da »zdrkne« k prijateljem, ter se z njimi zadrži v klepetu. »Veste, včasih so ga možki bolj potrebni kot ženske.« Kadar mora mož na sestanek, domači bolj poprimejo za delo in njegov izostanek ni tako boleč kot bi morda na prvi pogled izgledalo. Je pa tako, da je večina sej in vsega kar zraven sodi ob nedeljah. Takrat imajo ljudje tudi več časa. Delo na kmetijah malce zamre in ob nedeljah je tudi najbolj idealno za razne delovne akcije. Da teh v Andražu res ne manjka, se lahko prepričamo že na prvi pogled. Asfaltirane ceste, urejena okolica in nove poti do kmetij, kjer si včasih še v sanjah niso upali pomisliti, da bo do njih kdaj mogoče priti z avtomobili.

Kaj si želijo v Andražu v naslednjih letih? Radi bi zgradili večnamenski dom, v katerem bi bili prostori za otroški vrtec, delo krajevnih družbenopolitičnih organizacij in društev ter dvorana za kulturne prireditve. Seveda ne mislijo, da bi dom zgradili kar takoj, pač pa postopoma. Za etapne gradnje se navdušujejo. Skoraj prepričani smo, da jim bo to uspelo. Tudi zato, ker ljudje plačujejo krajevni samoprihode. Nekaj denarja tako kar kane v krajevno blagajno.

F2 Še smo klepetali o tem in onem, pa seveda ni, da bi človek vse spravil na papir. Sproščen pogovor je bil to. Brez postavljanja vprašanj na eni in odgovorov na drugi strani. Vsakdanji klepet ob sproščenih ljudeh kot so Pižornovi. Brez zadrege. Trdne in žilave ljudi je težko spraviti v zadrego.

JANEZ VEDENIK
Slike: TONE TAVČAR

Lepo pomladansko vreme so Pižornovi izkoristili za delo na hmeljišču. Prav vsi. Celo najmlajši je pridno vihtel motiko in nič kaj ni kazalo, da bi bil utrujen.

Srečko Pižorn: »Rad bi zgradil sodobni hlev, pa ne dobim dovoljenj, keč nameravamo v Andražu urediti umetno jezero.«

CELJSKI PRVI MAJ 1941

GAULEITERJEVE LIMANICE

Prekanjene zanke za napredno celjsko delavstvo

Nemške okupacijske čete so brez boja zasedle Celje 11. aprila 1941. Od napada na Jugoslavijo je minilo pet dni. Planinci generalmajorja Hubetta Lanza so po vzorcu »bliskovite vojne« odhiteli dalje v notranjost države, za njimi pa so deželo zasedali policijski oddelki, pripadniki nacistične SA. Povsod so iz svojih pollegalnih skrivališča prihrameli v javnost kulturbundovci, volksdojčerji in prevzemali oblast. Banovinski odposlanci ljubljanskega bana Marka Natlačenca so odšli iz Celja z dolgim nosom. Pričakovali so, da bodo s svojim izdajstvom pribarantali »Narodnemu svetu« vsaj vazalsko oblast na slovenskem ozemlju.

17. aprila se je že začel program. Začele so se aretacije. Stari pisker, kapucinski samostan in mestna kasarna so se polnile po spiskih, ki so jih kulturbundovci sestavili že pred vojno in jih pri tem ni nihče oviral. Nekaj sto Slovencev se je znašlo za zapahi, predvsem izobraženci, pomembnejši uslužbenici, premožnejši obrtniki, trgovci, večji posestniki, hišni lastniki in duhovščina.

Nacisti so računali, poznajoč razmere v stari Jugoslaviji, da širše množice ta ukrep ne bo prizadel in vznemiril. Širili so propagando, češ, ti ljudje so krivi revščine in političnega pritiska ter zatiranja v dvajsetih letih neljudskega režima. V resnici se jim je šlo za obglavljanje narodnih množic, za ropanje imetja aretiranih, predvsem pa za odstranitev svojih političnih nasprotnikov. Hkrati so v delavskem Celju in drugih delavskih središčih širili propagando o nacionalsocialističnem redu, ki da je odpravil razredna nasprotja, brezposelnost. V delavskih sredinah so zlasti poudarjali tako imenovano socialistično in delavsko usmerjenost nacističnega gibanja in vladavine.

Resnici na ljubo je treba povedati, da se je nekaterim, predvsem najnižjim slojem življenjske raven, v primerjavi z razmerami v stari Jugoslaviji, resnično dvignila. Obilica javnih del, povečanje števila zaposlenih je mnogim dvignila dohodke. Uvedli so otroške doklade. Ko so bile uvedene živilske karte, so zlasti zaposleni

pri težkih delih za manjši denar imeli zagotovljenih več življenjskih potrebščin, kot so jih bili zmožni kupiti v stari Jugoslaviji ob pičlih plačah. To je seveda določen del prebivalstva v prvih trenutkih zavedlo, da so nacistični propa-

gandi začasno nasledili. Brez dvoma je precejšnjo zmedo pri političnem ocenjevanju razmer prispeval tudi nemško-sovjetski pakt o nenapadanju in prijateljstvu. Nemci, ki so se pripravljali tudi na napad na Sovjetsko zvezo, so v ti-

stem času hoteli uspavati napredne delavce in komuniste s tem, da so jim nudili službe. Enostravno so jih hoteli imeti na očeh.

Nacisti so vedeli, da se nahajajo v krajih, kjer je delavsko gibanje bilo močno, saj so ves čas trajanja predaprilske Jugoslavije pretresali deželo socialni in politični nemiri.

Svojestven je bil tudi »prvomajski nastop« nacističnega šefa za civilno upravo v Celju. Zlagan in demagoški govor, ki ga je imel visoki šef nacistične stranke naj bi bil pesek v oči delavskemu

razredu. Takole je v svojem govoru dejal:

»In po vojni, ko bomo odložili meč, bomo z vso močjo in s popolnim fanatizmom, ki smo ga nacionalni socialisti zmožni, izvedli našo veliko revolucijo, ki smo jo zapisali na naše rdeče zastave, veliko socialistično revolucijo. Poskrbeli bomo, da bo sredi pogrezajočega se sveta nastala največja socialistična država na svetu...«

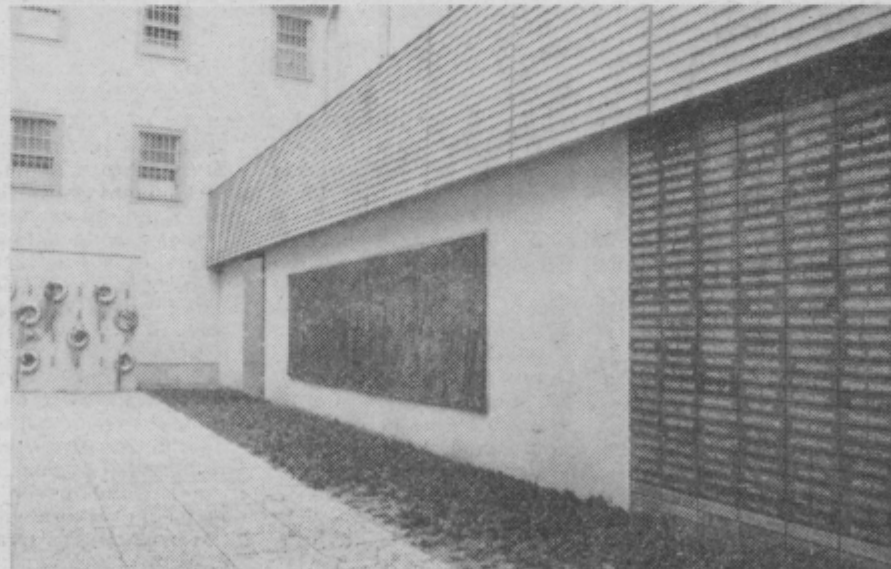
Morda je bilo ljudi, ki so prislunili tem besedam in za kratek čas nasledili. Toda ne za dolgo. Nacistom se je mudilo, hudo mudilo. Čez noč so prepovedali slovenski jezik, preimenovali imena krajev, ulic, zamenjali slovenske napise z nemškimi, uničevali slovenske knjige in prebivalstvo podvrkli rasiističnemu uvrščanju v »rasno čiste«, sprejemljive in nesprejemljive grupe. Začelo se je raznarodovanje, teror je bil iz dneva v dan hujski.

Niti za trenutek pa vsa ta preiščena propaganda ni omajala komunistov in skojevcev, najaktivnejših frontovcev.

Pod njihovim vplivom pa je naše področje, kot povsod po Jugoslaviji, navkljub strogemu okupacijskemu režimu, dihalo svoje lastno, svobodno in uporno življenje.

Povsod so vznikali odbori OF, potekale so akcije zbiranja orožja, propagandne trosilne akcije so razkrinkavale ogabno zavajalno igro okupatorja.

JURE KRAŠOVEC
(Po knjigi Lojzeta Požuna: »Prva celjska četa«)

Okupator je bil ob prihodu poln medenih obljub, toda istočasno je že kazal svoje krvoločne zobe. Obljubljal je raj za delavce in kmete, toda že po nekaj mesecih so v »starem piskru« omahnile številne žrtve prav iz vrst delavcev in kmetov. Na posnetku pogled na dvorišče celjske mučilnice rodoljubov.

MOZIRJE

ŠTEVILKE GOVORIJO

Gospodarstvo v občini je doseglo lani lepe rezultate

Ne samo na seji Izvršnega sveta, tudi delegati zbora združenega dela Občinske skupščine Mozirje so posvetili veliko pozornost oceni rezultatov poslovanja v občini v minulemu letu. Uspehi so vsekakor zgovorni in opozarjajo ne samo na stanje, marveč prav tako tudi na naloge. Na sploh so zadovoljivi, saj je zlasti gospodarstvo v Gornji Savinjski dolini doseglo lani lepe rezultate. To velja na sploh, v podrobnostih pa vendarle nastajajo določene razlike.

V moziški občini dela štirinajst temeljnih organizacij združenega dela, od katerih imajo štiri enote sedeže svojih delovnih organizacij zunanaj občinskih meja.

V gospodarstvu je najmočnejše zastopana industrija, ki ima kar enajst temeljnih organizacij. Značilna je ugotovitev, da se je lani zmanjšalo število zaposlenih v gospodarstvu, in to predvsem v gozdarstvu ter v obrti družbenega sektorja.

Sicer pa je v primerjavi s 1977. letom gospodarstvo v moziški občini lani povečalo celotni prihodek za 28 odstotkov, porabljena sredstva za 18, amortizacijo skupaj pa za 55 odstotkov.

Organizacije združenega dela so lani ustvarile blizu 1,8 milijarde dinarjev celotnega prihodka. V tem je imela industrija glavni oziroma 64,6 odstotni delež. Sledijo: kmetijstvo 14,5, gozdarstvo 9,2, trgovina 8,1, gostinstvo in turizem 1,3, obrt 1,2 in stanovanjsko ter komunalno gospodarstvo 1,1 odstotka.

V primerjavi s 1977. letom so najnižjo stopnjo rasti celotnega prihodka zabeležili v

obrti družbenega sektorja (indeks 108), zatem v gozdarstvu (112), najvišjo pa v stanovanjski in komunalni dejavnosti (indeks 214). Industrija skupaj je povečala celotni prihodek za 24 odstotkov, toda, med posameznimi temeljnimi organizacijami so precejšnje razlike in se sučejo od 7 do celo 115 odstotkov. Najboljše rezultate v tem pogledu so vsekakor dosegli pri Komunalnem podjetju v Mozirju, zatem v Kolarstvu na Ljubnem, pri Smreki v Gornjem gradu, v moziškem Elkroju ter pri Turistu v Nazarju.

Pomembna je ugotovitev, da so porabljena sredstva za deset odstotkov zaostajala za ustvarjenim celotnim prihodkom. Delež porabljenih sredstev je vplival tudi na ekonomičnost poslovanja, ki

se je lani povečala za osem odstotkov.

Po kritju porabljenih sredstev je organizacijam združenega dela ostalo še 524 milijonov dinarjev dohodka, kar je za 61 odstotkov več, kot v 1977. letu.

Podatki nadalje kažejo, da kolektivi še vedno v večji meri namenjajo čisti dohodek za osebne dohodke. Navzlic temu, da sklade oblikujejo v mejah zakonitih določil, ostaja za razširitev materialne baze premalo sredstev.

Lanski povprečni osebni dohodek v gospodarstvu so se v moziški občini povzpeli na 5190 din na zaposlenega, kar je še vedno za deset odstotkov manj kot znaša republiško povprečje.

MB

ALOJZ ZAVOLOVŠEK RAZSTAVLJA V »TEJU«

Veleblagovnica T je pripravila razstavo likovnih del akademskega slikarja Alojza Zavolovška v svojih prodajnih prostorih. To ni prvič, da bodo razstavljena kakovostna dela v tej veleblagovnici. S takimi in podobnimi akcijami se Tehnomercator vključuje v skupna prizadevanja z Zvezo kulturnih organizacij, da bi na javnih komunikativnih mestih bila izkoriščena možnost za likovne razstave, vendar v mejah strokovnosti in kakovostne izbire del. Razstava je dobrodošla tudi zaradi tega, ker že dalj časa nismo v Celju videli likovnih del Alojza Zavolovška, ki brez dvoma zasluži večjo pozornost kot doslej.

D. M.

SEMINARJI ZA VSE V CELJU

Kadri rešujejo vse! Pravega človeka na pravo mesto. Ne le besede, gesla. V kolektivu celjskega Izletnika so se lotili njihovega uresničevanja.

Ze lani so se odločili za ciklus dvodnevni seminarjev. Letos so s tem delom nadaljevali, toda ne končali. Na jesen bodo njihovi člani spet sedli za mize in sledili najrazličnejšim predavateljem. Zakaj? Da bi se vsi skupaj spoznali ne samo z zakonom o združenem delu, s samoupravnimi splošnimi akti, s smermi socialističnega razvoja pri nas, marveč tudi s tistimi temami, ki govorijo o odnosih med ljudmi, o organizaciji prevoza, vzdrževanju vozil in še in še. Ob vsem tem ni naključje, če so na seminar prve povabili voznike in sprevodnike avtobusov. Samo letos so v te seminarje vključili več kot sto članov svoje delovne organizacije. Lansko število udeležencev pa je preseglo devetdeset.

Sklenili so, da bodo morali te seminarje obiskati prav vsi člani kolektiva.

Med predavatelji prednjačijo člani Izletnikove delovne organizacije, sicer pa imajo pri izpolnitvi pomembne naloge močno oporo v celjski Delavski univerzi.

M. B.

ŽALSKI IS O VZGOJNOIZOBRAŽEVALNI ORGANIZACIJI

Na včerajšnji seji Izvršnega sveta žalske občinske skupščine so najprej govorili o osebni, skupni in splošni porabi, potem pa še o delovanju Vzgojnoizobraževalne organizacije v Žalcu v lanskem letu.

J. V.

UMRLA JE FIJAVŽEVA MAMA

Pred kratkim je umrla daleč naokoli znana kmetica in gospodinja Matilda Fijavž iz Križevca 22 v Stranih pri Slovenskih Konjicah.

Pred petinštiridesetimi leti se je priženila na trdno kmečko Fijavžovo domačijo na Križevcu in tu ostala do konca. Bila je zavedna slovenska kmetica in dobra mati. Z možem, ki je umrl pred nekaj leti, sta vzgojila sina Lojzeta, ki jo je kot edini potomec spremljal na zadnji poti.

Fijavževa družina je bila slovensko zavedna. To je večkrat dokazala tudi med zadnjo vojno. Sodelovala je z narodnoosvobodilnim gibanjem, njen mož je bil član prvega odbora OF v tem kraju, in bili so med tistimi, ki so ves čas pomagali partizanom.

Znan je primer iz časa med pohodom Štirinajste divizije, ko je mati mimo številnih nemških enot ponesla sveže hlebe kruha terencem in kurirjem, ki so se pred ofenzivo skrili v Volčji votlini na Straniških brdih.

In dalje - z možem sta vzgojila edinega sina v komunistu in aktivnega družbenopolitičnega delavca tako na terenu, kot v Kmetijski zadrugi in Gozdnem gospodarstvu.

Ko so jo pospremili na zadnji poti, so mnogi pogrešali tiste, ki jim je med vojno tako nesebično pomagala. Ni bilo človeka, ki bi ji v imenu vseh teh izrekel besedico v zahvalo.

FRANJO MAROŠEK

PRIZNANJA REPUBLIŠKE SKUPNOSTI ZA CESTE

V ponedeljek so v Žalcu podelili priznanja Republiške skupnosti za ceste. Prejeli so jih Vlado Gorišek, Jože Jan, Franc Radišek, Ivan Robič, Dane Senič, Milan Zabavnik, Ivan Božnik, Breda Lenarčič, Henrik Schmidt, Ivan Žagar, Jožica Pinter, Ivan Glušič, Franjo Verdnik, krajevne skupnosti Zalec, Prebold, Grize, Polzela, Petrovče, Hmezad TOZD kmetijstvo, Garant Polzela, Savinjski magazin, Tovarna nogavic Polzela, Tekstilna tovarna Prebold, Hmezad TOZD Notranja trgovina, Montana Zalec, Aero TOZD Kemija Sempeter, KZ Savinjska dolina, SIP Sempeter, Gradnja Zalec, TOZD Asfalt kamnolom Pirešica in samoupravna komunalna skupnost iz Žalca.

J. V.

REMONT IN OSNOVNA ŠOLA STRMEC

KORAK, KI PLEMEMENITI

Patronat povezuje dva kolektiva

Majhna kolektiva, toda velika po delu. Velika zaradi njegove vsebine. V tem dokazuje svojo velikost, ki je ni moč izmeriti, ker ima svojstvene dimenzije, čeprav vendarle prihajajo do izraza materialne dobrine. Toda, denarna sredstva, ki jih daje en kolektiv drugemu, imajo drugoten položaj. Važnejši je namen, pomembnejša svobodna menjava dela, ki je med kolektivoma Obrtno gradbenega podjetja Remont iz Celja in podružnično osnovno šolo Strmec pri Vojniku, dobila zgledno podobo.

Zakaj gre?

Kolektiv Remonta, ki šteje okoli 180 članov, je že 1972. leta sprejel nad podružnično osnovno šolo v Strmcu pri Vojniku patronat. Toda, ta skrb je dobila veliko razsežnost, ne zaradi sredstev, ki jih kolektiv Remonta že od tedaj vsako leto namenja šolskemu kolektivu, marveč zaradi tega, kako sploh prihaja do te pomoči, za kaj v šoli denar trošijo, kako so to obliko sodelovanja sprejeli na eni in drugi strani.

»Ni bilo naključje, da smo sprejeli patronat prav nad to šolo,« je pripovedoval vršilec dolžnosti direktorja Remonta, Franje Klemše in nadaljeval:

»V kolektivu smo že tedaj spoznali, da je veliko bolje, gospodarno in družbeno utemeljeno, če del sredstev, ki jih ustvarjajo naši ljudje namenimo za humanitarne namene in ne za reklamo pod narekovaji za vsako ceno. V tem spoznanju smo se odločili za šolo v Strmcu, tudi zaradi tega, ker smo videli, da nima ekonomskega zaledja, da dobro oziroma vzorno dela in ne nazadnje, da na tem območju živi tudi nekaj družin naših delavcev. Nad šolo smo sprejeli patronat.«

Sklep o tem je po prejšnjih razpravah v družbenopolitičnih orga-

nizacijah v kolektivu Remonta, še posebej v sindikatu, sprejel delavski svet. Sprejel z odobravnjem.

Takšna je bila odločitev kolektiva, ki se ukvarja z drobnimi deli v gradbeništvu, ki skrbi za adaptacije in rekonstrukcije vseh vrst gradbenih objektov, ki opravlja storitve z gradbenimi stroji, tudi javni prevoz s kamioni, ki posoja opazni material ter fasadne odre, ki žaga hlodovino in prodaja lesene izdelke in odpadke ter vodi tudi Elanov servis. Kdo ga ne pozna? Kdo ve, koliko parov smuči so tu že montirali? Na vsak način veliko.

To je torej kolektiv, ki ne pozna velikih del v gradbeništvu, ki pa skrbi za tista vzdrževalna dela, ki so nujna vsak dan. Mnoga obnovljena pročelja na starih stanovan-

Srečanje in kratak razgovor. Gradiva za razpravo je zmeraj dovolj. In pomenek je stekel kar v razredu. Od leve: Avgust Orešnik, predsednik osnovne sindikalne organizacije v Remontu, Franjo Klemše, vršilec dolžnosti direktorja Remonta, Olga Trbovšek, predsednica pionirske organizacije na šoli in Tone Pešak, vodja podružnične osnovne šole v Strmcu pri Vojniku.

skih hišah v Celju so njegovo delo. Pa tudi sicer se močno navezuje na delo, ki ga naroča Samoupravna stanovanjska skupnost. V skupnem obsegu del, zlasti po vrednosti, zajema to sodelovanje okoli tri četrtine. Med obema velja tudi sporazum o takšnem sodelovanju.

In drugi kolektiv?

To je podružnična šola (matična je v Vojniku) v Strmcu pri Vojniku. V štirih oddelkih ima 92 učencev. Učitelj je pet... Majhna torej. Toda iz leta v leto večja. Število otrok narašča. Ni jih manj. Vsako leto jih je več. V Strmcu in njegovem šolskem okolišju ljudje torej ostajajo doma. Ne silijo več ven. O tem govorijo tudi mnoge nove stanovanjske hiše. V kratkem bodo za Strmec sprejeli tudi zazidalni

načrt. Odpri bodo še večje možnosti za gradnjo. Živeti v Strmcu pa je lepo. Do tovarn in drugih organizacij združenega dela, tudi v Celju, pa ni tako daleč. Razdalje med kraji in mesti so vsak dan krajše.

»Moram reči, da je to sodelovanje odlično, v naše zadovoljstvo, sicer pa v korist obeh,« je poudaril vodja šole, Tone Pešak.

»Glejte, ne gre samo za to, da od kolektiva Remonta dobivamo denar, ki ga potem uporabljamo za nabavo pripomočkov, ki jih potrebujemo za uspešno izvenšolsko dejavnost. Po zaslugi tega sodelovanja, patronata, gredo naši učenci ob koncu vsakega šolskega leta

pozornost kolektiva Remonta ni navidezna. V sebi nosi globoke korenine. Iskreno hvaležnost. Pravo ljubezen.

Tu nastajajo povsem drugačni odnosi. Vsekakor takšni, ki plemenitijo, zlasti srca mladih. Zato ima ta hvaležnost drugačno vsebino. Je polna lepega, bogatega, vzgojnega.

Po zaslugi sredstev, ki jih je šola dobila od kolektiva Remonta, so lahko organizirali desetdnevno šolo v naravi v Savudriji. To je bila prava šola plavanja. In še dosti več. Mnogi otroci so se prvič srečali z morjem...

In ko so dobili denar za nakup smuči, so lahko organizirali pravi smučarski tečaj. Res, da zaradi pomanjkanja snega ni

1972. leta namenja Remont tej podružnični šoli, so pomembna in se v enem letu sučejo od 5000 do 40.000 dinarjev in več. Kakor kdaj. Kakršen je program, kakršen je dogovor.

»Večina pobud za nakup teh ali onih pripomočkov, za organizacijo izletov in podobno prihaja od pionirske organizacije. Potem se v šoli, v širšem krogu, seveda skupaj z učitelji, pogovorimo o vsem in otroci napišejo kolektivno Remonta prošnjo. To je formalnost, pozneje pa te formalnosti ni več. Potem so dogovori in naši stiki, ki živijo tudi sicer. Ne samo takrat, kadar gre za sredstva in v tej zvezi za naše delo na šoli. Dobimo in pogovorimo se tudi ob drugih priložnostih. Tudi tedaj, na primer, kadar delavci Remonta opravljajo na šoli kakšna vzdrževalna dela po naročilu Občinske izobraževalne skupnosti,« je dejal Tone Pešak.

Kako so dotekala ta sredstva?

V 1972. letu, torej v prvem letu patronata kolektiva Remonta nad šolo, jih je bilo 5000 din, v 1973. - 7000 din, leto dni pozneje že 11.000 din, v 1975. letu 19.000 din, skoraj prav toliko v 1976. letu. V 1977. letu in lani pa so že narasla na 41.000 din oziroma na 40.000 din.

Gre za sredstva, ki jih kolektiv Remonta namenja šoli po sprejemu svojega zaključnega računa. Zato prihajajo lani ustvarjena in namenjena sredstva za šolo v letošnjem letu in podobno.

Otroci v šoli dobro vedo, kaj jim daje kolektiv Remonta. O tem so dobro seznanjeni tudi njihovi starši. Ni roditelskega sestanka, ni zbor ob koncu leta in tudi ob drugih priložnostih, da bi ne govorili o Remontu, o tistem majhnem in vendar velikem kolektivu. Velikem po delu, odločitvi.

Tudi medsebojna srečanja so pogosta. Ne samo ob praznikih, prireditvah v šoli ali v kolektivu, tudi drugače. Sodelovanje živi polno življenje. Zato je bogato, zato uspešno. Za oba partnerja, za šolo in kolektiv. Je tisto, ki si zasluži pozornost. Je zrcalo novih odnosov, ki nastajajo med združenim delom in družbeno aktivnostjo, v našem primeru med kolektivom Obrtno gradbenega podjetja Remont iz Celja in Podružnično osnovno šolo v Strmcu pri Vojniku.

Tekst in foto: MILAN BOŽIČ

Skladišče lesa in hlodovine ter žaga Remonta v Višnji vasi

V četrtem razredu...

Brez igre in igračk ni srečnega in zdravega otroštva, poudarjajo številni pedagogi in psihologi. Otrok se igra, ker se razvija, otrok se razvija, ker se igra in skozi igro pridobiva veselje do dela. Ko se otrok igra, se uči, sprosti, pomiri in razvedri. Kakršen je majhen otrok pri igri, takšen je šolar pri učenju in odrasel človek pri delu. Zato je izbira prave igrače izrednega pomena za celoten otrokov razvoj.

A kaj storiti, če pravih igrač ni? Če ponujajo trgovske police le igrače, katerih vzgojna vrednost je dvomljiva? Tedaj pač starši nimajo dosti možnosti, da bi z nakupom igrače vzgojno usmerjali svojega otroka.

Vse te ugotovitve in vprašanja so bile izhodišče naše akcije. Želeli smo namreč na lastne oči videti, katere igrače ponujajo celjske trgovine in česa jim na policah manjka. Pri tem pa smo se omejili le na igrače za predšolske otroke. Verjetno ob tem ni potrebno posebej poudariti, da smo z akcijo želeli dati tudi svojevrsten prispevek k praznovanju mednarodnega leta otroka.

Ustavili smo se najprej na oddelku igrač v Tkanini. Kdo od naših najmlajših ni bil tam vsaj enkrat in skupaj s starši brskal med policami, kjer je želel najti kaj zase. Tokrat smo brskali mi, lahko rečemo, da s prav takim užitek, kajti oddelček igrač v Tkanini je v teh dneh resnično poln tudi lepih, dobrih in vzgojnih igrač.

PRODAJALCI NAJ ZNAJO USMERJATI

Med igračkami je resda tudi nekaj tistih, ki bi lahko odstopile prostor bolj uporabnim, a kritika je vendarle odveč. Na oddelku ponujajo namreč mnogo drobnih igračk za dojenčke, pa za malo večje otroke, ki jih je še vedno treba varovati pred ostrimi in morda celo nevarnimi igračkami. Police pri Tkanini so resnično polne, pa čeprav je čas pisank vendarle opravil svoje in nekatere igrače - kot na primer žoge - čisto izprobal. A v Tkanini se vseskozi trudijo, da bi sproti zapolnili vrzeli.

Stikali smo naprej za igračkami, primernimi za starejše predšolske otroke. Našli smo pisano paleto resnično dobrih Cicibanovih lesenih igrač za skoraj vse starostne skupine, manjših in večjih avtomobilov, celo nekaj škatel tako priljubljenih in iskanih Lego kock smo našli, kanglic za vožo in pesek ter mnogo drugih igrač. Med brskanjem smo se zapletli v razgovor s prijazno vodjo oddelka igrač Eriko Dreu. Pripovedovala nam je, da se tudi njej zdi še kako pomembno, da dobi otrok v roke res pravo, primerno in lepo oblikovano igračo, ki ga vodi in usmerja v igro. V okviru sejma Vse za otroka je tri leta zapored obiskovala seminar in se mnogo naučila o otrokovi igri in igrači. Zdaj zna vsakomur svetovati in ga usmeriti k primerni igrači. No, na oddelku se je prav tisti čas mudila Frida Kladnik, ki ji je prodajalka resnično pomagala izbirati in svetovati. »Ne kupujem igrač kar tja v en dan,« nam je zaupala Kladnikova. »Zato imam premalo denarja. Rada pa si igrače dobro ogledam in jih preiščeno kupim. Vsak nasvet prodajalcev, če je dober, seveda, mi je še kako dragocen.«

In naša ugotovitev: nakup v Tkanini zelo priporočamo. Škoda, res škoda pa je, da je oddelček igrač tu zelo utesnen, prostor ne diha, kot pravimo. Vse to daje vtis neurejenosti in to kupcu onemogoča dober pregled nad razstavljenimi igračkami. Tako se na isti polici spogledujejo uvožene in nefunkcionalne igrače iz Kitajske s tako iskanimi Lego kockami. Zasilne košare in pomožne police dajejo sliko nepreglednosti. Mogoče bodo o tem v Tkanini še razmislili in nas presenetili v tem smislu, da bodo oddelček razširili in igrače tudi smiselno porazdelili glede na starostno dobo otrok.

Pa pojdimo naprej, morda kar v sosednjo Jugoplastiko. Nekaj gumijastih

Tednikova akcija

OD IGRE K DELU

MNOGO SLABIH MED DOBRIMI IGRAČAMI V CELJSKIH TRGOVINAH

igrač smo sicer ozrli na policah, a to je bilo tudi vse. Obisk v tej trgovini komajda priporočamo. Ista slika se nam je ponudila v Tobakovi trafiki v Stanetovi ulici. V majhni zmešnjavi in neurejenosti, ki jo brčzas narekuje majhen prodajni prostor, sploh ne bi kazalo govoriti. Ob tem pa so tam celo mnenja, da je dobra igrača tista, ki je draga. Menimo, da trafike niso še malone primerne za prodajo igrač, zato tudi nakupa v njih ne priporočamo.

V Mladinski knjigi smo pričakovali več, našli pa zelo malo kljub temu, da imajo v papirnici prostor, namenjen igračam. Nekaj družabnih igrac, medve-

igrač v Celju je sedaj še vse preveč razdrobljena in nenačrtna, kar pa se odraža tudi v izbiri, ki ni najbolj zadovoljiva.

V veleblagovnici T smo stopili z upanjem, da bomo naleteli na dobro založen oddelček z otroškimi igračkami. Naša pričakovanja niso bila iz trte izvita, saj je bil oddelček v tej veleblagovnici med prvimi, ki je razvijal tudi koticček dobre igrače. A kaže, da prvi napor niso rodili sadov. Zakaj, nismo mogli izvedeti, saj je bila oddelkovodja zaradi bolezni odsotna. A kljub vsemu škoda, kajti koticček, ki naj bi ponujal dobre igrače, je domala zatrtan s škatlami, v katerih so najrazličnejše punčke. Zraven pa so na

dek, nekaj lesenih igrač - in to je domala vse, kar tam premorejo. Škoda. Izbiro otroških knjig pa tokrat nismo ocenjevali.

Kljub temu, da prodajalna Založbe Obzorja ni trgovina z igračkami, nas je vendarle zanimalo, kaj ponujajo njene police. In nič posebnega nismo našli ob sicer dobro založenih policah s pisarniškim in šolskim priborom. Celo tistih nekaj družabnih igrac je bilo tam skorajda odveč. Pač pa starše velja opozoriti, da ponujajo na oddelku papirnice zanimive Pinky barvice za najmlajše, za katere je značilno, da so vodotopne in da ne vsebujejo strupenih primesi.

ZAKAJ NI KOTIČKA DOBRE IGRAČE?

Veleblagovnica T je poleg Tkanine blagovne hiše prav gotovo poklicana za to, da razvije dober oddelček otroške igrače. In tudi prav bi bilo, da bi v Celju dejansko dobili dva takšna oddelka, ki bi staršem ponujala vse tisto, kar je moč dobiti dobrega med igračkami. Ponudba

Splošen vtis o ponudbi igrač v celjskih trgovinah se nam ni bistveno spremenil, ko smo stopili še v kiosk Tobačne tovarne v Prešernovi ulici in v prodajalno Ciciban. V obeh prodajalnah sicer ponujajo med ostalim blagom tudi nekaj igrač, a veliko bolje bi bilo, če jih sploh ne bi. Nehote se nam je ob tem porodilo vprašanje, ki bi ga morali ob mednarodnem letu otroka osvetliti tudi znotraj samih trgovskih organizacij: Katere prodajalne naj sploh prodajajo otroške igrače. Vsi vemo, da je moč prav igrače najslabše kakovosti in najnižje vzgojne vrednosti že najti v vsaki samopostrežni trgovini in vsakem kiosku. Taka prodajna politika trgovcev pa ni prava predvsem zato, ker razvrednoti osnovno funkcijo in smoter igrače v otrokovem razvoju.

In še komentar profesorice Ane Četkovič:

KAKŠNA JE PRAVZAPRAV DOBRA IGRAČA, KAKRŠNIH PRIMANJKUJE?

Navidezno polne police v trgovinah z igračkami nas ne smejo navdajati z upanjem, da bomo v njih našli res vse, kar naš otrok v igri potrebuje. Tu manjka cela vrsta preprostih in priljubljenih igrač. Dosti pa je takih, s katerimi otrok nima kaj početi. Nekatere so preveč dovršene, ali pa so tako slabo izdelane, da jih otrok v veliko razočaranje pokonča.

In kakšna je pravzaprav dobra igrača?

Ob tem se ustavljamo poklicni vzgojitelji, starši, prodajalci in seveda (ti bi se morali največ) proizvajalci in uvozniki igrač.

Zveza prijateljev mladine Slovenije si v želji, da bi bili naši otroci srečni in ustvarjalni, da bi bila igra in dobra igrača dostopna vsakemu otroku, prizadeva z različnimi akcijami posegati v to področje. Osveščanje staršev - potrošnikov in proizvajalcev je že rodilo nekaj sadov. Vendar nas rezultati ne zadovoljujejo. Ustanovili smo jugoslovansko žirijo za ocenjevanje igrač, ki jo sestavljajo strokovnjaki iz vseh republik in pokrajin in Pravilnik za ocenjevanje igrač. Po izidu preizkušanja naj bi dobile dobre igrače poseben znak, nalepko (otrok z žogo). Opremljena bi bila še z osnovnimi navodili: za katero starostno obdobje je primerna in kašne igralne možnosti ponuja. Žal, tako opremljenih igrač, ki bi starše usmerjale k ustreznemu izboru - z redkimi izjemami, v naši trgovini še ne najdemo. Tu so zatajili proizvajalci, ki so bili do naše akcije preveč indiferentni, ker vedo, da igrače so in bodo šle vedno dobro v promet.

Pri izbiranju dobre igrače mislimo predvsem na njen vzgojni učinek, za katero starost je primerna, da ne bo preveč ali premalo zahtevna. Ne omejujemo se le na njene storilnostne rezultate, koliko in česa se je ob njej otrok naučil. Važno je, da se ob njej sprosti telesno in duševno. Igrača vpliva na razvoj različnih duševnih in telesnih funkcij: govor, gibanje, čustvovanje, navezovanje socialnih stikov v igri z vrstniki in odraslimi. Iz tega izhaja tolikšna potreba po raznovrstnih igračah.

Dobra igrača mora zadovoljiti tudi estetske zahteve. Biti mora lepo oblikovana, enostavna in ustreznih barvnih kombinacij. Tu naši proizvajalci večkrat zahajajo v kič. Pomembna je njena tehnična izvedba. Da je sestavljiva in razstavljiva tako, da že prvi vedoželjni poseg otroka v igračo in njen mehanizem ne pušča za seboj nepopravljivega razdejavanja. Pomisliti moramo na otrokovo varnost v igri in njegovo zdravje. Tu je zopet pomembna oblikovanost igrače, da nima preostrih robov, da ni napolnjena z nevarno vsebino, ker se lahko igra tragično konča. Zelo je važno, iz kakšnega materiala je igrača in kako je pobarvana. Otrok rad daje predmete v usta, zato ni vseeno, če je sicer mehak medvedek iz pliša ali pa umetne tkanine, ki jo sestavlja steklena volna. Zato zelo cenimo preproste in pralne igrače, ki so iz čim bolj naravnih materialov.

Pred nakupom igrače za našega najmlajšega torej razmišljajmo o vsem, kar smo napisali. Verjetno se bomo v izbiri bolj odločili. Otrokova radost in sproščeni igri, ki mu pomeni več kot si lahko mislimo, bo za nas velika nagrada.

akcijo sta opravili:

DAMJANA STAMEJČIČ
MATEJA PODJED

Ze ob prihodu v Kumrovec na železniško postajo, je bila naša tokratna posadka dobro razpoložena in če se, kot pravijo »po jutru dan pozna«, potem ta pregovor sigurno drži. Zjutraj je bilo veselo, zvečer pa razposajeno, kot se za veliko »družino« tudi spodobi.

Nekateri pravijo takšnim posnetkom »gasilski«, vendar v bistvu so najbolj prijetni, saj so na njih vsi, ki za dan ali dva pa tudi več tvorijo veliko, prijetno prijateljsko družino. Upravičeno manjka samo fotograf! Posnetek je iz čudovitega središča spominskega doma.

IZLET TTG IN NT-RC

VSEPOVSOD SMO MI DOMA

Veselja, pesmi, plesa, šal in dobre volje tudi tokrat ni manjkalo.

Za naš zadnji izlet 100 kmečkih žensk na morje smo prejeli kar okrog 1000 prijav, kar je pravzaprav svojevrstni rekord, ki znova potrjuje, da med bralci Novega tednika in poslušalci Radia Celje vlada izjemno zanimanje za tovrstne zadevščine. Priznamo, kar malce neprijetno nam je bilo, ko je bilo med prijavljenimi treba zbrati in tako odkloniti več kot osem tistih, ki bi radi potovali z nami. In v uredništvu se je rodila zamisel o organizaciji izletov, na katere bi se lahko prijavili vsakdo. Moški, ženske, mladina, družine, zaljubljeni, osamljena srca..., skratka vsi, ki imajo radi dobro voljo. Seveda iz vsega skupaj ne bi bilo nič, če v Celju ne bi imeli TTG, ki se je s svojimi izleti že ničkolikokrat izkazal in tako tudi preteklo soboto, ko smo prvič pripravili skupaj podobni izlet. Prvič, predvsem po zaslugi vrlih delavcev celjskega TTG, ne pa zadnjič. TTG zares zasluži vso pohvalo in zaupanje. No, tudi mi z Novega tednika in Radia Celje ne smemo biti skromni. Upamo, da smo po svoje tudi prispevali k prijetnemu počutju. Kako je bilo na sobotnem izletu, ko smo obiskali Kumrovec in Podčetrtek? Preberite naslednji zapis in si oglejte slike. Precej pa bo verjetno povedalo tudi pismo, ki je že v ponedeljek prišlo v uredništvo. Poslal nam ga je udeleženec izleta S. M. z Dobrne. Ni hotel, da ga podpisemo s polnim imenom in priimkom in ni vzroka, da prošnje ne bi izpolnili. Takole piše:

TTG, NT IN RC DOBRO GRE

Solidni prevoz do ogle-
da vseh znamenitosti v
Kumrovcu z izrednim
zaključkom v Podčetrku
ter srečno vrnitvijo je
rezultat povezanosti med
TTG in Novim tednikom.
Povezanosti, ki smo ji bili
priče vsi zadovoljni ude-
leženci izleta. Kako pri-
jetno je bilo z vami, se z
besedami ne da opisati.

Nekaj pa bi rad pripo-
mnil. Ze večletna uspe-
la akcija s sto ženskami na
morje nosi kruti pečat
neizprosnega zrebanja.
Mnoge ženske vse leto
goreče upajo, da bodo
spomlad gostje na izletu,

pa je njihovo upanje za-
man. Hvala vam za idejo,
da jim vsaj nekoliko po-
vrnete to njihovo upanje
z novimi oblikami izletov,
kjer žreb ne igra nobene
vloge, pač pa le prijava.
Se je bilo ob odhodu iz
Celja dovolj prostora na
vlak in tega ne razumem,
mislim pa, da bo v bodoče
med ljudmi še več zani-
manja. Kljub temu, da ne
bomo šli na morje. Ne po-
puščajte! Vzemite NOVI
TEDNIK v roke in potrudite
se, da ne zapravite pribor-
jeno dejavnost vrlih novinar-
jev in »TTG-jevcev.«

Vsako potrebuje del-
ček prostosti, smeha, za-
dovoljstva. Po vrnitvi s
takšnega izleta je lažje po-

prijeti za delo. Lažje ob
lepih spominih.

Hvala vsem pri celj-
skem TTG, hvala novi-
narjem NT-RC.

S. M.
Dobrna

Po tem pismu jih je v
uredništvo prišlo še pre-
cej. Vsa s podobno vsebi-
no. Lepo je bilo! Hvala
vam! Kdaj bo spet takšen
izlet? To so bili najbolj
pogosti stavki v pisnih
udeležencev in udeleženk
izleta. Ze sedaj jim lahko
odgovorimo. Podobne
izlete bomo še organizira-
li. Skupaj s TTG seveda,
ker je zaupanje največ,
kar lahko opravičujemo.
Trenutno razmišljamo o iz-
letu v Póstojno in Lipico.
No, bomo še videli, če bo
med bralci za to dovolj za-
nimanja. Pišite nam ali pa
na TTG Celje, Titov trg.

Sar res! Kako je bilo v
soboto? S posebnim vlak-
om smo se najprej pope-
ljali v Kumrovec, si ogle-
dali Titovo tojstno hišo in
dom borcev ter mladine,
potem pa smo v novem
hotelu Atomske toplice v
Podčetrtku imeli slavnost-
no kosilo. Po kopanju
in popoldanskem spre-
hodu, pa je bil na vrsti
še zabavni program vse
tja do večernih ur, ki
smo ga izpopolnili z na-
gradnimi igrami, šalami
in predvsem plesom. Ni
ga bilo udeleženca, ki ne
bi plesal in prepeval. Vsi
pa so zatrjevali, da bodo
s TTG in NT ter RC še po-
tovali. In še nekaj je treba
zapisati ob koncu. Vso
pohvalo zasluži tudi an-
sambel Kristali iz Roga-
ške Slatine, ki je zares
znal poskrbeti za zabavo
in dokazal, da ta ni le v
rokah Vokalov in ansam-
bla Jožeta Rusa. Vsaj na
našem območju.

POSEBNOSTI S SOBOTNEGA IZLETA

Najstarejša udeleženka izleta v Kumrovec in Atomske Toplice je bila TEREZIJA ROZMAN, rojena 3. 10. 1897, doma iz Kopol nad Storam. Čeprav jo je v jutranjih urah vse skupaj nekako na videz »zdelovalo« in utrujalo, pa se je popoldne pri plesu pokazalo, da ni tako. Naša Terezija je bila med redkimi, če ne že edina, ki je menda odplesala vse ples. Korak pa ji je »šel« po taktu tako, da smo tudi »ta mlajši« ostrmeli. Še na mnoga zdrava leta, Terezija Rozman!

Na izletu smo imeli tudi družino in to KOLARJEVO iz Sentvida pri Grobelnem. Prišli so oče Mihael, žena Antonija in sin Zvonko (bil je najmlajši udeleženec), medtem ko je četrti član družine Darko ostal doma, saj je delal v Železarni Store. Bili so prvič na takšnem izletu in izredno zadovoljni ter so omenili, da so takšni skupinski izleti zares koristni ter je treba z njimi nadaljevati.

Ko smo v soboto zjutraj prišli na železniško postajo smo med izletniki opazili veliko znanih obrazov, največ pa iz zadnjega izleta 100 kmečkih žensk na morje. Med njimi je bila tudi ANA SUSTER iz Prožinske vasi pri Storah. Ko smo jo povprašali, zakaj je tudi tokrat šla z nami je preprosto rekla: »Z vami je lušno in kdajkoli bo kaj podobnega bom šla!«

Izreden vodič in skrbnik v vseh pogledih, da smo se imeli na izletu lepo, je bil Marjan Jeranko (levo), ki je tokrat izjemoma prevzel mesto turističnega vodiča, saj je drugače že nekaj časa v službi pri Občinskem svetu ZSS. Vedel je vse, pripravil vse, pomagal vsem, torej bil je O. K.

Z vsem spoštovanjem so vsi udeleženci vstopali v rojstno hišo našega Tita. Ne bomo povedali nič novega, da je to prav gotovo edina hiša, kjer je samo nekaj ur na dan in to seveda ponoči mir... Brez obiskov!

Malo je takšnih ansamblov na našem območju, ki znajo poskrbeti za dobro voljo tako kot Kristali iz Rogaške Slatine. Tudi na našem izletu so se izkazali. Dovolj pove že to, da ob njihovih zvokih ni bilo nikogar, ki ne bi zaplesal. Cestitamo, fantje!

Drugo polovico izleta so udeleženci preživeli v res čudovitem vzdušju in ob vsej pozornosti osebja v novem hotelu v Atomskih Toplicah. Nič drugega: bilo je enkratno!

topper

tovarna konfekcijskih in športnih izdelkov · celje

s proizvodnim programom:

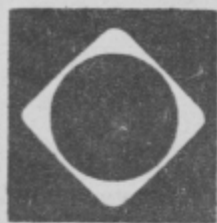
moške srajce, damsko perilo

športna konfekcija

jeans konfekcija

vsem občanom in poslovnim partnerjem
čestitamo

za **1. maj**

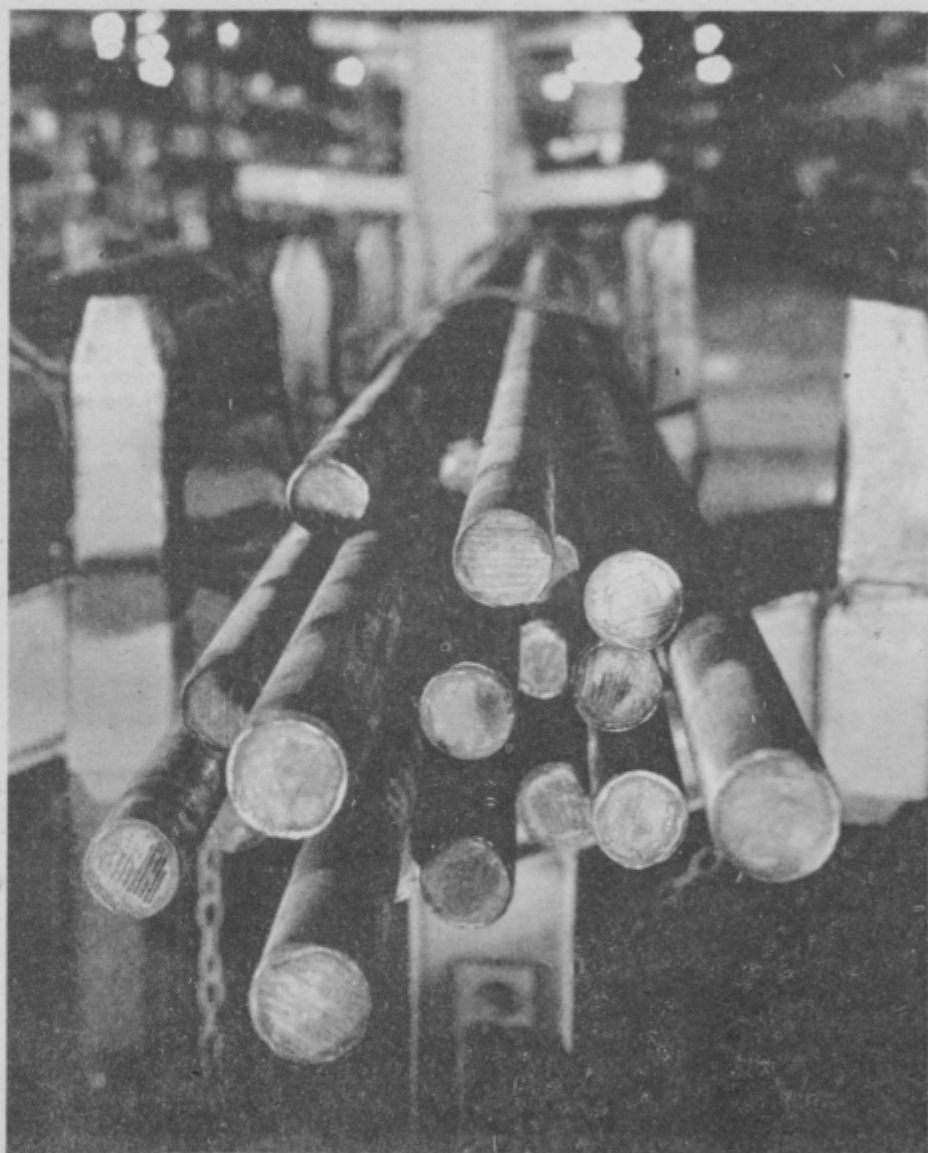

KOVINOTEHNA

EXPORT - IMPORT

s svojimi TOZD:

Veleprodaja
Zunanja trgovina
Tehnične trgovine
Skladišča in transport
Inženiring
Tehnomercator
Univerzal Požarevac
in TOZD skupnega pomena,
avtomatska obdelava podatkov

**čestita vsem
delovnim
ljudem ob dnevu OF in prazniku dela 1. maju**

**Steklarsko podjetje
STEKLAR, CELJE**

DVAJSET USPEŠNIH LET

Za delovni jubilej tudi nova proizvodna hala na Teharski cesti

Tudi znak v znamenju delovnega jubileja. Dvajset polj v kvadratu, dvajset let. V sredini pa značilno steklarsko orodje.

Da, dvajset let. Toda, tudi dvajset uspešnih let. Dve desetletji nenehne rasti, delovnih zmag, vse večjega uveljavljanja na tržišču, vedno novi načrti.

Začetki Steklarja segajo sicer že v prva leta po vojni. Toda, ta dejavnost je živela vselej pod drugim imenom, drugo streho. Prelomnico je prineslo 1959. leto. Tedaj se ta kolektiv osamosvoji. Stopi na svojo pot. Poznejše obdobje je pokazalo, da je bila ta odločitev več kot primerna, družbeno in gospodarsko utemeljena.

Prvi koraki niso bili lahki. Kolektiv, ki je štel pred dvajsetimi leti šestnajst članov in imel še pet učencev v gospodarstvu, se je srečal z vsemi značilnimi težavami. Ni bilo sredstev, niti posojil, za rešitev osnovnih vprašanj. Delavnica in trgovina v Ozki ulici. Vse več kot skromno. Toda, zato pa veliko dobre volje, zavesti in odgovornosti. Delo je rodilo sadove.

Danes je to ponosna preteklost. Toda, še lepša je sedanost, jasni in znani so tudi vidiki.

V kolektivu je danes 85 delavcev. Po načrtu bi jih naj bilo do 1980. leta, torej do zaključka tega srednjeročnega obdobja, za deset več.

V svojem dosedanem razvoju ni ostal le v Celju. Že 1962. leta ustanovi ta kolektiv svojo enoto v Trbovljah, štiri leta pozneje v Žalcu in pred sedmimi leti še v Velenju.

Vse to so narekemale potrebe. Kolektiv Steklarja se je z delom uveljavljal v vse večjem krogu: na celjskem območju, v Sloveniji in državi. Povsod ga poznajo. Zaradi odličnega dela – dobro ime. Delo samo hvali in daje priznanja.

V tem sirjenju so pred dvema letoma uredili v Velenju v objektu, ki so ga kupili, lepo trgovino in modreno opremljeno steklarsko delavnico.

V Celju ima kolektiv Steklarja dve postojanki. V mestu, v Ozki ulici, kjer opravljajo predvsem usluge za občane in delovne ljudi ter na Teharski cesti, v Čretu, kjer je obrat stavbnega steklarstva.

Sicer se kolektiv v zdajšnjem trenutku razvija v štiri glavne smeri:

– prva je gradbeno zasteklevalna dejavnost. V tem okviru zasteklujejo vse

vrste objektov z najsodobnejšimi stekli. Predvsem se specializirajo za vgrajevanje steklenih securit vrat in steklenih sten, nadalje je tu zasteklitev s profilnim steklom v vseh izvedbah in pa seveda zasteklevalne z izolacijskim steklom (termopan, izopan itd.). Pomembna je ugotovitev, da zasteklitev izločb izvajajo z od šest do dvanajst milimetrov debelim čistim ali barvnim steklom.

– Druga smer aktivnosti je nudenje uslug na steklarskem področju občanom in delovnim ljudem. To je več kot pomembna dejavnost, v kateri pa se zaradi slabih prostorskih razmer v Ozki ulici srečujejo z nekaterimi težavami. Toda, to so problemi kolektiva, ki jih občan tedaj, ko išče pri Steklarju usluge, ne vidi, ne občuti.

– V tretji smeri so proizvajalci. Sem kaj sodi izdelovanje steklene galanterije, ogledal in okvirjev. V načrtu je tudi obrat za izdelavo izolacijskega stekla.

– In kot četrta, pa vendar ne kot zadnja, sicer pa v tem ne gre za vrstni red po pomembnosti, marveč za dejavnosti, ki se med seboj dopolnjujejo, je tu trgovina s steklom na drobno in debelo.

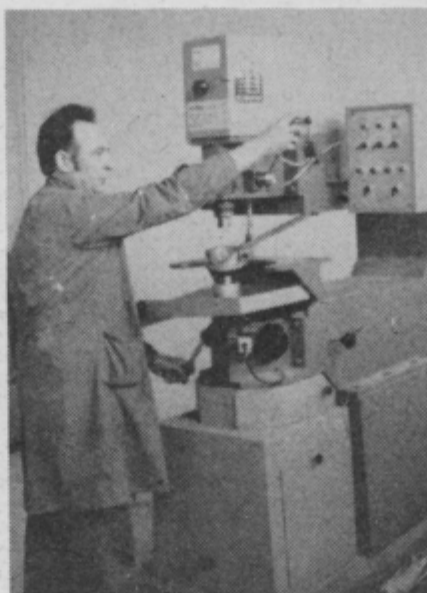
Zaradi potreb, zaradi dela, ki se je vse bolj širil, je kolektiv Steklarja že 1968. leta zgradil v Čretu svojo prvo proizvodno halo. V maju letos, ob proslavi dvajsete obletnice kolektiva, bodo izročili namenu še eno, večjo, bolj opremljeno in sodobno.

Za to naložbo, ki bo veljala več kot deset milijonov dinarjev, se je kolektiv odločil zaradi prostorske in prometne stiske v Ozki ulici, zaradi tržišča, zaradi uporabe sodobnejše tehnologije dela pri obdelavi stekla, itd.

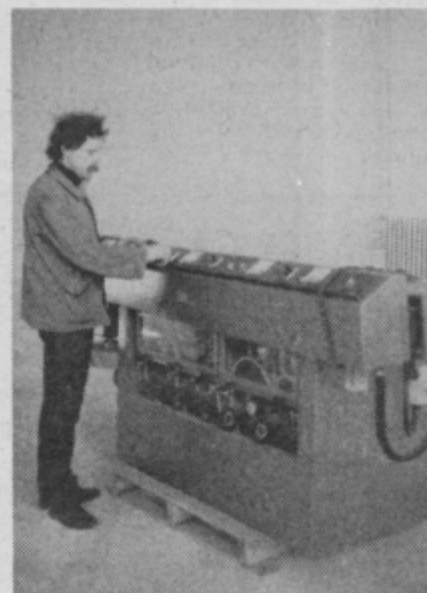
Ni skrivnost, da obrat v Ozki ulici zaradi prometnega režima v starem delu mesta težko posluje. Sicer pa tu delovne prostore tudi ni mogoče več širiti. Tržišče zahteva svoje, ne glede na takšne ali drugačne delovne pogoje. Tržišče je vse bolj zahtevno. Terja sodobnejšo obdelavo stekla, večjo kvaliteto, zato tudi sodobne stroje in še kaj.

Tu so torej razlogi, ki so vplivali na pomembno odločitev, na gradnjo nove industrijsko skladiščne hale v Čretu.

Nova hala, ki je tik pred otvoritvijo, je velika 50 krat 15 metrov. V njej bo moderna brusilnica stekla. Stroji so že pripravljani. So povsem avtomatizirani in bodo služili za brušenje ravnih robov,

Vrtalni stroj za obojestransko vrtanje lukenj

Stroj za brušenje robov stekla raznih debelin

okroglin in brezhibnemu vrtanju. S pridobitvijo teh novih in sodobnih strojev, bodo brusilnico iz Ozke ulice v celoti premestili v Čret.

In vendar ne gre samo za stroje. Nič manj pomembna ni ugotovitev, da se bodo bistveno spremenili tudi delovni pogoji. Ročno, fizično delo bo zamenjal avtomatski stroj. Stroj bo delavcu prikršal fizične napore, ki doslej niso bili majhni. Stroj v službi človeka, delavca.

In dalje. V novih prostorih bo sodobno urejena še kovinska, oziroma ključavničarska delavnica, v kateri bodo izdelovali okvirje za profilna stekla in druge fasadne elemente.

Kot rečeno, bodo nove prostore v Čretu, poleg dosedanje že enajst leta stare hale, odprli v sredini maja, natančneje 18. maja, ob prazniku dvajsete obletnice kolektiva.

Zaradi nove pridobitve pa seveda ne mislijo opustiti obrata in trgovine v Ozki ulici. Nasprotno. To svojo proizvodno in poslovno točko bodo v sodelovanju s Samoupravno stanovanjsko skupnostjo povsem obnovili. In spet bo Steklar do-

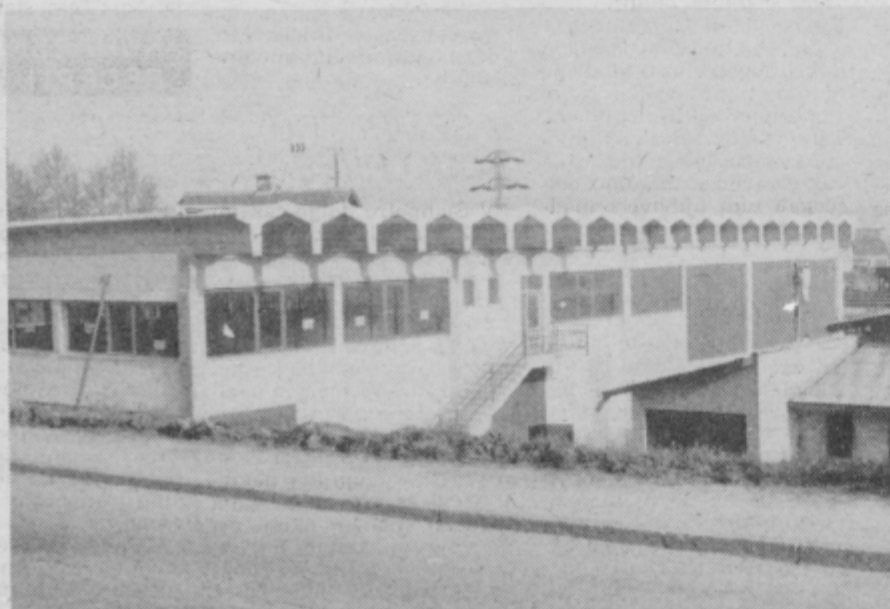
bil sodobno in kulturno urejeno trgovino. Prav tako delavnico. V Ozki ulici bodo še naprej opravljali manjša dela za občane in delovne ljudi, sprejemali vsa naročila ter izdajali strankam blago.

Tak je kolektiv zdaj, ob dvajseti obletnici obstoja in uspešnega dela. Kolektiv, ki je imel lani prihodka okoli 50 milijonov dinarjev. Po letošnjem načrtu se bo prihodek povečal na 65 milijonov.

Tak je kolektiv, ki so ga doslej vodili trije direktorji. Ob ustanovitvi samostojnega podjetja ga je vodil Martin Javornik. Že čez nekaj mesecev je to mesto prevzel Otmar Riva, ki je bil tu vse do upokojitve 1970. leta. Tedaj je stopil na čelo kolektiva Stane Jurko. Na tej dolžnosti je tudi zdaj.

Proslavo dvajsete obletnice in otvoritev nove hale v Čretu bodo povezali tudi s počastitvijo tistih osmih članov, ki so v tej delovni sredini vse od rojstva podjetja. Sicer pa bodo ustrezna priznanja izročili tudi najbolj prizadevnim članom, poslovnim partnerjem in drugim.

In tako dvajsetletnico dela in obstoja kolektiva Steklarja slavi z novo delovno zmago!

Nova industrijsko skladiščna hala v Čretu

Pred odhodom na delo je treba steklo narezati in naložiti na avto...

Javorškovi domačiji v Trebčah so skušali vrniti podobo, kakršno je imela v letih, ko je prihajal na obisk k dedu mali Joža Broz.

Kdaj so prisli v to rodovito kotlino prvi naseljenci, bi težko dognali, toda prišli so prav kmalu. Naselili so griče in ravnice in zapustili vrsto sledov, zapuščino, ki bi jo Bistričanom zavidal marsikateri tudi večji slovenski kraj. Ti sledovi so takorekoč sklonjeni – od vsega, torej od naselitve pa do danes, je ostalo malo, dovolj, da umetnostni zgodovinarji uvrščajo danes kraj, še posebej svetišča na vrhu Gor, v eno naših najpomembnejših umetnostno zgodovinskih postojank.

Ko sta pozimi 1573 zagorela gradova Cesargrad in bližnji Kunšperk, se je za Slovence tostran Sotle in Hrva te začela nova doba, ki je prinesla Gregoriče, Pustake in Šterce, voditelje kmečkega upora, ki je bil znanilec odločne, trdne in jasne misli, ki je rodila pozneje upor še večjih razsežnosti. Ta misel je rodila tudi enega največjih sinov naše domovine: slovenska mati je v bližnjem Kumrovcu povila Josipa Broza, ki je v mladih letih

obiskoval šempetrsko šolo in pasel krave pri dedu Martinu, pozneje pa kot zrel mož na Trebčah, pri feti, razmišljal o uporu, ki bo še večji, usodnejši in pomembnejši od tistega iz leta 1573.

Zaradi izredno ugodne lege se je Bistrica razvijala vse bolj v pomemben gospodarski, kulturni, predvsem pa v trgovski center in takšna tudi pričakala ne le prvo, temveč tudi drugo svetovno vojno, ko je okupator izselil v Nemčijo domala vse prebivalce. Kljub takšni odločitvi rajhovske oblasti narodnoosvobodilni boj v sami Bistrici in njeni okolici ni zamrl. Nasprotno: že v samem začetku okupacije je v Obsotelju delovala prva partizanska četa, ki pa je bila zaradi izdaje uničena. Šele, ko je prišel v Obsotelje in pogorje Orlice predvojni komunist in preizkušeni revolucionar Ivan Skvarča-Modras, se je upor razširil in začele so se večje partizanske akcije, ki so dosegle svoj vrh v napadu na Bistrico, v noči od 19. na 20. december 1943. Izteklo se je

natanko 370 let od velikega slovensko hrvatskega kmečkega upora, ki so mu izpodrezali korenine natanko v tem kraju, da bi čez vsa ta dolga leta znova vzklikla misel...

Potomka ponosna prednikov slavnih, je sina rodila, vanj kri je uporno prelila kri puntarjev davnih.

Po vojni je Bistrica, nekdanji Šempeter, kumrovški sose, bolj kot ne živetarila: upravno središče se je preselilo, odšla je trgovina, leta ni kraj dobil skorajda ničesar, dokler se niso odločili, da postavijo novo šolo, prvo pridobitev v novem spominskem parku Kumrovec-Trebče, ki je končno le začel dihati, četudi so ti vzdihljaji še nemočni, komaj opazni...

Kaj je bilo bolj naravnega kot odločitev, da poimenujemo stavbo po Titovi materi, Mariji Broz, so menili v kraju, ko je krajevna konferenca SZDL prišla na plan z idejo. Sola Marije Broz, njena vrata bodo odprli čez nekaj dni, bo ena najbolj opremljenih šol v občini, saj bo imela vrsto kabinetov in svetlih učilnic skupaj z moderno kuhinjo, telovadnico, večnamenskim prostorom, otroškim vrtcem in veliko knjižnico. Še nekaj dni torej in otroci se bodo preselili iz stare, s stebri podprte šole v novo, kjer jih čakajo kabinet za tehnični pouk, ki jim ga je daroval predsednik republike, interna televizija in fonolaboratorij, darilo krajske Iskre, kabinet za glasbeni pouk, kemijo in biologijo in tako naprej.

Pred šolo bo stal kip mojstra Avgustinčiča, ki sta ga skupaj s Herljevičem pripravila po predlogi Božidarja Jakca, ki je Titovo mater naslikal po spominu.

Da je šola takšna, kakršna je, so mnogo prispevale tudi nekatere delovne organizacije in pa občine celjske regije, ki so Bistričanom pomagale z denarjem pa tudi z delom, kot na primer celjski Ingrad in cestno podjetje, krepko pa je pripomogel tudi domači samoprispevek, kljub temu pa bo ostalo kar lepo število milijonov še nepokritih (menda kar okoli 250, sveda starih).

KAJ PRINAŠA PRIHODNOST?

Znanilec nove dobe na bistriskem koncu pa ni le nova

Med Sotlo in Trebčami

STOLETNA UPORNIŠKA

ZA ŠTERCI, PUSTAKI IN GREGORIČI, NEOMAJLJIVI. STARI ŠEMPETER SE RAZVIJAJOČO BISTRICO OB SOTLI S

šola, pač pa so in še bodo oči krajanov uprte v dve delovni organizaciji, ki obetata razvoj obrtni povsem v drugo stran, kot so jo bili vajeni ljudje ob Bistrici in Sotli. Gre za veljensko Gorenje in ljubljanski Petrol, ki sta že lani, ob dnevu borca, nadvse svečano dala svojo besedo za motel in obrat, kjer naj bi se ukvarjali s sitotiskom.

Četudi je prizorišče lanskih svečanosti skorajda takšno, kakršno je bilo (temeljni kamni čakajo!), pa v obeh delovnih organizacijah obljublajo, da bodo z deli začeli vsak čas. Manjkajo le še nekatere malenkosti in prve lopate se bodo zagrizle v obsoteljsko zemljo.

Kaj bodo pridobili z novostjo Bistričani?

Trenutno je na delu v inozemstvu okoli 130 krajanov, še nekaj več pa se jih želi zaposliti. Skupaj je torej na voljo okoli 310 krajanov, ki bi se rade volje zaposlili doma. Petrolov motel bo ponudil sedemdeset delovnih

mest, Gorenje 130, nekaj delovnih mest pa bodo dale tudi spremljajoče dejavnosti, ki bodo nujno prišle v ta konec z razvojem turistične dejavnosti, kamor spada končno tudi kmečki turizem, na katerega Bistričani resno mislijo.

Misli pa gredo seveda naprej. V Bistrici so nam omenili, da nikakor ne bo smelo ostati pri tem, saj je kraj v neposredni bližini Trebč, torej središča parka, dokončna ureditev tega pa bo zahtevala še veliko dela, ki bo imelo sicer res nekoliko bolj organizacijski značaj. Morali bodo misliti o kompletni turistični ponudbi, morali se bodo povezovati s turističnimi agencijami, pri tem mislijo predvsem na ljubljanski Kompas, morali bodo urejati kraj, povečati nočitvene kapacitete, izboljšati marsikaj. Predvsem bo treba veliko narediti na reklamnem področju. V precejšnjem pomoč jim bodo brošure, dve so že na voljo, iz Trebč in o Bistrici, potrebovali pa bi kompletnejšo informacijo.

Razmišljajo o obvestilnih tablah, načrti so že v delu, izogibajo se običajnosti, klišejev, kiča...

NAČRTOVATI POTREBE, NE ŽELJE

Krajevna skup. Bistrica ob Sotli je ena tistih, ki si je morala v svojem programskem razvoju izbrati za izhodišče zelo stvarna gledanja v svojo prihodnost. To se odraža predvsem iz ocene njenega položaja v celotnem družbenoekonomskem gibanju v šmarni občini, po drugi strani pa tudi z vidika njenega geografskega položaja. Je povsem na robu občinske meje, kjer na eni strani meji na sosednjo republiko Hrvaško, med Titovim rojstnim krajem in Bistrico je samo Sotla. V bistriški krajevni skupnosti so Trebče in je torej skupnost tesno povezana z vsemi danostmi nastalega spominskega parka Kumrovec-Trebče. Tako so nastale tudi nove naloge povsem neodvisne od razvojne pove-

Osebna izkaznica, kakršno srečaš malokje!

Šele zadnja leta je v kraj začelo vreti življenje

KA VOLJA

SO PRIŠLI ŠE DRUGI, TRDNI IN
JE PRELEVAL V HITRO SE
POGLEDOM, UPRTIM V NOVI ČAS.

Poljšak

Franc Rautner

TRGOVCI Z NOVCI IN LEPŠA POSTAJA ZADNJEGA POČITKA

Prastare so zgodbe o novi trgovini v Bistrici. Sedanja ponudba je milo rečeno skromna. Ko je bil most na Sotli podrt in niso mogli Slovenci čez reko, je občutno upadla prodaja v Nami v Kumrovcu... To je dovolj zgovoren podatek, kako bi potrebovali v Bistrici večje prodajne (ponudbene) zmogljivosti. Videti je, da se bodo Bistričanom v kratkem ureničili dolgoletni upi. Jelsa bo zgradila velik market. Zemljišče je menda že odkupljeno, trgovina pa bo velika 500 kvadratnih metrov, pod streho iste hiše pa bo našla prostor tudi sodobnejša pošta in banka.

Lepši časi se obetajo tudi mrliški vežici na pokopališču. Za njeno lepšo podobo je že zbranih 600.000 dinarjev, pri vseh delih pa moramo upoštevati še številne ure prostovoljnega dela kra-

janov samih. Tu je še krajevni samoprispevek in sploh se v Bistrici kaže pohvaliti s solidarnostjo. Velja omeniti gasilsko cisterno, otvoritev nove šole in druge akcije, kjer dobra volja nikoli ni zatajila.

Bistričani so tudi veseli svojega zdravnika dr. Franca Božička, čeprav ne vedo točno, kako bodo prebredli njegovo enoletno odsotnost, ker bo oblekel vojaško suknjo. V prihodnje nameravajo pričeti bitko za novo zdravstveno postajo, saj je sedanja zgradba povsem neustrezna.

Obstoječe socialne probleme bi rešila večja možnost za zaposlitev. Tudi tukaj se obzorje vse bolj jasni, saj je na vidiku gradnja obrata Gorenja in Petrolovega motela ter bencinske črpalke. Z možnostjo zaposlitve bi mladi ostali doma, domačije ne bi razpadle, ostareli bi imeli ob sebi svoje.

V krajevni skupnosti je bilo okoli 130 zdomcev, dobra polovica se jih je že vrnila. Z zidavo niso večje težave, saj je bil urbanistični načrt narejen in javno razgrnjen ter sprejet. Za vikende pa so Bistričani postavili zelo ostro vstopno vizo: stojijo lahko tam, kjer bi sicer lahko uspevala sama akacija... Svojo zemljo, še iz puntarskih časov napojeno s krvjo in znojem hočejo varovati, dokler se še varovati da. In imajo prav!

TEMELJ SO VAŠKI ODBORI

Krajevno konferenco SZDL vodi **Jože Rajner**. Ob vseh koordinacijskih odborih delujeta še dve sekciji in sicer za kmetijstvo in izgnance. Vaški odbori delajo dobro, čeprav so bili začetki zelo težki. Ni in ni šlo, pa je dobro pripravljena politična akcija, predvsem pa dobro pripravljen program dela, obudil zanimanje za delo v osnovni celici. Vse bolj so krajanje spoznavali možnosti za uveljavljanje osnovnih prvin samoupravnega odločanja in danes z zadovoljstvom ugotavljajo, da vztrajnost ni bila zaman. V okviru delovanja KK SZDL vse akcije povezujejo in se

Po tej (Jakčevi) predlogi sta naredila doprnski kip Titove matere naša znana kiparja Avgustinčič in Herljevič.

medsebojno dogovarjajo na rednih štirinajstdnevni sestankih. Taka koordinacija ima predvsem vlogo posvetovalnega organa, kjer so zastopani predstavniki vseh družbenopolitičnih organizacij in krajevne skupnosti. Posebno je čutili delo zveze komunistov. Organizacijo vodi **Jože Uršič**. Pri mladini pa je največji problem kontinuiteta dela, saj se mnogo mladih vozi iz svojega kraja drugam v šolo ali na delo. Mladinski organizaciji predseduje **Jože Kunej**, mladi pa so delavni predvsem pri svetnem društvu, sicer pa ne manjkajo tudi pri posameznih krajevnih akcijah.

Zaključimo nas zapis spet z šolo, ki je te dni v središču pozornosti ne le Bistrice ob Sotli, pač pa kar vsega Obsovelja, ki v tem trenutku diha in živi z ljudmi pod starodavnimi Gorami.

Nekaj tisoč ljudi se bo v soboto zbralo v kraju, da bi se tako oddolžili preprosti ženici ali, kot je zapisal v pismu, ki so ga poslali tovarišu

Titu Bistričani, Franc Rautner: »S tem poimenovanjem želimo postaviti spomenik vsem materam, ki so si odtrgale košček kruha od lačnih ust in ga dale svojim otrokom, vsem tistim, ki so utrujene prebedele noči ob posteljah bolnih otrok, vsem, ki so trepetale, ko so njihovi otroci odhajali v svet, ki je bil neusmiljen in krut, še posebej tistim materam, ki so s svojim telesom ščitile otroke pred streli okupatorjevih pušk, vsem, ki jim je krvavelo srce za otroki, katerih kri je pojila zemljo Pohorja, trdi kraški kamen Primorja, Kozaro in Sutjesko in rdeče obarvala Sutjesko in Nere-tvo!«

PISALA
MILENKO STRAŠEK
IN DRAGO MEDVED,
KI JE TUDI SLIKAL.

sti in zahtev, ki jih je ob-
je krajevne skupnosti
rica ob Sotli že od nek-
imelo.
e govorimo o letošnjih
gramskih načrtih krajev-
skupnosti, nikakor ne
emo mimo cest. Ta
ovna komunikacija ni iz-

jema v nobeni krajevni skupnosti. Bistrica ob Sotli je s svojimi zaselki zelo razvejana. Naštevamo imena: Bistrica, Zagaj, Trebče, Črešnjavec, Križan vrh, Dekmanca, Srebrnik, Hrastje, Ples, Polje in Kunsperk. Enajst zaselkov torej, je povezanih med seboj z okoli 90 km krajevnih cest. Letošnji cilj je v prizadevanjih, da bi vse te ceste zaslužile svoje pravo ime in k vsaki hiši naj bi pripeljal po teh cestah tudi avto. Od 90 km cest, jih je 8 km asfaltiranih, vse drugo je treba sproti vzdrževati, popravljati. Letošnje leto naj bi te ceste »pospravile« 500.000 dinarjev.

Vodovod ni pereč problem. Da pa ne bi kdaj postal, bodo v Bistrici reševali vse novo nastale probleme sproti, največ z novogradnjami, tako da bi dela tekla vzporedno in bi se v čimvečji meri izognili kampanjskim akcijam, ki nikakor niso pomeni.

Morda se bo komu zedelo čudno, toda v petintridesetih domovih v krajevni skupnosti še ne sveti električna žarnica. Nekaj je res takih, ki komaj čakajo, da tudi k njim pride znanilka civilizacije, nekaj je pa tudi takih, ki bi to že lahko dosegli, pa niso bili kaj močno ogreti za tovrstni napredek. Zato sedanji položaj električne napeljave ne kaže posploševati. Krajevna skupnost rešuje te probleme iz leta v leto postopno in od primera do primera, čeprav bodo vsa prizadevanja usmerjena v popolno elektrifikacijo, saj se ne bi smelo zgoditi v dvoboju z zaostalostjo, da bi pri prerivanju na hišnem pragu zmagala zaostalost in izrinila iz hiše svetlejšo luč.

Tudi tukaj se je izkazala solidarnost naših ljudi: šola Marije Broz bo postala veličasten spomenik.

ODMEV NA ČLANEK »MED KMETI V ŽALCU VRE«

GRE ZA NEVOŠČLJIVOSTI?

Emil Pinter nima nič proti obdavčitvi po dohodku

Dvomim, da bo moj prispevek našel prostor v vašem časopisu, dvomim radi tega, ker sem slične prispevke poslal že tudi drugim časniškim hišam, pa brez uspeha. Uredniški koši so menda kar precej veliki. Vesel in zadovoljen pa bom, če boste moje pisanje prebrali do konca, ter se strinjali z mano, da se marsikaj lahko napiše, kar lahko človeka zelo prizadene.

Spoštovani, imel bi nekaj misli in vprašanj v zvezi s člankom ŽALEC - MED KMETI VRE, ki je bil objavljen v vašem glasilu. Novinar Vedenik v svojem zapisu nekaterih stvari ni dovolj pojasnil, verjetno iz razloga, ker bistvo problema, o katerem se je razpisal, le ne pozna v celoti. Vprašam se ali ni tisti, ki več dela, več prispeva skupnosti, tudi upravičen več prejemati po zakonu o združenem delu. Ostarelih kmetov je žal tudi v naši občini že kar precej in dejstvo je, da ni naslednikov. Če pa so že, ali so ti sploh voljni pomagati svojim ostarelim staršem, ali pa samo čakajo, kdaj bodo starše lahko dali v dom, kmetijo razdelili, parcele pa porabili za vikende in ne za kmetovanje, kar je zelo žalostno. Vprašajmo se, zakaj tako. Sedaj pa se sprašujem, ali smo živinorejci in perutninarji sami krivi, da smo zaenkrat še znali in uspeli obdržati otroke pri domu, da nam pomagajo in tako z lastnim delom ustvarjajo večji dohodek na specializirani kmetiji in tako tudi več prispevamo družbi. Vprašanje je samo, kako dol-

go bomo v tem še uspevali ob vseh mogočih zakonih in predpisih o knjigovodstvu.

Rekel bi, da nimam nič proti obdavčitvi po dejanskem dohodku, ker se nima mo česa bati. Odpor pa se pojavlja proti vodenju knjig in zopet ne toliko zaradi izgube časa, temveč vsega tistega, kar je s tem vodenjem knjig v zvezi. Mogoče bi nam tov. Vedenik lahko pojasnil, kaj bi bilo potrebno vse zapisati, kako prikazati izdatke, ali bo potrebno vse dokumentirati z registriranimi računi. Seveda na davčni upravi. Takšnih vprašanj je kar precej. Mnenja sem, da je še kar precej problemov, ki bi jih bilo potrebno pojasniti, tudi za javnost, da ne bo vedno gledalo, da smo kmetijski delavci sami nergači. Potem tudi ne bo gledalo vse tako preprosto in bo tudi enajst ur premalo na leto. Prav tako je potrebno pojasniti, ali pa treba vsemu navkljub, še vedno plačevati davek od zemlje po KD in od intenzivnega gospodarjenja. Zdi se mi, da bomo prišli prizadeti, izpod dežja pod kap. Vprašal bi tudi tov. Vedenika, kdo so vendar perutninarji ker navaja, da niso do sedaj plačevali nikakršnih prispevkov v družbi. Mislim, da je tako pisanje zavajanje javnosti. V ilustracijo, naj prosim, da so v naši občini skoraj vsi perutninarji tudi kmetje z davkom po KD, da poleg perutnine gojijo tudi živino in obdelujejo polja, in da je njihov delovnik dolg 14 ali več ur na dan. Navedel bi še moj primer pa presodite sami, ali kaj prispevam za

družbo. Po kooperacijski pogodbi oddam letno preko sto ton piščančjega mesa. Za to rejo porabim preko 25 ton krmil, preko 10.000 din električnega toka, nadalje nič koliko vode, žarnic itd. V cenah za storitve in proizvode so pa menda vračunani tudi razni prispevki in prometni davek. Menda ni potrebno posebej pojasnjevati, da nekaj pa le prispevam tudi družbi. Po pogodbi prejmem 2.34 din za kg oddanega mesa, za moje delo in izdatke in da moram plačati tudi ves pogin in vso preveč porabljeno krmo. Poleg omenjenega pa pridelam še več ton koruze in drugih poljščin. Nekaj seveda tudi za sebe in svojo družino. Pa se zopet vprašajmo, ali smo bili upravičeni dati največ pripomb, ter tartinati, kot je navedel pisec.

Na koncu pa ne morem mimo dejstva in očitka pisca glede novega BMW. Osebo nisem prizadet, poznam pa primer, ki bi ga lahko malo osvetlil, ker me je očitek zelo zabol. Zabolelo me je tudi tisto o moralnem občutku do družbe in delovnih ljudi. Menim, da bi po tridesetih letih že lahko bili enaki. Ali kmet s 14 urnim delovnikom ni delavec? Delavni človek? Tovarišu Vedeniku in vsem ostalim bi pojasnil, da je bil BMW kupljen v trgovini z rabljenimi avtomobili, da je letnik 1976 torej star več kot dve leti, res dobro ohranjen, da pa je bila prvotna lastnica iz Ljubljane, ki pa ni kmetica. Končno pa se še vprašajmo to in bodimo toliko resničnojubi, če kmet delavec v naši družbi ne bi smel imeti

BMW, ostali pa. Prizadeti kmet goji namreč 25.000 piščancev, ima 16 glav govedi, prašiče, pridelava letno 100 ton zelja in drugih poljščin in da vse to delo v glavnem opravi s svojo družino in stroji seveda. Mogoče smo mu pa nevoščljivi, ker ima z vso to rečjo kar dosti dela in garanja. Na omenjeni kmetiji živijo in delajo še tri generacije in torej vendar tudi nekaj prispevajo družbi.

Za konec bi lahko napravili še malo kalkulacijo in rekli: Teh sedem ljudi bi, če bi bili zaposleni v združenem delu, lahko imeli preko 70 starih milijonov osebnih dohodkov, brez obdavčitve. Ker pa delajo v domači skupnosti, se jim očita 20 starih milijonov, pa še pravimo, da nismo nevoščljivi, to so pa neizčrpani viri energije, seveda če bi »fovšija« go-rela. Kot sem že uvodoma navedel, bom vesel in vam hvaležen, če boste moj prispevek tudi objavili, ter se vam za razumevanje lepo zahvaljujem.

S spoštovanjem
EMIL PINTER
Ložnica 14
Žalec

Odgovor:

Tovariš Pinter, predvsem hvala za Vaše pismo. Všeč mi je, da tudi sami pravite, kako nimate nič proti obdavčitvi po dejanskem dohodku. So pa zares bili takšni, ki so bili proti. Če se postavimo v njihovo kožo, potem je to tudi razumljivo. Seveda pa še zdaleč ne gre vseh metati v en koš. Glede pojasnila, kako voditi knji-

VSEM DELOVNIM LJUDEM IN POSLOVNIM SODELAVCEM ČESTITAMO

ge, vam žal kaj dosti ne morem povedati, prepričan pa sem, da bi to lahko storili tisti pri davčni upravi žalske občinske skupščine, kjer smo tudi izvedeli za podatek o enajstih urah, kar vsaj po mojem niti ni bistveno, pa čeprav bi bila številka tudi dvakrat večja. Glede ostalih trditev, ki jih navajate, pa bi rekel le to, da še enkrat skrbno preberite moj sestavek. Je pa res, da sem tisto o BMW malce

nerodno formuliral. Sploh ni šlo za očitke, pač pa za izpodbijanje trditev nekaterih, da se ob perutninarstvu ne da solidno živeti. Če sem koga užalil, potem mi je žal. To ni bil moj namen. Verjemite. Imamo pa v uredništvu radi takšne in podobne odmeve, ki brez dvoma v marsičem prispevajo k osvetljevanju določenih problemov.

JANEZ VEDENIK

TRGOVSKO PROIZVAJALNO PODJETJE

TOZD TRANSPORT

Tudi kolektiv KK iz Šentjurja se priključuje prvomajskim čestitkam.

Obenem pa vam predstavlja uslužnostne dejavnosti svojega TOZD Transport.

Poslovna enota avtoprevoza se ukvarja s prevozom blaga v cestnem prometu.

Poslovna enota avtoservis vam po želji nudi usluge:

- avtomehanike
- avtoelektrike
- avtoličarstva
- avtokleparstva torej popravila in

generalna popravila za osebna vozila

- kmetijsko mehanizacijo
- prikolice, skratka za vsa motorna vozila.

VČERAJSNJA SEJA KONJIŠKE SZDL O KMETIJSTVU

VEČ ZA RAZVOJ KMETIJSTVA

Ocena uresničevanja srednjeročnega družbenega plana

Na včerajšnji seji občinske konference je konjiška SZDL temeljito zaokrožila poglobljeno razpravo o razvoju kmetijstva v občini predvsem iz vidika uresničevanja srednjeročnega družbenega plana za to področje. Predhodno je o tem razpravljala svet za vprašanja kmetijstva, prejšnji teden predsedstvo občinske konference SZDL v Slovenskih Konjicah, včeraj pa še občinska konferenca. Vsekakor zelo celovita in prethtana razprava o tej pomembni gospodarski panogi.

Z Jožetom Petelinekom iz Gabrovlja 14, kmetovalcem, ki je istočasno tudi član izvršnega sveta skupščine občine Slovenske Konjice, ter Juretom Zidanškom, predsednikom sveta za kmetijstvo pri konjiški SZDL smo se preteklo soboto pogovarjali na našem Radiu v oddaji Dopoldne z vami. Ta-

krat sta povedala vrsto zanimivosti iz omenjene temeljite konjiške razprave o razvoju kmetijstva v občini, zato povzemimo samo bistveno iz tega razgovora.

Vzporedno z vzponom konjiškega gospodarstva v zadnjih letih ne poteka tudi razvoj kmetijstva. Le-to nekoliko zaostaja. Prav zato so se v Konjicah zavzeli za program pospešenega razvoja kmetijstva, ki ga bo sprejela skupščina na eni izmed prihodnjih sej, za izdelavo programa pa je bila zadolžena frontna SZDL, zlasti preko svoje sekcije za kmetijstvo.

Do včerajšnje seje občinske konference SZDL so za področje kmetijstva bili sprejeti naslednji sklepi:

- bolj vključiti v razreševanje kmetijstva krajevne skupnosti, ki naj še posebej analizirajo gospodarski in socialni vidik
- pri preusmerjenih kmetijah naj bo poudarek na proizvodnji osnovne krme za ži-

vino z upoštevanjem vseh tehnoloških novosti

- kmetijski prostor je treba povečati, zato je potrebno pospešiti melioracijska dela saj so melioracijski načrti že izdelani

- ob sicer glavni živinorejski proizvodnji v konjiški občini je treba razmisliti o vzporednih dejavnostih za zagotavljanje dohodka v kmetijstvu na primer z intenzivnimi posevki koruze, vinogradništvom, kjer so pogosti ipd. Sem spada tudi razvoj kmečkega turizma.

- izobraževanje, štipendiranje, razvijanje dejavnosti aktivov mladih zadržnikov je potrebno nadalje spodbujati; zlasti delo aktivov je zelo razvito in dosega v regijskem merilu vidne uspehe;
- še vedno so močan stebber v kmetijstvu kmečke žene, zato bi bilo potrebno spodbujati in razvijati vse-mogoče delovne oblike v aktivih kmečkih žena,
- usklajevati delo kmetij-

skupnosti in točneje evidentirati socialne probleme

- izgradnja infrastrukturnih objektov na podeželju zahteva iz večih vidikov združevanje sredstev v družbenopolitični skupnosti, pa tudi izven kmetijstva, v ostalih ponogah gospodarstva

- pojačati strokovno pospeševalno službo in okrepiti sklad za te namene ki lani na primer v konjiški občini ni dosegel pričakovanega in načrtovanega zneska zdražnih sredstev. Za naprej pa predlagajo višji odstotek prispevka za ta sklad.

To bi bil v glavnem kratak povzetek sklepov in usmeritev konjiške SZDL za področje kmetijstva. Nedvomno je proizvodnja hrane ob nenehni rasti in razvijanju industrije tisto področje, ki bo zahtevalo vse bolj našo stalno skrb in delovanje, predvsem usklajeno v občinskem merilu, kot tudi širše.

MITJA UMNIK

NOVO TAPETE VETA

PRIKAZ TAPET V NOVEM
SPECIALIZIRANEM ODDELKU
NAJBOGATEJŠA IZBIRA
KOLEKCIJE 1979-80

NOVO

blagovnica
hmezad

ELEKTROINSTALACIJSKI,
GRADBENI MATERIAL
BARVE, LAKI, KMETIJSKI
STROJI, OPREMA IN ORODJA
REZERVNI DELI ZA
KMETIJSKE STROJE IN
AVTOMOBILE, GUME

Hmezad

NOTRANJA TRGOVINA
TOZD MALOPRODAJA
ŽALEC

»Minerva« tovarna za predelavo
plastike in kovin Žalec-Zabukovica
išče sodelavce za zbirne opravila in naloge

1. vodja priprave dela
2. konstrukter
3. tehnik v razvojnem oddelku
4. ključavničar - 3 izvajalci
5. varilec plastike
6. čuvaj-vratar
7. delavce brez poklica

POGOJI:

pod 1. Končana višja šola strojne smeri in 1 leto delovnih izkušenj. Obstaja možnost skupnega reševanja stanovanjskega problema v letu 1980.

pod 2. in 3. Končana srednja tehniška šola in 1 leto delovnih izkušenj pri konstruiranju

pod 4. Končana poklicna šola

pod 5. Končana poklicna šola - vodovodni instalater

pod 6. Končana 8-letka

Ponudbe z dokazili o strokovnosti pošljite na naslov »Minerva« Žalec-Zabukovica v roku 15 dni po objavi.

RAZVOJNI CENTER CELJE

Komisija za delovna razmerja

**delovne skupnosti skupnih del
Razvojnega centra Celje**

OBJAVLJA

potrebo po delavcih za opravljanje del in nalog:

1. pravnik v splošnem oddelku
2. saldakonista-likvidatorja

POGOJI:

pod 1. višja izobrazba pravne smeri in 2 leti delovnih izkušenj na področju kadrovanja, izobraževanja, samoupravnih splošnih aktov in družbenega standarda

pod 2. ekonomska srednja šola in 2 leti delovnih izkušenj.

Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na naslov: RAZVOJNI CENTER CELJE - splošni oddelek, Ulica XIV. divizije 14 v roku 15 dni od objave oglasa.

Kandidati bodo o izidu razpisa obveščeni v desetih dneh po izbiri.

ZLATARNE - CELJE DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

objavlja

prosta dela in naloge

1. VODJA ODDDELKA KNJIGOVODSTVA
OSEBNIH DOHODKOV

Pogoji: višja šolska izobrazba in 3 leta delovnih izkušenj

2. KNJIGOVODJA OSEBNIH DOHODKOV

Pogoji: srednja šola in 3 leta delovnih izkušenj

3. KNJIGOVODJA PRODAJE NA VELIKO
IN MALO TER ZALOG

Pogoji: srednja šola in 3 leta delovnih izkušenj

4. STROJNEGA KNJIGOVODJA

Pogoji: srednja šola in 3 leta delovnih izkušenj

5. FAKTURISTA

Pogoji: srednja šola in 3 leta delovnih izkušenj.

Za vsa dela in naloge je trimesečno poskusno delo. S stanovanji ne razpolagamo. Vloge sprejemamo 15 dni po objavi. Vloge pošljite na naslov: Zlatarne - Celje, Delovna skupnost skupnih služb, 63000 CELJE, Kersnikova 19.

TOZD Zlatarna Celje, Celje

1. VODJE ODDDELKA RAFINACIJE IN
TOPILNICE

Pogoj: Kemijski tehnik z nekaj let delovnih izkušenj ali VK zlatar z ustrežno delovno praksó, moški - odslužen vojaški rok.

2. UPRAVLJALCA NEVTRALIZACIJE IN
RAZSTRUPLJEVANJA

Pogoj: Kemijski tehnik z nekaj let delovnih izkušenj ali dokončana šola za procesničarje, moški - odslužen vojaški rok.

Za obe deli in naloge je predpisano trimesečno poskusno delo.

Vloge pošljite na naslov: Zlatarne - Celje, TOZD Zlatarna Celje, Celje, Kersnikova 19.

Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh po pretoku objave prostih del in nalog.

HMEZAD CELJSKA MESNA INDUSTRIJA CELJE

Pristojne komisije za delovna razmerja

objavljajo

prosta dela in naloge:

1. Vodja priprave dela
2. Samostojni komercialist za prodajo
3. Strojnik-hladilničar
4. Prodajalka mesnih izdelkov - 3 delavke

Za objavljena dela in naloge se zahtevajo naslednji pogoji:

pod 1: visokošolska izobrazba živilsko-tehnološke ali veterinarske smeri in 4 leta delovnih izkušenj

pod 2: visokošolska izobrazba ekonomske smeri in 3 leta delovnih izkušenj

pod 3: KV strojni ključavničar in 1 leto delovnih izkušenj

pod 4: šola za prodajalce in 1 leto delovnih izkušenj

Za dela pod 1. in 2. točko traja poskusno delo 3 mesece, za ostala dela pa 1 mesec.

Kandidati naj pošljejo prijave v 15 dneh po objavi, o izbiri bodo obveščeni v 45 dneh po objavi.

HMEZAD NOTRANJA TRGOVINA Delovna skupnost skupnih služb

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA
OBJAVLJA NASLEDNJA DELA IN NALOGE

1. tajnika samoupravnih organov
2. organizatorja - analitika
3. knjigovodja OD
4. korespondenta

POGOJI:

Pod 1. - višješolska izobrazba upravne ali pravne smeri in dve leti ustreznih delovnih izkušenj

Pod 2. - višješolska izobrazba organizacijske smeri in dve leti ustreznih delovnih izkušenj

Pod 3. - srednješolska izobrazba ekonomske smeri in dve leti ustreznih delovnih izkušenj

Pod 4. - popolna oz. nepopolna srednja izobrazba administrativne smeri in eno leto delovnih izkušenj.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema v roku 15 dni po objavi kadrovska služba DO Žalec, Celjska cesta 7.

REK RUDNIK LIGNITA VELENJE - RUDNIK LIGNITA VELENJE

SREČNO

*velenjskih rudarjev
vsem
delovnim ljudem
ob bližnjih praznikih -
Dnevu OF, 27. aprilu
in
Prazniku dela, 1. maju!*

**Prazniki naj minejo v
prijetnem počitku, da
bodo kasneje naši
delovni dosežki še
boljši v skupno korist
nas vseh!**

DO - RLV:

TOZD jama Preloge
TOZD jama Pesje
TOZD jama Škale
TOZD priprave
TOZD jamska
mehanizacija
TOZD transport
TOZD klasirnica
TOZD jamske gradnje
TOZD zunanja dejavnost
TOZD mizarska dejavnost
TOZD gradbena dejavnost
DS zračenje
DS kopalnice
DSSS DO RLV

EMO

**ČESTITAMO VSEM
DELOVNIM LJUDEM
ZA DAN OF IN
PRAZNIK DELA 1. MAJ**

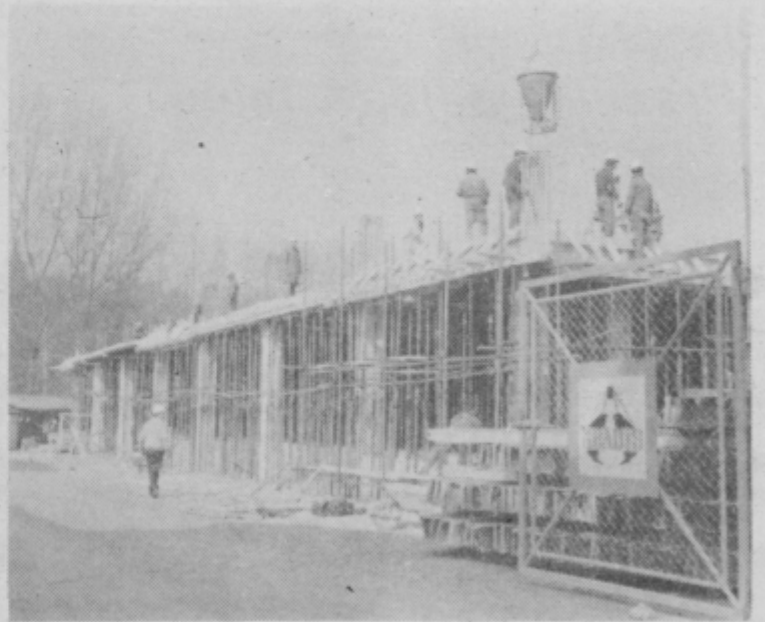

vsem delovnim ljudem čestitamo

1. MAJ
praznik dela

TOZD
GRADBENA
ENOTA
CELJE

KONUS SLOVENSKE KONJICE

IZ TRADICIJE JASNE USMERITVE NAPREJ

Nosilni elementi razvoja: kadri, kvaliteta, ustvarjalnost

»Previharimo viharje«, kot je zapisal pesnik Matej Bor, je za veliko Konusovo družino temeljnih organizacij pomenilo »previhariti« vso zamotanost problemov v usnjarski proizvodnji. Usnjarsko krizo so začeli premagovati že v prejšnjem srednjeročnem obdobju, dokončno so z jasno usmeritvijo in tudi sanacijo utrdili svoj pogled v prihodnost prav sedaj, v tem letu. Uspešno se uresničuje ves »paket« Konusovih novih naložb. Usnju sicer še ni odbila zadnja ura, saj je to tudi nemogoče, vendar so prav v usnjarsstvu Konusovi posegi najbolj koreniti. Usnje pa se iz Slovenskih Konjic seli v Ljutomer že to jesen.

Danes in na tej strani ne bomo več govorili o usnjarski klasični proizvodnji, sprehodili se bomo po proizvodnih dejavnostih in problematiki manj klasično usnjarskih tozdih. Konfekcijski deleži Konusove celovite podobe proizvodnje je naša današnja tema. Pogledali bomo v tozde: KOKO Slovenske Konjice, LAHKA OBUTEV Loče, KONFEKCIJA MAJŠPERK - HITO in KRZNARSTVO Maribor.

TOZD KOKO - SLOVENSKE KONJICE

TOZD zaposluje 274 delavcev, ki so v lanskem letu ustvarili 84.081.284 dinarjev celotnega prihodka in akumulativnost z indeksom 220, indeks produktivnosti - dohodek na zaposlenega pa se je v primerjavi z letom 1977 ustavil pri številki 151. Fizična proizvodnja se je v enakem primerem obdobju povečala za več kot 6 odstotkov.

TOZD KOKO ima od

vseh Konusovih tozdov najbolj popolno kadrovske sestavo zaposlenih, kar je tudi posledica dobre in predvsem pametne kadrovske politike. V bodoče se proizvodni program po obsegu ne bo več prilagajal se bo vsem občutljivostim zahtevnega trga, zato so temelji usmeritve v kvaliteto in stalno spremljanje modnih novosti. Poleg tega morata kreativnost in dobra organizacija dela zagotavljati visoko storilnost.

KOKO in njegovi delavci izdelujejo vse vrste modnih in športnih usnjenih oblačil za ženske, moške in mladino, ki so narejena iz kozjega, svinjskega, ovčjega in telečjega velurja ter goveje, telečje in kozje nape. Izvoz njihovih izdelkov danes že presega 50 odstotkov proizvodnje, od tega v 95 odstotkih na konvertibilno tržišče.

TOZD LAHKA OBUTEV - LOČE

TOZD zaposluje danes 82 delavcev, ki so lani

ustvarili 26.470.100 dinarjev celotnega prihodka, kar je za 28 odstotkov več kot v letu 1977, sicer pa so izkazali še vrsto drugih zavidljivih uspehov v poslovanju in gospodarjenju - naslednjimi indeksi - primerjava lanskega leta z letom 1977: produktivnost 195, ekonomičnost 131, rentabilnost 506(!), akumulativnost 372(!). Sicer pa je ta tozd v lanskem letu dopolnil svoj asortiman izdelkov. Do sedaj so izdelovali skoraj samo hišno obutev, njegova dejavnost pa je še bila konfekcioniranje tekstila, izdelovanje bombažnih rokavic v sodelovanju pri gumiranju z zagrebškim Rizom. Nova usmeritev bo prinesla spet določeno specializacijo tudi za izdelovanje frilena, vmesne izolacije pri športni obutvi, zadržali bodo izdelovanje rokavic, sicer pa se lahka obutev po novem namešča v Majšperku, v tozdu HITO, kot so kaj hitro našli novo ime v skrajšani kraški obliki.

TOZD HITO - MAJŠPERK

TOZD HITO - HIŠNA IN TELOVADNA OBUTEV MAJŠPERK se je v lanskem letu pravzaprav uvajal v proizvodnjo, potem ko se je iz konfekcije preusmeril v lahko obutev. Njegovi 104 delavci so ustvarili 24.561.026 dinarjev celotnega prihodka, pri čemer so produktivnost izkazali z indeksom 153, kljub manjšemu

fizičnemu obsegu proizvodnje, ki je bila pač posledica »uvajanja«. Prav gotovo pa je ta tozd iz vse Konusove družine s svojimi poslovnimi rezultati dosegel tisto raven, ki bo odlična osnova za naprej. Novi srednjeročni program predvideva bistveno povečanje fizičnega obsega proizvodnje.

Podobno kot pri KOKO bo temeljna usmeritev v bogatejši, bolj opremljeni hišni in telovadni obutvi, ki bo morala biti nadvse kvalitetna, saj konkurenca na področju njihovih izdelkov ni majhna. Poleg domačih strokovnjakov za kreacijo sodelujejo tudi znani strokovnjaki iz Italije in Avstrije, že dosedaj pa so bili v mnogem povezani tudi z znano firmo Humanic.

Od sedanje proizvodnje 360.000 parov letno, naj bi ob koncu srednjeročnega programa proizvodnjo dvignili za štirikrat.

Omeniti kaže pri tem tudi splošno Konusovo usmeritev pri »tiskanju prodajne lastne mreže« - doseči lastno prodajno mrežo v določenem smotrnem obsegu, sicer pa svoje proizvode plasirati na tržišče kombinirano s prodajno mrežo naših usnjarskih predelovalcev - čevljarjev, ki je po njihovem mnenju dovolj bogato razpredena.

TOZD KRZNARSTVO - MARIBOR

TOZD zaposluje najmanjše število delavcev od vseh Konusovih tozdov. Pri tem tozdu gre za

specializirano in osvojevano proizvodnjo pelc velurja, ki se da proizvajati bolj industrijsko oziroma serijsko. Dejstvo je, da lastne krznarne Konus nima, prav tako se od proizvodnje plemenitih krzen in njihove odvisnosti od uvoza morajo vse bolj usmeriti k domači surovini. Poleg tega vemo, da so krzneni izdelki izredno visoko obdavčeni, kar še posebej zahteva takšno proizvodno usmeritev, ki

bo od uvoženih plemenitih krzen uporabljala vse bolj kože domačih živali in zveri. Na ta način bodo manj vezani na devizna sredstva oziroma uvoz ter manj na sezonsko nabavo.

O kakovosti izdelkov pa pričajo mnoga visoka priznanja in številna udeležba na raznih uglednih sejnih, kjer so izdelki družine Konusovih tozdov vedno želi nedeljena priznanja in pohvale.

SKLADIŠČNO TRANSPORTNI CENTER JAVNA SKLADIŠČA, CELJE

VELIKI NAČRTI

Blagovno distribucijski center, interesna povezanost vseh, ki delajo na pretoku in pretovoru blaga

Delo teče po zastavljenem in potrjenem načrtu. Res je, da ne gre toliko zaradi delovne organizacije, zaradi Javnih skladišč, kot nosilca pomembne družbene naloge, temveč veliko bolj za formiranje blagovno distribucijskega centra v Celju.

»Pri vsem tem ne gre za ustanovitev nove delovne organizacije. Blagovno distribucijski center je le interesna povezanost vseh, ki delajo na pretoku in pretovoru blaga in je torej le višja oblika medsebojnega sodelovanja, dogovarjanja,« je poudaril Zvonko Perlič, direktor Skladiščno transportnega centra, Javna skladišča v Celju.

Koncept nadaljnega razvoja, ki se nanaša na Javna skladišča pa je v tem, da bi v enem delu še vedno zadržali javno carinsko skladišče, ki naj služi potrebam širšega celjskega območja za opravljanje carinskih zadev v zvezi z uvozom in izvozom blaga. V drugem delu pa se bo razvijala manipulacija in kasnejša distribucija blaga domače proizvodnje, vendar tako, da v tem delu dejavnosti ne gre več za vlogo javnega skladišča, marveč za delo, ki ga bo kolektiv opravljal za določene poslovne partnerje.

»To je ena od bistvenih sprememb v konceptu dela in organizaciji naše delovne organizacije. Iz tega izvira tudi nenehna skrb, da bi se stroški optimirali na enoto, oziroma zmanjševali,« je dejal Zvonko Perlič.

Na vse to pa se navezuje nadaljnji razvoj blagovno distribucijskega centra v Celju.

Kolektiv Javnih skladišč, je, kot je znano, pobudnik tega snovanja in

dogovarjanja na celjskem območju. To vlogo in veliko nalogo mu je zaupal Izvršni svet celjske občinske skupščine. Potrjena pa je bila tudi v regijskem merilu. Gre torej za nosilca nalog na področju pretovorne in skladiščne dejavnosti.

Kolektiv Javnih skladišč se v ta koncept nastanka in razvoja blagovno distribucijskega centra vključuje z vso svojo dejavnostjo. V ta center se bo v prihodnje vključil tudi kontejnerski terminal. Velik interes za dobro delo tega centra ima tudi železnica.

»V blagovno distribucijskem centru bodo vključene vse tiste dejavnosti, ki naj pospešujejo in služijo pospešenemu razvoju pretoka blaga, racionalizaciji tega pretoka, zmanjševanju stroškov na enoto blaga itd. To je bodoči koncept centra, v katerega vabimo vse organizacije združenega dela, ki se ukvarjajo s prevozom blaga, zatem koristnike teh uslug in druge iz Celja in območja,« je rekel direktor Javnih skladišč.

V tem razvojnem konceptu zavzema nadaljnja izgradnja centra bistveno postavko. Center bo namreč za svojo široko dejavnost nujno potreboval tudi ustrezne prostore. Gre za gradnjo na enem prostoru, za veliko prednost, ki jo na sploh ima koncentrirana gradnja, tudi zaradi stroškov, ki sicer nastajajo pri urejanju infrastrukturnih objektov in ki v nobenem primeru, zlasti pa v razdrobljeni gradnji, niso majhni. Številke govorijo, da je koncentrirana gradnja skladiščnih prostorov neprimerno cenejša od razdrobljene. Seveda pa ima še niz drugih prednosti.

»Mi smo, kar se gradnje centra tiče, že napravili koncept vse do 1985. leta. Po tem načrtu izgrajujemo letos skladiščno halo v izmeri 14.600 kv. metrov, v letu 1982 bomo naslednjo s površino 14.400 kv. metrov in v 1984. letu še tretjo, veliko 13.200 kv. metrov. In ne gre samo za te prostore. Istočasno bomo zgradili še ostale potrebne prostore, poslovne objekte. Tako naj bi Avto Celje poskrbel za manjšo servisno delavnico. V centru nameravamo odpreti tudi bančno in pošto izpostavo, medkrajevno telefonsko govornico, trgovino z najnujnejšimi potrebščinami itd. V načrtu so tudi prenočitvene zmogljivosti, restavracija, ki je pravzaprav že odprta, nadalje parkirni prostori... skratka, gre za velik in dolgoročen koncept, ki bo prav gotovo prispeval svoj delež ne samo k nadaljnjemu razvoju pretoka blaga, marveč celotnega gospodarstva v Celju in na celjskem območju. Na dlani je, da je ta program tudi po finančni plati zahteven, da gre za precejšnja sredstva, ki pa se bodo v tem primeru zelo hitro vračala,« je poudaril Zvonko Perlič.

Povsem razumljivo je, da zahteva uresničitvev tako zastavljenega načrta čvrste povezave med vsemi zainteresiranimi. Moramo zapisati, da je gledanje gospodarstva celjskega območja na ta velik program, bistveno drugačno, kot je bilo pred letom in prej. Tudi tista preprika, češ saj so Javna skladišča namenjena le javnemu skladiščenju in ne »našemu« blagu, da so draga, neprimerna in podobno, je zdaj že preteklost.

Z uveljavitvijo novega

koncepta dela in namena, nastajajo tudi novi odnosi znotraj vseh, ki se povezujejo v blagovno distribucijski center. Zdaj gre za ponujene in dogovorjene cene, seveda za tiste, ki sodelujejo v tem krogu, ki so seveda znatno nižje od tistih, ki bodo veljale za tako imenovane slučajne koristnike. Dogovorjena cena bo namreč slonela na dohodkovnem odnosu. Dogovorjena cena mora zago-

nimi partnerji. Tu gre najprej za železarno Štore, oziroma za temeljno organizacijo Tovarno traktorjev. Na tem področju in v tem smislu smo zelo uspešno pričeli delati z velenjskim Gorenjem. Zdaj tečejo razgovori zaradi prevzema celotne manipulacije in kasnejše distribucije blaga s Toprom. Prav tako se pogovarjamo z Aerom, za katerega že opravlja določen del teh nalog. Pohvaliti moramo sodelovanje z EMO. Naša želja je, da bi v prihodnje, ko bo zgrajena naslednja skladiščna hala, opravljali za EMO distribucijo, komisioniranje in odpremo njihovih

Pred glavnim skladiščnim prostorom je vselej velik promet

tavljati pokritje vseh stroškov, zatem razširitev nadaljnje baze, medtem, ko bo skupni dohodek razdeljen med poslovnimi partnerji. Seveda v razmerju in odvisnosti od vloženih sredstev. Tako nastajajo povsem drugačni odnosi, ki bodo oblike sodelovanja in povezovanja le krepili, ne pa postavljali takšne ali drugačne ovire.

»Četudi takšnih odnosov še nimamo vzpostavljenih, vsaj zdaj v začetni fazi, pa naš kolektiv Javnih skladišč, zelo kvalitetno uresničuje ta koncept z nekaterimi poslov-

izdelkov, največ posodo, po njihovih dispozicijah. Tako bi tudi prevzeli delavce, ki delajo na tem področju. S tem bi seveda razbremenili proizvodnjo, ki bi dobila tudi večje možnosti za razširitev na obstoječi lokaciji.

To pa še ni vse. Tu je nadalje Interevropa, s katero imamo tradicionalno dobre odnose, ki se bodo v prihodnje še okrepili, saj nastopa ta kolektiv tudi kot združevalec sredstev. Kot kolektiva, ki združujeta sredstva za nove naložbe, sta še Nivo in Gradis, prav tako Aero. Potem se pogovarjamo še z Agrotehniko, ki v Celju potrebuje skladišče in druge prostore.

Kaj bi še našteval. Lahko ugotovimo le to, da so to ohrabrujoči začetki, ki kažejo, da smo stopili na pravo pot, čeprav se hkrati zavedamo, da naloga ni lahka, saj je sporazumevanje okrog združevanja sredstev, uveljavljanja dohodkovnih odnosov zelo zahtevno delo. Toda, mi ga bomo izpeljali do konca, kar to hočemo!»

Odveč beseda, pa vendar, da bo v blagovno distribucijskem centru v Celju morala najti svoje mesto tudi trgovina. Trgovina je sestavni del celjskega gospodarstva v najširšem pomenu besede. Zato ne more stati zunaj teh dogajanj. Tudi zaradi planiranja potreb ne. Gre pa tudi za potrebe po skladiščnih prostorih, transportnih sredstvih itd.

Utemeljenost gradnje

novih skladiščnih kapacitet je tudi v spoznavanju, da na celjskem prostoru manjka v tem času okoli 100.000 kvadratnih metrov skladiščnih površin, namreč kvalitetnih skladišč. Odnos do manipuliranja z blagom se mora spremeniti. Ni vseeno, ali neko blago leži na dežju in je izpostavljeno vsem vremenskim prilikam ali ga hranimo in delamo z njim pod streho. V mnogih primerih je zdaj blago shranjeno v neprimernih prostorih, tudi v raznih sušilnicah, pod kozolci in podobno. Ne samo, da se takšno blago kvari, ogromna družbena sredstva se trošijo zavoljo internih prevozov, saj mora neka delovna organizacija poslati svoj kamion v več »skladišč«, da pripravi blago za odpremo. Družba pa je zainteresirana, da se na tem področju napravi red. Zato tudi zadnji ukrepi v zvezi z omejitvijo kamionskih prevozov. To delo naj opravljajo le specializirane delovne organizacije.

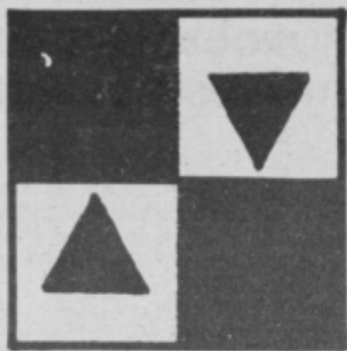
Koncept nadaljnega razvoja, nove vsebinske spremembe, terjajo tudi od kolektiva Javnih skladišč določene notranje ukrepe. Notranja preobrazba delovne organizacije že teče. V kolektivu so se že samoupravno dogovorili, da bodo zaradi sprememb v konceptu razvoja in poslovanja spremenili tudi naziv organizacije. To bodo opravili s pomočjo javnega natečaja. Pomembnejša pa je ugotovitev, da se je pričela notranja sprememba v vsebinskem smislu. Tako bodo formirali nekatere službe in sektorje, ki jih že zdaj potrebujejo za opravljanje svojega osnovnega poslanstva navzven, do partnerjev. Tako bodo med drugim formirali informacijski center kot zametek marketinga. Organizirajo sektor za razvoj in investicije, za organizacijo dela in tehnologijo, za planiranje in analiziranje celotnega poslovanja itd.

V kolektivu so dobili novo telefonsko centralo, teleprintersko zvezo, kar je zaradi poslovanja velikega pomena, in še in še.

»Smo na novi poti. Zanj vlagamo velika sredstva. Vlagamo jih zato, da bi lahko jutri delali na višji kakovostni stopnji. Ne gre za enostaven delovni proces. Spreminjamo odnose med skladiščenjem blaga in drugimi delovnimi postopki, ki jih želimo opravljati. Preko živga dela želimo zbrati sredstva za naš nadaljnji razvoj. V njem pa je nova in pomembna kvaliteta,« je zaključil direktor Javnih skladišč, Zvonko Perlič.

Tu je doma kolektiv Javnih skladišč v Celju

Libela Celje

PRED PRELOMNIM LETOM

DOBRI LANSKI GOSPODARSKI DOSEŽKI OMOGOČAJO POMEMBNE NALOŽBE. TE PA SO PREDPOGOJ ZA ŠE HITREJŠI, USPEŠNEJŠI RAZVOJ.

Libela Celje je ena tistih delovnih organizacij v celjski občini, ki s svojimi vsakoletnimi gospodarskimi dosežki potrjuje pravilnost in prodornost svoje proizvodne usmeritve, hkrati pa z zelo ambiciozno zastavljenim razvojnim načrtom ne skriva ambicij, da bi na svojem proizvodnem področju posegla še višje. Da bi se uvrstila med vodilne proizvajalce tehtalne, merilne, procesne, dozirne industrije. S smotrno uporabo elektronike na tem področju in s sočasnim razvojem mehanskih delov, ki so nujen pogoj slehernega tehtanja, merjenja ali doziranja, le potrjujejo pravilnost svojih vlaganj v lastno, domače znanje. Neodvisnost od tujine in njenega - pogosto tako dragega znanja, ter jasen, na posamezna obdobja razdeljen razvojni načrt,

vsekakor uvrščajo Libelo med vodilne in najbolj perspektivne delovne organizacije na področju kovinsko-predelovalne industrije v občini Celje.

Ob zaključku minulega poslovnega leta so, ko so potegnili črto pod svoje delo s precejšnjo mero zadovoljnosti ugotovili, da izpolnjujejo svoje načrte. In ker precejšen del sredstev namenjajo v razširjeno reprodukcijo, ugotavljajo, da so brez zamenjarjanja skupne porabe v delovni organizaciji pripravljene na nekatere pomembne naložbe, ki bodo osnova za izpolnjevanje dolgoročnih ciljev in tistih ciljev, ki že dobivajo svojo končno podobo v osnutku srednjeročnega načrta za obdobje 1981-1985.

DOBRI POSLOVNI REZULTATI

Lani so dobro gospodarili v vseh treh temeljnih organizacijah združenega dela Libele. Rezultat dela je bilo nad 320 milijonov dinarjev celotnega prihodka, kar je za četrtno večji celotni prihodek kot v letu 1977. Ob tem je izredno ugodno porastel dohodek, ki je bil za domala polovico višji kot leto poprej in je dosegel skoraj 173 milijonov dinarjev. Čisti dohodek je znašal domala 132 milijonov dinarjev. V poslovna sredstva so tako ob koncu leta lahko vnesli skoraj 42 milijonov dinarjev. Tudi za skupno porabo je ostalo precej sredstev - nad 19 milijonov dinarjev, pri čemer so 5 milijonov dinarjev namenili za bodočo naložbo v lasten obrat družbene prehrane, ki bo še posebej velika pridobitev za kolektiv.

Tudi vsi kazalci uspešnosti poslovanja na delavca so več kot ugodni in izkazujejo zavidanja vreden porast.

Ob takšnih poslovnih dosežkih ni čudno, da so delavci ob nedavnih razpravah o zaključnem računu delovne organizacije in zaključnih računih tozgov, ocenjevali minulo leto kot zelo uspešno. Niso namreč daleč časi, kar so bile razprave ob poslovnih dosežkih bolj ostre, saj so bili v Libeli vajeni skromnejših uspehov. Zlasti ugodno pa so ocenjevali delavci in vodstvo delovne organizacije svoje dosežke zaradi možnosti, ki jih lanski uspeh odpira letos in v prihodnjih letih. Ob tem so povsod poudarjali, da so lahko zadovoljni še predvsem zato, ker je bilo lani veliko težav v proizvodnji, kjer se je zapletalo z redno dobavo potrebnih surovin za delo in kjer so se otepali z že kar kroničnim pomanjkanjem delavcev.

Ceprav letnega načrta niso povsem izpolnili, tega niso izpostavljali kot kritično. Na eni strani zaradi omenjenih težav, na drugi pa zato, ker so tudi planirali zelo ostro. »Optimalni plani so vselej boljši kot tisti, za katere je že vnaprej jasno, da jih ne bo težko izpolniti,« je ob tem poudaril direktor Bobnar. Zaključek vseh razprav je tako bil, da so gospodarili dobro in si znatno popravili materialno osnovo dela, kar bo omogočilo pomembne naložbe in s tem odprte možnosti za močan in hiter razvoj.

Tudi prvi meseci letošnjega leta vzbujajo optimizem. V vseh tozgovih so gospodarili še bolje kot v prvih mesecih lanskega leta. V proizvodnji doslej težav ni bilo, pa tudi prodaja gre odlično. Tako

bo tudi letos, kot kaže, rast dohodka pričakovana.

POMEMBNE NALOŽBE

Libela stopa letos nedvomno v svoje prelomno leto. Kar tri pomembne nalož-

be so pred vrati. Najprej naložba v novo skladiščno halo, ki bo montažnega tipa in bo kolektivu prinesla 2340 kvadratnih metrov skladiščnih površin. Že ob koncu poletja pa bo stekla še ena pomembna naložba, pri kateri bodo v prvi fazi na osrednji lokaciji na Hudinji zgra-

dili še dve proizvodni hali. To bo slednjič omogočilo združitve vseh temeljnih organizacij združenega dela na isti lokaciji, nove prostore za razvojni oddelek elektronike in nenazadnje znatno racionalnejšo, boljšo in razvojno zasnovano organizacijo dela. Današnje stanje je še zlasti v tozdu finomehanike namreč nevzdržno. Kljub temu, da imajo izredno dober proizvodni program, še zlasti pri proizvodnji gorilcev, ne morejo v obstoječih prostorih ne širiti in ne izpopolniti svoje proizvodnje.

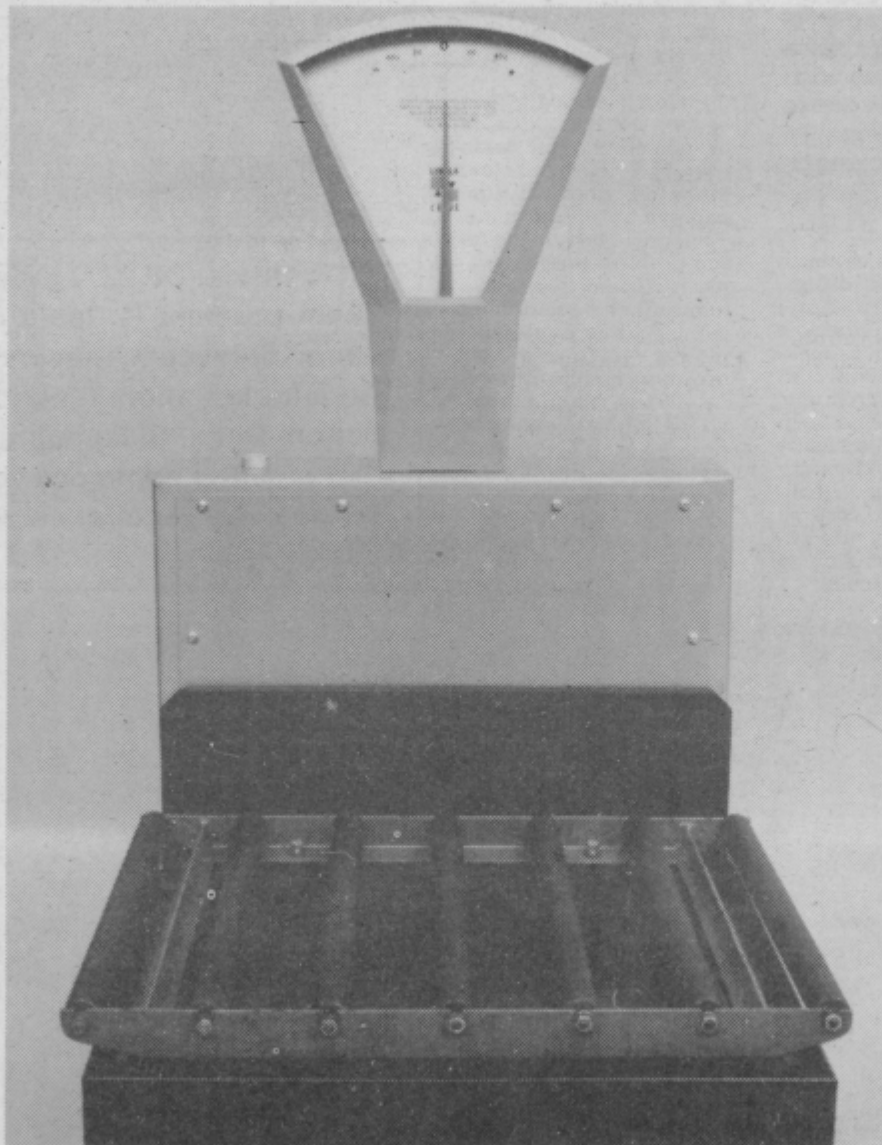
Ob naštetih naložbah ne gre pozabiti še na nekatere manjše, ki so predvsem vezane na nove proizvode. V Libeli namreč skladno s svojim sprejetim razvojnim načrtom uvajajo vsako leto v proizvodnjo novosti. Lani in letos so bile to elektronske računske tehtnice za trgovine in pošte, že na jesenskem zagrebškem velesejmu pa bodo vnovič predstavili nekaj novosti in izpopolnjenih proizvodov.

Naložbe v objekte za skladiščenje in proizvodnjo so nujne. Ponudile bodo obširne možnosti razvoja, saj so pogoj za nadaljnji napredek pri proizvodnji in razvijanju novih programov, še zlasti tistih, ki so vezani na elektronske tehtnice in elektronsko vodenje procesov v industriji.

Seveda pa ostajajo tudi skrbi. Poglavitne so vezane na kadre. Kajti kljub temu, da so se uspeli pred leti kadrovsko močneje okrepiti, je fluktuacija prevelika. In če so uspeli s kadrovanjem predvsem pri strokovnjakih z visoko izobrazbo, to še ni dovolj, da bi bili povsem mirni. Primanjkljaj delavcev je namreč najbolj boleč prav v proizvodnji.

Z uspešnim referendumom se je pred mesecem priključila Libeli tudi delovna organizacija Rosla iz Rogaške Slatine. Tudi tu načrtujejo v prihodnje pomembnejšo naložbo, ki bo omogočila preselitev dela proizvodnje, hkrati pa večje število novih delovnih mest za ta kraj v manj razviti šmarni občini. V pripravi je že program preusmeritve, ki bo nakazal tudi vse razvojne možnosti te doslej majhne delovne organizacije.

Iz zapisanega je razvidno, da je Libela lani z uspešnim gospodarjenjem potrdila svoj dinamičen razvoj. In v njem prav letos načrtuje nujne in pomembne korake. V kolektivu so prepričani, da so te naložbe prelomne in poročstvo za še uspešnejši in hitrejši razvoj v letih prihodnjega srednjeročnega obdobja.

Tudi kontrolna tehtnica za tehtanje enako težkih bremen, ki na pregledni skali pokaže vse morebitne odklone v teži, vgrajuje pa se neposredno v transportne trakove, je ena od izboljšav v pestrem proizvodnem programu Libele

Ljubečna

INDUSTRIJA KERAMIČNIH KISLINO ODPORNIH IN OPEČNIH IZDELKOV P. O. LJUBEČNA 36 CELJE

PREDVSEM VELIKA SKRB ZA DELAVCA

NOVA PROIZVODNA HALA S PRIZIDKOM, SODOBNA MENZA S KUHINJO

V zadnjem času nekaj mesecev se je zunanost okoli Industrije keramičnih kislino odpornih in opečnih izdelkov na Ljubečni popolnoma spremenila, kajti pred starimi proizvodnimi obrati je zrasla več kot sto metrov dolga velika bela stavba, proizvodna hala s aneksom, kjer so pisarniški prostori, spodaj pa menza s kuhinjo. Pred novo mogočo proizvodno halo z vsem kar sodi zraven pa je velik asfaltiran parkirni prostor dopolnjen z urejenimi zelenicami. Vse je sodobno, lepo, okusno in daje vedeti, da se tam dogajajo pomembne in napredne stvari.

V kolektivu, kjer je trenutno zaposlenih 400 delavcev v dveh tozidih keramika in opeka ter DSSS, pa se upravičeno tudi pohvalijo, da so stabilizirali proizvodnjo predvsem v novem obratu klinkerja in da se približujejo k načrtanim normativom in optimalnim kapacitetam.

HALA JE VELIKA PRIDOBITEV

Nova proizvodna hala je brez dvoma za celoten kolektiv velika pridobitev, posebno pridobitev pa predstavlja tudi aneks, to je prostor, kamor so se kompletno preselile vse službe DSSS. Znano je, da so doslej prav te službe delale v nemogočih pogojih in se zaradi tega

tudi niso mogle ustrezno razvijati in dajati tistega, kar bi morale. Tu je zdaj dana najboljša možnost za uspešno delo. Z aneksom pa so pridobili tudi obrat družbene prehrane, ki predstavlja pomemben prispevek za boljše delavčovo počutje. Trenutno pripravljajo samo še malice, v najkrajšem času pa bodo začeli sami tudi kuhati kosila, saj so dane za to potrebne možnosti.

NOV TUDI LABORATORIJ

Poleg teh prostorov so dobili tudi nov prostor za laboratorij, ki je doslej deloval v neustreznih pogojih. Sporedno z izgradnjo aneksa so pridobili še eno veliko stvar, to pa je, da so se priključili na plin iz Sovjetske zveze. Čeprav je bila investicija izredno draga, se je že zdaj izkazala za umestno, saj so pri nas vedno večje težave s tekočimi gorivi. S prehodom na plin pa so tudi dosegli izboljšanje ozračja, ker se ne emitira več SO₂.

Področje ekologije je še vedno izredno aktualno in pomembno ter bodo prav tu v letošnjem letu investirali v novo čistilno napravo za dimne pline. Ta naprava bo končno rešila problem onesnaževanja na tistem terenu in s tem tudi omogočila začetek izgradnje individualnih hiš v na novo urbano urejenem okolju Ljubečne. Pri tem je tudi zanimivo, da problem ekologije rešujejo sami brez kakršnekoli zunanje pomoči. Vse skupaj jih bo veliko stalo, saj bodo v nove naprave investirali predvidoma kar 13 milijonov din, kar je bistveno, saj

od tega ne bodo imeli direktnega gospodarskega učinka.

NOVOSTI TUDI DRUGJE

Spremenil se je kot smo že zapisali tudi zunanji videz Ljubečne. Vhod v dvorano je urejen z asfaltiranim parkirnim prostorom in zelenicami. Načrtujejo, da bodo odkupili zemljišče v neposredni bližini tovarne in uredili asfaltirano igrišče za majhne športe, kot so roket, odbojka, košarka... Ta igrišča bodo služila tako za rekreacijo in interna tekmovanja delavcev, kot tudi vsem ostalim krajanom Ljubečne.

V teku je priprava na izgradnjo počitniškega doma na Rogli v sklopu

tamkajšnjega rekreacijsko-turističnega centra. Urejena imajo vsa potrebna soglasja in bodo z deli začeli takoj, ko bo to vreme dopuščalo, saj je znano, da je na Rogli še vedno sneg. Resnično se je v zadnjem času veliko naredilo za boljše delovne pogoje in boljše počutje delavca.

REORGANIZIRANE ORGANIZACIJE

Po vseh potrebnih navodilih so ustrezno reorganizirali vse družbenopolitične organizacije v delovni organizaciji. Tako imajo tri osnovne organizacije zveze komunistov pa tudi ostalo je tako, kot je treba.

Začrtan plan se realizira po predvidevanjih. Napravljeni so napori za osvajanje izvoznega tržišča in rezultat tega je, da so v zadnjem času izvozili v Avstrijo nov proizvod »tenisit«. So pa v fazi izdelave srednjeročnega programa, v katerem bodo začrtali precej manjših investicijskih posegov, ki naj bi dvignili proizvodnjo v obstoječih temeljnih organizacijah združenega dela. Pripravljajo tudi večjo investicijo, ki pa naj zaenkrat še ostane skrivnost in bomo o njej pisali takrat, ko bo za to ustrezen čas in ugodno okolje.

SODELOVANJE S KRAJEVNO SKUPNOSTJO

Že vrsto let je odlično sodelovanje med delovno organizacijo in krajevno skupnostjo. Opekarne pomagajo povsod, kjer se le da. Uredili so prostor krajevni skupnosti, pomagajo jim tudi pri reševanju kadrovskih vprašanj. Skupno rešujejo komunalne probleme. Prisotni so pri šoli, gasilskem društvu, skratka

povsod. Želijo izboljšati standard krajanov, jih zadržati doma in tako reševati svoje kadrovske probleme.

Sodelovali bodo tudi pri izgradnji novega urbano urejenega naselja, kjer bodo s pomočjo kreditov pomagali delavcem do individualnih stanovanjskih hiš, kot tudi do stanovanj v blokih. Tudi ti so predvideni. Skratka, Ljubečna bo že, v naslednjih nekaj letih povsem spremenila svoj izgled in postala lepo rejeno področje na robu industrijskega Celja.

POMOČ PRI IZGRADNJI AVTO POLIGONA

Malokdo ve, da se v neposredni bližini opekarne na Ljubečni že od lanskega leta gradi prepotreben avto poligon za učenje bodočih soferjev. Tudi v to širšo pomembno celjsko akcijo za čimhitrejšo pridobitev prepotrebne objekta so se vključili delavci opekarne.

V sodelovanju z Zvezo soferjev in avtomehaničkov v Celju so izvršili prenos njihovega zemljišča, ki ga sami ne potrebujejo ter ga tako odstopili. To je velik in pomemben prispevek. Seveda pa se pomoč ne bo ustavila samo na tem, ampak se bo nadaljevala še v drugih oblikah. Sodelovanje in pomoč vredna posnemanja, saj bi potem hitreje prišli do avto poligona.

Toliko smo izvedeli ob zadnjem obisku na Ljubečni. Priznati moramo, da je to kolektiv, ki ob vsakem obisku presenetni s čim novim. Pretežno mladi sodobno mislijo in zato so tudi rezultati dobri. Lahko bi rekli, da gredo s časom in da ne zaostajajo. Upirajo se na lastne sile, kajti te so še najbolj sigurne. Načrtujejo, planirajo, delajo... Razmišljajo, kaj je boljše... Hočejo naprej! S tovarno pa se spreminja tudi kraj in prav je tako. Pravzaprav, edino tako je prav.

Ko smo se poslovili, so povedali: »Ko boste ponovno prišli, bo spet kaj novega. Ne smemo počivati, za to ni časa. Treba je biti kreativen!«

In popolnoma prav imajo. Lahko bi samo rekli, da bi takšni morali biti vsi pa bi bila situacija ugodnejša.

Ob Dnevu OF 27. aprila in delavskem prazniku 1. maju čestitamo vsem delavcem, poslovnim partnerjem, krajanom Ljubečne in občanom Celja! S skupnimi naporji in prizadevanji bomo dosegli še boljše delovne rezultate v korist nas vseh!

Nova proizvodna hala z aneksom, kjer so sodobni pisarniški prostori, obrat družbene prehrane in laboratorij.

Delo...

... in prosti čas

Human postopek za ljudi, ki so skrenili

ODVZEM SVOBODE NAJ NE BO OSAMA

**PROSTORSKA STISKA KPD IN NEFUNKCIONALNOST NAREKUJEJO
NOVOGRADNJO**

Kazensko popoljševalni dom za mladoletnike in zapor Celje je zavod republiškega značaja, ki ga želimo na tem mestu, med naslednjimi vrsticami predstaviti skozi delo in načrte.

Za začetek se vrnimo za nekaj stoletij nazaj.

Tu, kjer danes stojijo zapor, je bil v 13. stoletju minoretski samostan. Leta 1798 je samostan popolnoma pogorel, z reformami avstrijskega cesarja Franca Jožefa II. pa je bil zapuščen. Na pogorišču samostana so bili leta 1810 sezidani sodni zapori, ki so jih že takrat imenovali Stari pisker. V nekdanji Jugoslaviji so v zaporih prestajali kazni politični obsojenci in kriminalci. Med II. svetovno vojno je bil celjski Stari pisker poleg mariborskega zavora največja mučilnica na Štajerskem. Prvi aretiranci so prišli v zapor že v aprilu leta 1941 iz Savinjske doline. V času okupacije je bilo tu zaprtih 16.000 ljudi, s prostori v drugih zgradbah pa celo 20.000. 374 talcev je padlo pod sovražnikovimi streli. V noči od 14. na 15. december leta 1944 pa so aktivisti OF osvobodili iz Starega piskra 127 zaprtih oseb ter zaplenili nekaj orožja.

Zapori pa so v tej stavbi ostali tudi še po drugi svetovni vojni. Seveda je bilo treba v zastareli in nefunkcionalni stavbi marsikaj preurediti, adaptirati. Leta 1967 je bila adaptacija končana, po njej pa so zapor funkcion-

nalno postali takšni, kakršni so še danes.

Mladoletni obsojenci so do leta 1964 prestajali kazni mladoletniškega zavora v Mariboru in to v okviru ostalega KPD. Po predstavitvi kazensko popoljševalnega doma iz Maribora na Dob, pa je prišel KPD za mladoletnike pod upravo VPD Radeče, mladoletni obsojenci pa so bili premeščeni v celjske zapore. Februarja leta 1967 je prišel KPD za mladoletnike pod upravo zavora Celje.

Zdaj se kazensko popoljševalni zavod v Celju sestoji iz KPD za mladoletnike in zavora. Ima eno upravo, eno vodstvo in skupne strokovne službe. Je republiški upravni organ v sestavi republiškega sekretariata za pravosodje, organizacijo in proračun in je zaprtega tipa. Za zidovi te stavbe prestajajo kazni mladoletni obsojenci od 16. do 23. leta, ki so obsojeni na mladoletniški zapor, kakor tudi mlajši polnoletniki do 23. leta s kaznijo od 1 leta in 6 mesecev. Tu so tudi polnoletne obsojenke z območja Temeljnega sodišča Celje in osebe kaznovane s kaznijo zavora za prekrške z območja celjske regije. Vse zaprte osebe, ki so zmožne za delo, so zaposlene v gospodarski enoti, in sicer v strojnem obratu, ključavničarskem in mizarstvu, pralnem servisu, pri raznih hišnih delih in tudi v zunanjih TOZD. Zaprte osebe tudi poklicno usposablja-

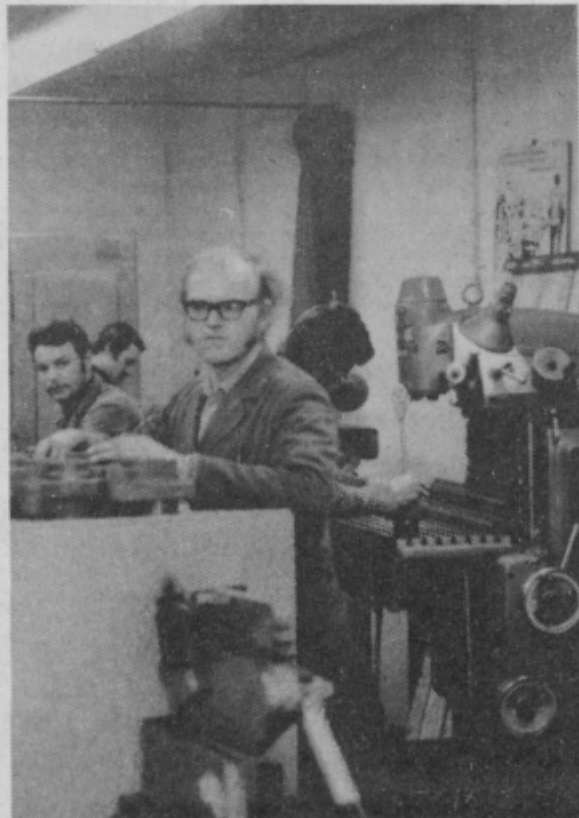
Kot že rečeno, KPD funkcionalno ne ustreza za sodobnejše prestajanje kazni in prevzgojo obsojencev, zlasti ne za sedanjost populacijo. Ta problematika ni majhna. Se posebej ne, ker manjkajo ustreznejši bivalni prostori in prostori za preživljanje prostega časa in prostočasne dejavnosti. Skoraj odveč je govoriti, da manjkajo površine za

šport in rekreacijo. O vseh teh problemih v celjskih zaporih resno premišljajo in zato načrtujejo tudi novo gradnjo. A o tem malo kasneje. Pomudimo se za hip še pri samem delu z obsojenci, s katerimi želijo v zavodu predvsem razvijati zavest o osebni odgovornosti za njihovo ravnanje v bodoče in jih vzpodbujati, da tudi sami prostovoljno sodelujejo pri svoji prevz-

goji. Seveda ni dovoljeno uporabljati prevzgojnih, medicinskih ali psiholoških postopkov, ki posegajo v obsojenčovo osebnost in jih obsojenec izrecno zavrača. Pri delu z obsojenci uporabljajo zato sodobna strokovna spoznanja. Tudi delo za ljudi v tem zavodu je organizirano po sodobnih tehnoloških in drugih postopkih, v kakršnih se enaka dela opravljajo v organizacijah združenega dela. Skrb zavoda je tudi ta, da zagotovi vse pogoje za kulturno-prosvetno dejavnost, telesno vzgojo, spremljanje dogajanj doma in v svetu ter za druge aktivnosti, ki so koristne za njihovo telesno in duševno zdravje. Izobraževanje obsojencev v kazenskih popoljševalnih zavodih se mora izvajati v skladu s predpisi o osnovni šoli in drugimi ustreznimi predpisi iz področja vzgoje in izobraževanja.

In vendar mnoge aktivnosti tudi iz področja vzgoje in izobraževanja iz leta v leto bolj omejujejo neustrezni in nefunkcionalni prostori v tej zgradbi. Vsa ta dejstva narekujejo novogradnjo, ki je lahko edini izhod iz teh težav. V tem primeru bi v obstoječih prostorih ostale le priporočene potrebe Temeljnega sodišča, medtem ko bi se KPD kot prevzgojna institucija preselil na novo lokacijo. Ideja o taki novogradnji je bila v Celju s strani številnih dejavnikov pozitivno sprejeta. Objekt, za ka-

terega so se porodile ideje znotraj zavoda samega, bo republiškega značaja in bo po svoji bogati zamisli presegal široka merila. Gre namreč za edinstveno posebnost, da bi se KPD integriral z normalnim družbenim življenjem in okoljem. Zavod je namreč zdaj zaprtega tipa, v prihodnosti, s pridobitvijo novega objekta, pa bi se odprlo, do neke meje seveda, tudi navzven. Prešli bi namreč na takoimenovani odprt ali polodprt sistem. To je seveda velika novost in popolna preobrazba. Gre namreč za zblíževanje in tudi sodelovanje dveh populacij ljudi, kar lahko prinese ob pravilno zastavljeni akciji bogate sadove za prevzgojo obsojencev. In še več. Mladinski center naj bi z vso svojo dejavnostjo bil nekako in v nekem smislu povezan z mladinskimi zaporji. Tako se bi tabu zavora in življenja v njem razbil. Govorimo lahko tudi o podružbljanju z okoljem, in o pretoku populacije, ki bo vladala v takem odprtem ali polodprtem režimu. Integracija zavora z družbenim okoljem bo postala novost, ki bi jo veljalo podpreti predvsem s človeške plati. Kajti finančna sredstva za idejni projekt so že zagotovljena in v zavodu upajo, da tudi kasneje ne bodo imeli s te plati prevelikih težav. Vsi potrebni projekti za gradnjo bodo pripravljani do leta 1982. To pa je tudi rok, ko naj bi začeli graditi nov, sodoben KPD.

Ob stroju

**Vsem občanom
in delovnim ljudem
iskrene čestitke
ob dnevu OF
in prazniku dela**

**OK ZSMS ŠENTJUR
OK SZDL ŠENTJUR
OK ZKS ŠENTJUR
ZZB NOV ŠENTJUR
ZRVS ŠENTJUR
IS SOB ŠENTJUR
in SOB ŠENTJUR**

POGODBENA ORGANIZACIJA ZDRUŽENEGA
DELA

ORODJE - OPREMA
ŠENTJUR PRI CELJU

KLJUB ZAČETNIM TEŽAVAM SMELO V NAČRTE

Pogodbena organizacija združenega dela je nova oblika združevanja dela in sredstev, ki ji je formalno odprl pot zakon o združenem delu. V Sloveniji sicer ni mnogo takšnih organizacij, v Šentjuru pa je pred kratkim nastala nova: POZD ORODJE - OPREMA!

Kaj delajo: profilne valje za hladno valjanje profilov, opravljajo pa tudi ostale mehanske obdelave hladnih kovin. Sodelujejo s šentjurskim Alposom, ki še kako potrebuje njihove izdelke, s Siskom, Labinom in štorskoro Železarno, tozdr Tovarna traktorjev.

V pozdu je zaposlenih dvajset delavcev, doma iz Šentjura in okolice. Tukaj je našlo svoj kruh tudi nekaj zdomcev, ki so se po vrnitvi iz tujine zaposlili doma. Delo imajo strojni ključavničarji, brusilci, orodjarji, strugarji, kratka, zaposlujejo vse vrste kovinarskih poklicev.

Prav gotovo pomeni obstoj omenjenega pozda v šentjurski občini pomemben člen v prizadevanjih za gospodarski razvoj, saj pozd po svojem obsegu in pomenu programa proizvodnje presega občinske meje in sega močno v gospodarsko sodelovanje na širšem območju.

Gospodarijo dobro, čeprav vsak začetek novo organizirane oblike dela predstavlja tudi določene težave. Samoupravna praksa prinaša mnogo pravic pa tudi dolžnosti, medsebojno dogovarjanje in oblikovanje proizvodnega programa, medsebojnih odnosov in drugo. To terja tudi mnogo potrpežljivosti in razgledanosti. Sedanji gospodarski rezultati kažejo na uspešno pot. Na tej osnovi se snujejo tudi načrti bodočnosti. S pridobitvijo večjega proizvodnega obrata v Dramljah, vidijo razširitev proizvodnje in povečanje dohodka. Predvsem pa s svojimi izdelki predstavljajo dragocen člen v široki verigi sodelavcev z večjimi proizvajalci, kot so tovarne in drugi. Solidna in kakovostna izdelava, spoštovanje dogovorjenih rokov in druge vrline dobrega dela so tudi porok za uspeh novega pozda, saj se je v kratkem času obstoja že pokazala velika potreba po njegovem obstoju.

Z željo, da bi tudi v prihodnje bili delovni uspehi ustrezni delovnim naporom, čestita POZD ORODJE - OPREMA Šentjur pri Celju, vsem delovnim ljudem ob prazniku dela!

VIHAR
VINKO ARTNAK
ŠENTJUR PRI CELJU

VSE ZA DOMAČEGA POTROŠNIKA

VINKO ARTNAK - STROJNO KLJUČAVNIČARSTVO IN ELEKTRO, je naslov, oziroma ime, s katerim se srečujejo mnogi občani, ki bi radi doma naredili marsikaj sami ali pa si olajšali delo. To so predvsem kmetovalci, ki so se že lahko sami prepričali v uspešnost in koristnost električnih sušilnikov "VIHAR", saj predstavljajo prihranek dela pri spravljanju sena in drugih poljščin. Posebna prednost teh električnih sušilnikov je v tem, da so majhni, priročni, ne zahtevajo posebne montaže, so prenosni, v potrošnji električne energije niso zahtevni. Tudi vzdrževanje ni zahtevno, le na suhem jih je treba hraniti zaradi vpliva vlage na posamezne električne sestavne dele.

Posebna prednost sušilnikov VIHAR je v tem, ker so lahki, saj niso težji od 70 kg, z njimi pa lahko sušimo več vrst pridelkov, ne samo krme. Pri sušenju krme pa lahko sušimo več kopic hkrati. Proizvajalec nudi enoletno garancijo, po želji pa dostavi izdelek tudi na dom.

ELEKTRIČNE KOSILNICE ZA KOŠENJE PARKOV IN OHIŠNIC SO NO-

VOST - v proizvodnji. Na trgu bodo v mesecu maju in bodo cenejše od podobnih kosilnic, ki prihajajo iz uvoza. Izdelovali bodo dva tipa in sicer takšnega z 1,5 KM in 2 KM. Te kosilnice bodo zelo primerne za hišno uporabo, negovanje nasadov, parkov in zelenic v mestu, nalašč za vsa opravila, ki nas čakajo skozi vse leto, posebno še v Celju v okviru akcije Hortikultura 80. Sicer pa je to dragoceno orodje, ki vedno pride prav. Komur ni vseeno, kakšno je njegovo okolje, jo bo gotovo potreboval, prednost je tudi v tem, ker ne bo treba ponjo v tujino, najbrž pa ni treba posebej poudarjati njene priročnosti.

V prihodnje načrtujejo pri VIHARJU 30 odstotno povečanje proizvodnje, saj s sedanjim obsegom pokrivajo potrebe na območju Slovenije, dela Hrvaške in drugih jugoslovanskih republik in pokrajin.

Ob delavskem prazniku veljajo iskrene čestitke vsem poslovnim sodelavcem in delovnim ljudem!

VINKO ARTNAK, STROJNO KLJUČAVNIČARSTVO IN
ELEKTRO - NOVA VAS, ŠENTJUR PRI CELJU

proizvodno podjetje

Zarja žalec

n. sol. o.

petrovče

**Iskrene čestitke ob 27. aprilu
in prazniku dela 1. maju**

**TOZD Lesna industrija
Petrovče
TOZD Modne konfekcije
Petrovče
TOZD Ključavničarstvo
Žalec
TOZD Pleskarstvo Žalec
DSSS Petrovče**

COMET ZREČE

PO IZVIRNI POTI Z LASTNO PAMETJO!

Cometov vzpon na slovenski gospodarski vrh

Lani je zreški Comet praznoval 20 letnico svojega obstoja. Težko bomo našli še pri kakšni delovni organizaciji tako posrečeno ime kot je Cometovo in katerega pomen tako imenitno ponazarja njegov hiter, pravi kometovski vzpon v sam slovenski gospodarski vrh. Leta 1958 je devet zaposlenih ustanovilo delovno organizacijo. Ob sodelovanju tovarne Swaty so organizirali proizvodnjo brusov na osnovi magnetnega veziva. Leta 1965 začne Comet z osvajanjem predelave nekovinskih rudnin, zelo uspešna postane predelava in oplemenitenje dolomita za potrebe steklarne industrije. Comet naraste na 50 delavcev in v letih 1965/67 spozna, da magnetno vezivo omejuje obseg proizvodnje ter plasman kakih 1000 ton brusov. Pojavi se nov proizvod v bakelitnem vezivu. To je bila daljnosežna in pravilna odločitev. Prav za to proizvodnjo je bila 1974. leta zgrajena proizvodna hala, ob njej končno tudi poslovna zgradba. Za lansko jubilejno leto so Cometovci krstili novo proizvodno-skladiščno halo površine 5400 kvadratnih metrov.

Prav te dni montirajo Cometovci opremo za tovarno brusov na Malti, kar je prvi jugoslovanski prodor na to otoško sredozemsko neuvrščeno in prijateljsko državo. Tovarna bo nosila ime Cometovega tozda Coflex!

Po današnji reportaži zapis ni zapis o opremi, o tonah umetnih brusov o osvajanju zahtevnih tržišč doma in na tujem, o težki čeprav kratki zgodovini preizkušenj, o imenitnih podatkih gospodarske uspešnosti...

To je zapis o ljudeh iz Cometa, o njihovi zagnanosti in nepopustljivosti, o njihovi izvirni poti, o semenih njihovega lastnega znanja in izkušenj, ki so pogladi neslutni, pa vendar logični plod... Plod, ki ga v najimunitnejšem smislu ponazarja naša vsakdanost in vizija izvirne poti humanega socialističnega samoupravljanja.

Pogovarjali smo se z ljudmi, Cometovci - od včeraj do danes in jutri. Na tej strani jih predstavljamo le nekaj, kajti porabili bi lahko ves časopis, da bi vanj spravili vse za služne. To pa so vsi člani delovnega kolektiva Cometa iz Zreč!

TOZD COFLEX

Glavna dejavnost je proizvodnja visokoturažnih armiranih brusov v bakelitnem vezivu. Po številu zaposlenih, kakor tudi po celotnem prihodu, je ta temeljna organizacija največja v Cometovi družini tozdov. Tako je 180 njenih delavcev lani proizvedlo 2200 ton, letos pa načrtujejo 2500 ton brusov, pri čemer računajo z okrog dvajsetimi milijardami starih dinarjev celotnega prihodka.

Vodja TOZD COFLEX Jože Hlačar in zaslužni tehnolog - raziskovalec Boris Lepšina sta se v zavzetem pogovoru spominjala začetkov in porodnih bolečin ob rojstvu Coflexa, njegove proizvodnje:

«Comet ni kupoval nikoli znanja in raznih licenc. Vse kar smo dosegli je rezultat trdega lastnega dela in domačega znanja ter izkušenj.

uspešni pri nadomeščanju uvoženih; gre za višje oblike predelave pomožnih sredstev.

Naj nam Cometovci ne zamerijo, če ob tem ugotovimo, da skoraj pri vseh projektih, kjer gre pravzaprav za inovacije, še niso dokončno obdelali vprašanj inovacijske individualne stimulacije in ustreznih odškodnin. Verjamemo, da tudi ta vprašanja ne bodo dolgo nedorečena, še zlasti, če upoštevamo njihovo današnjo organiziranost razvojne dejavnosti.

ORGANIZACIJA RAZVOJNE DEJAVNOSTI

Na ravni delovne organizacije je projektni svet, ki določa razvojne projekte in imenuje teame sodelavcev. Ob določitvi

Dipl. ing. Stefan Nemeš

Ladislav Burjan

razvojnih nalog so jasno začetni roki in sprotne poročanja o uresničevanju. Poleg večjih razvojnih nalog, zaletih v posamezne projekte, je v vsakoletnem planu določena tudi vrsta razvojnih nalog. Tako bo v celoti zagotovljena dobra zaposlenost sodelavcev tehnologov in raziskovalcev. Prav tako bo za manjše raziskovalne naloge zagotovljen nadzor in nenehno preverjanje dosežnega. Do sedaj je projektni svet iz obstoječih in planiranih razvojnih nalog že določil osem projektov in deset nalog.

TOZD COMAG

V tem tozdu teče osnovna proizvodnja umetnih brusov v magnetnem vezivu za gradbeništvo, obdelava umetne

ga in naravnega kamna za kovinsko in predelovalno industrijo ter za široko potrošnjo. Znan je predvsem še hobi-program. Lani so proizvedli 900 ton, za letos načrtujejo preko 1000 ton umetnih brusov v magnetnem vezivu - nizkoturažnih, in brusov v smolnem vezivu - nizkoturažnih. Vodja TOZD COMAG Tone Lerher in tehnolog Tone Hren sta prepričana, da bo uresničitev njihovega glavnega projekta - brusi za poliranje in fiber-diski, povečala prihodek za 30 odstotkov.

Projekt »polirni brusi« in »fiber-diski« bo omogočil proizvodnjo brusov za popolno oziroma dokončno polituro vseh vrst kamna in marmorja. Pri fiber-diskih pa gre za posebno vrsto brusnega papirja, ki služi za po-

Franc Černec

Mladen Majcen

vršinsko obdelavo-brušenje in čiščenje kovin ali kamna.

Do nedavnega je namreč vsa predelovalna industrija kamna v Jugoslaviji uvažala takšno kvaliteto brusov iz zahodnega tržišča, največ iz Italije. Po zaslugi tega projekta v Comagu uvoz takšnih brusov v Jugoslaviji ne bo več potreben. Seveda bo treba razčistiti še z nekaterimi vprašanji zaupanja v domači izdelek, vendar se v Comagu potrjuje kvalitete svojih brusov ne boje. Uresničitev tega projekta letos bo dala med ena in enainpol milijarde starih dinarjev brutto proizvodnje na leto. Neposredno na projektu dela šest ljudi, kasneje se bosta priključila še dva. Ob rešitvi strojne opreme bo projekt dal vse pričakovane rezultate.

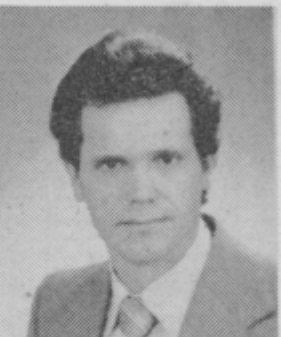
TOZD CONEK

V bistvu je to proizvodnja dolomitne moke za steklo in pridobivanje surovine za bruse. Vodja TOZD CONEK Ladislav Burjan je pripovedoval: »V letu 1969 smo proizvedli 9000 ton ali 360 avtocihern, v letu 1979 pa bomo proizvedli 27.000 ton ali 1080 avtocihern, kar je 3-krat večji letni fizični obseg proizvodnje. Storitnost se je povečala za 4-krat. Isti delavec, ki je leta 1969 pridelal 12,5 tone dolomita v osmih urah, proizvede danes 50 ton v istem času. Le s tako storitnostjo smo pri zamrznjenih cenah in skokovitem naraščanju cen energije ter gorivu uspeli.«

Sicer pa v Coneku letno predelajo 300 ton regeneriranih abrazivov, to je osnovnih sestavin brusov,

Jože Hlačar

Anton Lerher

poleg veziv in polnil. Poleg tega še 200 ton domačih mineralnih surovih - polnil, ki so jih sedaj v glavnem uvažali. Samo pri teh 200 tonah računajo z deviznim prihrankom 400.000 DM.

V proizvodnji Coneka so kot stransko dejavnost uvedli in razvili nov rezalni stroj. Njihov projekt BRS 200/300 in pridobivanje surovin za bruse bo dvignil letošnji prihodek za 30 do 40 odstotkov. Veliko zaslug pri tem ima delovodja Mladen Majcen, prav v njegovi delavnici uresničujejo ta projekt, do odhoda k vojakom pa ga je vodil Bakir Valjavec.

TOZD OPEKARNA LOČE

Je najmlajši pridružen tozid Cometa, ki ga vodi

Franc Skerbinek. Več je zlasti o projektu - sušilniku za nov proizvod: izsekano in impregnirano stekleno tkanino, povedal tehnolog Franc Černec:

»Projekt bo služil za zaožrteve proizvodnje, z njim pa bomo zasledovali še več učinkov, ne nazadnje tudi omejitve sezonskega značaja dosežanje proizvodnje v opreknari. Po uresničitvi loškega projekta bo odpadla nujnost uvoza vseh količin in kvalitete steklenih armatur, kar je za Comet predstavljalo kar 60 odstotkov vsega uvoza. Ali drugače povedano: ob predvideni 20 odstotni rasti proizvodnje Cometa in Coflexa v njem bo to že leta 1981 pomenilo 18 milijonov deviznih dinarjev prihranka, po obsegu proizvodnje pa naj bi spet po-

Boris Lepšina

Tone Hren

menilo 900.000 kvadratnih metrov impregnirane tkanine, iz katere bi v nadaljevanju tehnološkega postopka pridobili brusne armature različnih dimenzij in kvalitete zlasti za potrebe Coflexa. Letos steče poskusna proizvodnja, že drugo leto naj bi pridelali 400.000 takšne tkanine... Pa tudi v tem primeru gre za lastne izkušnje, predvsem za iznajdljivost, ki se nam bo bogato obrestovala...»

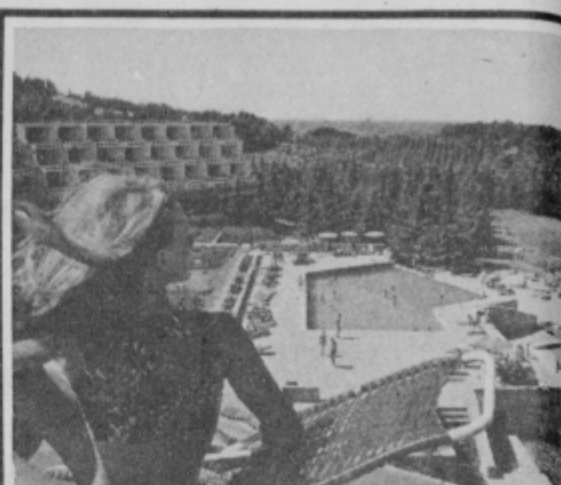
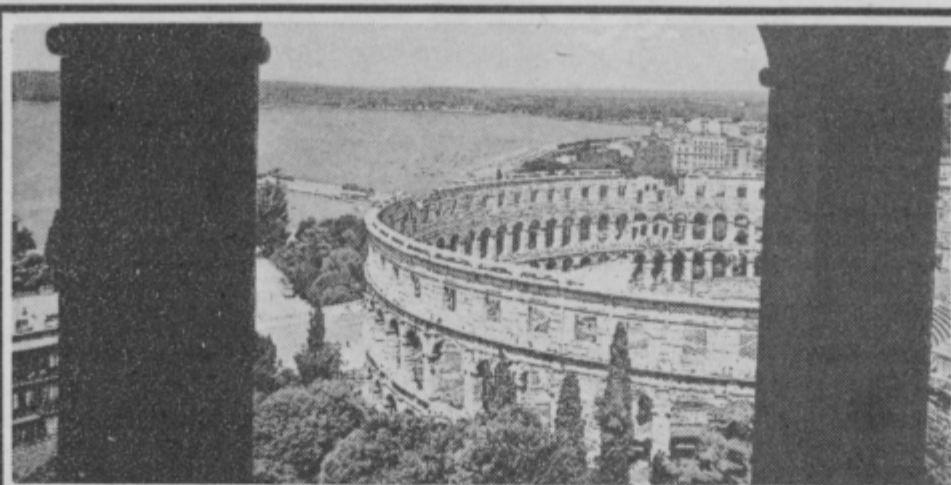
Z direktorjem Cometa dipl. ing. Stefanom Nemešom se to pot nismo pogovarjali, čeprav je bil ves čas prisoten. Kako globoko zapisan pa je v svoji sedanji odgovorni funkciji v celostnosti uspehov Cometa, vedo dobro vsi Cometovci!

PRVOMAJSKA NAGRADNA KRIŽANKA TTG CELJE - LETUJTE Z NAMI

Med reševalce s pravilnimi rešitvami bo žrebel razdelil nagrade v skupni vrednosti 1500 din

1. nagrada 500 din
2. nagrada 300 din
3. nagrada 200 din
- 4.-8. nagrada po 100 din

Križanko z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Novi tednik 63001 Celje p. p. 161. Na pisemski ovitek napišite: Prvomajska nagradna križanka TTG. Pri žrebanju bomo upoštevali vse rešitve, ki bodo v uredništvu do 7. maja 1979.

SOSEDNJI ČRKI			OGLIJ- KOV VODIK	VELIKA EVROP. REKA	EKONOM. SREDNJA ŠOLA	SKAŽE- NJE	IZVLEČEK IZ ČRE- SLOVINE	ANTON PETELIN			DRUGO IME ZA PIRINEJ. POLOTOK	LEGEN. CESKI ATLET (Emil)	PETER POPANGE- LOV			POT V SNEGU	LETOV. V ČRNI GORI	OBRTRNIK S KLA- DIVOM	LETOPIŠ
NAJVIŠJA GORA SVETA (Mt)								ŠPANSKI VITEŠKI PESNIK (Juan)					NAUK O MIŠLJE- NJU						
DEBER								NAPOLE- ONOV OTOK					FRANČ. KNJIŽE- VNIK (Louis)						
GOROVJE MED SSSR IN KITAJ- SKO								RUSKA NIKAL- NICA MAKAR- SKA		J			POVEZAVA PRIPAD- NIK VZH. GERMANOV						
REKA SKOZI INNS- BRUCK				X	LETNI CAS KRALJ ŽIVALI					VELIK HROSC SAHOV; FIGURA			G			ENO OD SASTRI- JEVIH IMEN			
TELUR			REZILO NOŽA VRSTA OPICE						DEL UKW ANTENE PRERIJ. VOLKOVI						PREMAZ	ORGAN VIDA			
KIP KRILA- TEGA DECKA							DOMAČA ŽIVAL	IME PESNIKA KOVIČA											
OPRAVILO								MESTO OB IRTIŠU ŠPANSKO MESTO					GALIJ ZLOGOV- NA UGANKA						
OŽJI SOROD- NIK					PRIPAD- NIK UG- ROPIN. NARODA			T				ŠUMENJE PREČNA NIT V TKANINI							
ALPI NIPIČ				ATA	ATLET STEKIČ		ŽIVAL- SKI VRT			SLIKAR- KA KOBILICA									
IZGNAN- STVO						ARTHUR SEL				IZGUBA HUMPHR. BOGART									
SINOV SINČEK							PIŠINA OSNOVNI TON LESTVICE									OGRODJE PRI BETO- NIRANJU			
ZADR- ŽANO (v glasbi)									SL. LETO- VIŠČE NOVI SVET					OPUS			SLAB PESNIK	VRSTA BARO- METRA	GOSTIN- SKI DELAVEC
KRAJ PRI OPATIJI				LETO- VIŠČE V ŠVICI						ORIENT. UTEŽNA MERA ADRESAR				PERNATA DOMAČA ŽIVAL		U			
MORSKA RIBA				MOČNO RAZSTRE- LIVO								NOVI TEDNIK	MESTO V SZ ITALIJI	MESTO V ROMU- NIJI					
	IME IGRALKE NIELSEN	AFRIŠKA JEZIK. SKUPINA	PEVKA NOVA- KOVIČ	UDAREC PRI TENISU	REKA 1000 KG			STARA LJUBLJ. IGRALC SHARIF						KOSMATA TKANINA STAR ŠP. KOVANEC		Ž			
DRUGO IME ZA MESTO ALOST		A				POPRAV- LJALEC IZRASTEK NA GLAVI										TEŽA OVOJ- NINE			
STRUPEN ALKALOID ANESTE- TIK				P								SELEN AMERI- CIJ				POPI- VANJE ENAKA SAMOG.			
RAZTA- LJENA SNOV								GORSKI REŠEV. ČOLN			ZVEZDA V OZVEZD. ORLA			A			IVO ANDRIČ		
JUŽNI SADEŽ								VODNA ŽIVAL			IDOL						DOKTOR		

ALOJZ GOBEC - 90-LETNIK ³

Njegov življenjepis je del zgodovine I. slovenske šole v Celju

Ko so se v šolskem letu 1978/79 odselile deklice v zasebno dekliško šolo kongregacije šolskih sester v Celju, ki je postala slovenska dekliška okoliška šola, so okoliško deško trirazredno spremenili v štirirazrednico in za šolo so napočili lepši časi. Šolski okoliš okoliške šole je obsegal naslednje kraje okrog Celja: Babno, Dobrova, Ložnica, Miklavški hrib, Ostrožno, Pečovnik, Polule in Zagrad. V okoliško šolo pa so pošiljali svoje otroke tudi zavedni Slovenci iz mesta Celja.

Jugoslavije leta 1918 je seveda pospešilo realizacijo zamisli, posebno še zaradi tega, ker je bilo učencev v celjski okolici ob razvijajoči se industriji vedno več.

Posebno zaslužen pa je postal v Celju Alojz Gobec kot učitelj slovenske okoliške mladine. Okoliška šola se je spriču naraščajočega števila učencev stalno širila, pridobivala nove in nove razrede in iz prvotne tri oziroma štirirazrednice se je v šolskem letu 1933/34 razvila z odprtjem osmega razreda v popolno osemletko. Kot taka je poslala prva šola te vrste daleč naokoli. Obiskovali so jo tudi učenci iz drugih krajev, celo od Zidanega mosta. Tisti učenci, ki niso šli iz četrtega ali petega razreda v gimnazijo ali v meščansko šolo, so nadaljevali šolanje v višjih razredih osemletne osnovne šole. Razredništvo v teh razredih so zaupali najbolj izkušenim učiteljem, v osmem razredu pa Alojzu Gobcu, ki je slovel kot izobražen, načitan in preudaren šolnik, kot odličen metodik in kot praktičen usmerjevalec mladih ljudi v poklicno življenje.

PIŠE: PROF. ALBIN PODJAVORŠEK

Alojz Gobec, kot vnet šolnik in ljubitelj mladine, si je ogledal celjski teren za novo šolsko stavbo in ga je tudi našel. O svojem »odkritju« je sam zapisal v svojem življenjepisu takole: »Prostor za to šolo sem po naključju našel na njivah na Dolgem polju nasproti Jožefovega dvora. Lastnik teh parcel je bil neki obrtnik. Povedal sem takratnemu šolskemu upravitelju Miču Levstiku o svojem odkritju. Prostor sva si šla ogledat. Bil je zelo zadovoljen, saj je videl, da je bil sijajen. Sklical je šolski odbor, ki je odobril nakup tiste zemlje in sicer 2 ha po 5 din za kvadratni meter zemljišča. Kmalu je stekla gradnja in jeseni 1927. leta so se otroci preselili iz takratne Razlagove, sedanje Ču-prijske ulice, v novo šolsko poslopje.«

Kot učitelj si je Alojz Gobec prizadeval, da je dal svojim učencem solidno podlago iz slovenskega jezika, tako v slovnici in pravopisju kot literaturi, a tudi v drugih predmetih. (Nadaljevanje sledi)

INDUSTRIJA GRADBENEGA MATERIALA GRADNJA ŽALEC

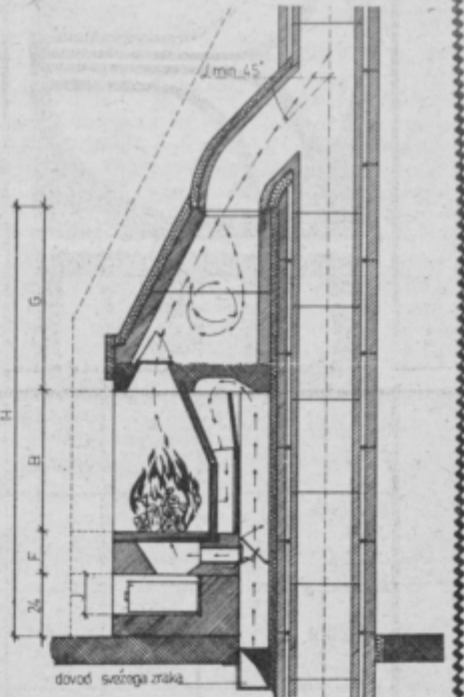
schiedel odprti kamin ANTIKA

Schiedel odprti kamin tip ANTIKA je nov izdelek na našem tržišču.

Moderna centralna kurjava nam ogreba prostore z vso tehnično popolnostjo, ki je odprti kamin ne more nadomestiti, kljub temu pa je odprti kamin s svojo tisočletno tradicijo pri nas vedno bolj iskana. Čar odprtega kamina je bil vedno v njegovem zunanjem izgledu. Stari oblikovalci so videli svojo glavno nalogo v tem, da so zunanost kamina oblikovali s tako umetniško dovršenostjo, da je dajala kaminu osrednje mesto v urejenem družinskem okolju. Suhoparna tehnična popolnost pri sodobnih gradnjah stanovanj še bolj podziga naše želje po estetskem okolju. Odprti kamin omogoča s svojo široko paleto oblik in materialov doživljanje lepote odprtega ognja, kar pri centralni kurjavi najbolj pogrešamo. Dopolnjevanje centralne kurjave z odprtim kaminom nam pomaga ustvariti tako atmosfero in ugodje, ki si ga želimo primerno vremenu in času.

Tehnični podatki

TIP	II	III
Prostornina prostora v m ²	do 90	do 120
Velikost ognjišča v cm ²	70/50	90/70
Profil dimnika v cm H-4,5 m	20	25
Profil dimnika v cm 3 m-H-4,5 m	25	30
Dovod svežega zraka v cm ²	240	360
Odprtina na oblogi kamina za dovod zraka v prostor na bočnih straneh cm ²	120	180
Teža kamina v kg	420	630

Industrija gradbenega materiala GRADNJA ŽALEC
UPRAVA ŽALEC
telefoni: (063) 710-740, 710-741, 710-719, 710-773
telex: 33533 YU - SIGRAD
PROIZVODNJA, PRODAJA IN TEHNIČNE INFORMACIJE
Latkova vas pri Preboldu
telefoni: (063) 722-027, 722-078, 722-089, 722-151, 722-144

ljublјanska banka Splošna banka Celje

Vselej imejte pred očmi, da smo tu zaradi vas in vaših interesov.
Zato zahtevajte, da vam uredimo denarne zadeve hitro, zaupno, natančno in učinkovito.

JANKO KAČ:

GRUNT

9

Ura je odbila osem, ko je Tona odprl čakalnico na številki 16.

»Hvala Bogu! Še nikogar ni,« je zamrmral polglasno nezakonski oče. Ker se je bal jezikov, se ni upal povabiti Pepce, Tončkove matere, v gostilno, temveč sta se kar v pismu zmenila, da se bosta dodobra pogodila tukaj, pol ure pred razpravo. Pepca je v pismu že pristala na poravnavo. Sedaj je šlo le za višino njenih zahtevkov.

Ni se še ogrel stol pod Tonom, ko je stopila skozi vrata zastavna ženska kakih tridesetih let, prijetne temne polti in zametnorjavih oči, z detetom v naročju.

»Bog daj, Tona!« ga je pozdravila s komaj vidnim nasmehom.

»Bog daj, Pepca!« je vstal Tona, ji dal roko ter privzdignil ruto z detetovega obraza in se ves zdrnil pri pogledu.

»Kaj ne, kako bi se pogledal v zrcalo štirideset let nazaj,« je šepnila Pepca in so postale njene oči materinsko mehke. Če je kaj ljubezen, je ljubezen ta pogled, ki je v vsem stvarstvu isti. Levinja gleda tako svojega leviča, kosuta svojega jelenčka. Še veliko oko sončnice dobi zamolkel pogled, ko zori v njem stotine potomcev.

V resnici je bil čvrsti Tonček prav podoben svojemu očetu. Kar nič se ga ni bal, še celo nasmehnil se mu je kljub svojim pičlim štirim mesecem. Pri tem se mu je ugreznilo dvoje jamic v lice, prav kakor Tonu, ki ga je gledal z dopadanjem.

»Le škoda, da ti ne bo naslednjik,« je zahrepenela mati.

»Vse se še lahko zasuče,« je podprl z dobro besedo materino neizpolnjeno nado Tona, napol v tolažbo, napol v resnici še vedno verujoč tudi v to možnost. Ko se je na te besede materin obraz v nasmehu razjasnil, je šla Tonu nagla misel po glavi: »Dobro vozim,« na glas je pa pristavil:

»Ga še dojiš?« Ko je Pepca prikimala, je šel Tona s svojo trdo roko po detetovem obrazu, kakor bi blagoslovil svojo prvorojenca, in se na mah zresnil:

»Le glej, da ga prehitro ne odstaviš, da zraste zdrav in močan, kar je glavno.« V duhu ga je oče že videl, kako sedi na vozu in vihti bok, da zre prama z veselim pogledom nazaj na junaka. »Za prvo silo si že imela stotak, ki sem ti ga poslal. Tisočak sem še namenil tebi in tudi Tončku tisočak. Ko sin shodi, mi ga daš. Pri nas bo dobro preskrbljen, tebi bi bil pa le v napoto. Tako sem mislil, če ti je prav, da urediva brez tožbe. Vem, da se ti zdi to krivica, toda saj si pametna in vidiš, da je to edina pot za me in za te.«

»Rada sem te imela, Tona, in te še imam. Naj bo, tvegam se za otroka, da le tebi ne bom uničila sreče. Tako daleč pojdem v svet, da ne boš čul ti o meni in ne jaz o tebi,« je odvrnila Pepca in-so ji orosile solze dolge trepalnice.

»Je že tako! Kaj hočemo! Torej velja!« ji je ponudil Tona desnico in strahu, da bi se njemu ne premagalo pameti nepreračunljivo čustvo. Mrtva mu je legla v roko Pepčina desnica. Samo, da je še nekaj rekel, je Tona nadaljeval:

»Ne krati mi prs, Pepca, da bo lepo rasel.«

»Kakor ze telca skrbi zanj,« se je vrnila bog ve odkod nelepa misel v Pepcine možgane, a je takoj ugasnila, ko je odprl vrata pisarne gospod srednjih let in poklical: »Anton Kolenc! Jožefa Kozinc!«

Ker se je menil Tona s Pepco o svoji zadevi, kakor je kmetska navada, precej na glas, je nehote prisluhnil njunemu pogovoru sodni svetnik Kranjc, ki je imel na skrbi nezakonske otroke. Že tisoče nezakoncev je čul, kako so se pripravili, kleli, lagali in jokali zaradi nezakonskih otrok pred njim. Poznal je mogočnost Kolenčevine in tudi Pepco, ker je večkrat zahajal na večerne pomenke s tovariši k Balantu.

»Viš jih!« je šla njegova misel s pogovorom strank. »Tako se pametni ljudje pomenijo! Oba veta, da sta kriva. Pravzaprav pa je le eden zagar: vino! Pa kaj češ, temu ne moreš odmeriti preživkov. - Pameten rod je v dolini! Pametnejši in poštenejši od gospode, ki išče sto in sto ovinkov in laži, samo da bi se otrešla očetovskih dolžnosti. Dokler ima naš rod še čut dolžnosti, se ni bati kljub vsem zablodam zanj. Na te ljudi je pokazati, ne pa le na nesrečna dekleta, ki utaplajo v gnojnici svoje grehe in pišejo na široko o njih časniki.« Tako je čustvoval sam pri sebi sodnik, preden je poklinal par pred sebe.

»Kako bosta ukrenila?« je vprašal, ko sta sedla oba poleg mize.

»Tako sva domenila: Njej in otroku po en tisočak, sina pa meni, ko shodi, da njej ne bo v nadlego. Kaj ne, Pepca?« je dejal Tona.

»Seveda, ko drugače ne gre!« je pritrdila Pepca in ujčkala sinčka, ki se je dramil.

»Drugače?« je vpletel besedo sodnik. »Kako pa misliš? Da bi šla za gospodinjo h Kolenču? Prav bi bilo! Toda kaj

hočeš, če Tona še nima grunta. Stari je pa svojeglav in ne popusti. Da bi šel Tona od doma? Kam pa? Za hlapca, da bi oba sirovščino tolkla? Tona naj pusti grunt, poltisočletno Kolenčevno dediščino? Tona na grunt, ki pa spet v kuhinjo! Kaj bi se cmerila kakor gosposke reže. Saj je samo na prvi pogled takale reč nerodna,« je pritrdil njune pomenke sodnik s svojo oblastno besedo.

Čez dobrih deset minut je odšel Tona Pepci tisoč goldinarjev, ki jih je ta s tresočo roko, kakor v sramu pobrala.

»Nič naj te ne bo sram denarja! Saj ni dar in ne zaslužek, temveč postavna pravica,« ji je pomagal iz zadrege sodnik in nadaljeval: »Pri sodišču pa ostane naloženih 370 goldinarjev, da dobi navzočni Anton Kozinc, ko bo dopolnil 24. leto, tisoč goldinarjev dote. Varo spravi denar, ženska, in pametno ravnaj z njim, da se boš znala ravnati v življenju. Najprej poroka, potem ohcet, tako je bilo in bo vedno najbolj prav. Pa srečna hodita!« je segel sodnik obema z dobrim naukom v roko.

V predsobi je dal še Tona Pepci roko: »Pa zdrava in brez zamere v srču!«

»Pa tudi ti me ohrani v lepem spominu!« je rekla Pepca in si brisala solze.

»Ne jokaj! Še se te spomnim med letom s tem in onim, da ne boš preveč porabila iz svojega,« jo je pobožal zadnjikrat Tona po sklonjeni glavi in pogladil sinčka, ki je prav tedaj odprl oči in se nasmehnil rusastemu očetovemu obrazu. Tona je naglo odšel po stopnicah, ker ga je dušilo v grlu. Ko bi bil vedel, da je res zadnjikrat videl Pepco, bi se bil nemara vrnil in se premislil.

Zunaj je bilo že poldeseto uro in se je Celje kopalo v soncu toplrega zgodnejšesenskega dopoldneva. Pred magistratom je bilo na kmetskem vozu nekaj vreč zgodnjega krompirja. Samo da je z nekom spregovoril, je vprašal žensko, ki je stala pri vozu: »Odkod?«

»Iz Saveinske doleine,« se je pohvalila gospodinja. Tona se je nasmehnil pri tej muziki jezika, ki je nasprotno izdajala lastnico za štajersko Dolenjko in je bil njen krompir savinjski le za to, da je zatajila slabšega svoje težke zemlje z besedo. Morda se je njena namera večkrat posrečila pri gospodi.

Nehote se je Tona pri tem spomnil na svoje obiravke: »Ob desetih pridejo!« Spomnil se je pa tudi svoje neveste in je zato stopil spotoma v trgovino k »Skofu«. Izbral je težek svilen robec in odrinil brez barantanja zanj pet godljarjev. Vesel ga je spravil v notranji žep suknjiča in krenil na kos mrzle pečenke in polič vina v nemški »Stadt Wein-pri postaji.

»To per tan, gospod Kolenc,« ga je pozdravil debelušni gospodar in prisedel. »Oberavcen holen, nit? Werdens viel erten?«

»Ne bo sile, Kakih deset?« se je pohvalil Tona.

PLANINSKI RAJ

UREJA JANEZ VEDENIK

LEPA SI ZEMLJA SLOVENSKA

V založbi Lipa bo izšlo zanimivo delo profesorja Janca Ravnika, v kateri je s poetično navdahnjenostjo in v zanosnem občudovanju naravnih lepot slovenske dežele prikazoval in opisoval našo ožjo domovino in še posebej njen gorski svet. Lepa si zemlja slovenska je delo, ki ponovno izpričuje veliko umetniško in strokovno ustvarjalnost avtorja in predvsem tudi njegovo življenjsko vizijo in zvestobo do pravljice Zlatorogovega kraljestva. V knjigi bo okrog 200 celostranskih barvnih reprodukcij, stala pa bo 650 dinarjev. Izšla pa bo le pod pogojem, da jo bo naročilo 4500 bralcev. V akcijo za zbiranje naročil naj se vključi čim več PD.

sko vizijo in zvestobo do pravljice Zlatorogovega kraljestva. V knjigi bo okrog 200 celostranskih barvnih reprodukcij, stala pa bo 650 dinarjev. Izšla pa bo le pod pogojem, da jo bo naročilo 4500 bralcev. V akcijo za zbiranje naročil naj se vključi čim več PD.

J. V.

INVALIDI NA PAŠKEM KOZJAKU

Planinska sekcija pri društvu invalidov Zalec je ob me-

dnarodnem dnevu invalidov organizirala izlet na Paški Kozjak. Tu so se spomnili pohoda in bitk XIV. divizije, ki se je ravno na tem področju prebijala iz sovražnikovega obroča. Marsikdo pa si je v koči na Paškem Kozjaku odtisnil prvo štampiljko Šaleške poti, ki je med planinci-invalidi zelo priljubljena.

ZABUKOVICA ZA KREDARICO

Tudi člani PD Zabukovica so začeli zbirati obveznice za Kredarico. Največ so jih zbrali v Kasazah in Libojah. Prvi rezultati so zelo obetavni, še zlasti zato, ker so tudi nekatere delovne organizacije obljubile pomoč.

PLANINCI TUDI V ŠEŠČAH IN MATKAH

Planinci iz Šešč in Matk že dalj časa pogrešajo tesnejših stikov z matičnim društvom. Ugotavljajo, da so premalo obveščeni o delu društva, o izletih in drugih akcijah. Planince na tem področju bo sedaj vodil Marjan Rednak. V Šeščah bodo namestili tudi planinsko tablo.

F. J.

V nedeljo je bilo v Preboldu 1. kolo republiškega tekmovanja v orientaciji. Med ekipami z našega območja se je najbolj izkazala pionirska ekipa PD Polzela, ki je osvojila prvo mesto. Na sliki vidimo člansko ekipo PD Prebold, ki je zasedla šesto mesto. foto: TONE TAVČAR

Lestvico zabavnih melodij vam poklanja KONUS TOZD BLAGOVNA HIŠA CELJE s prodajalnami v Celju, Rogoški Slatini in Slovenskih Konjicah

LESTVICA ZABAVNIH MELODIJ:

1. BITANGA I PRINCESA - BIJELO DUGME
2. ANA - SREBRNA KRILA
3. BRAKOLOMAC - RANI MRAZ
4. JA NISAM KOCKAR - SREBRNA KRILA
5. CHIQUITITA - ABBA

KUPON za lestvico zabavnih melodij

Glasujem za pesem

izvajalec

Ime, priimek, naslov

Plošče in kasete melodij, ki ste jih izbrali, so vam na voljo v prodajnih enotah KOVINOTEHNA - TOZD TEHNIČNA TRGOVINA Celje.

LESTVICA DOMAČIH MELODIJ:

1. KRKA SANJAVA - SLAK
2. PO KLANČKU GOR, PO KLANČKU DOL - AVSENIK
3. MOJ HOBI - AVSENIK
4. VENČEK NARODNIH - DOBRI ZNANCI
5. OB KRNSKEM JEZERU - VESELI PLANŠARJI

KUPON za lestvico domačih melodij

Glasujem za pesem

izvajalec

Ime, priimek, naslov

Nagrajenca: Marjetka Bauer, Na Zelenici 10 Celje
Brigita Kristan, Zavrh 24, Dobrna

Pišite na naslov: Novi tednik - Radio Celje, Trg V. kongresa 3 a, Celje
Lestvica domačih melodij je na sporedu vsak torek ob 17.15, lestvica zabavnih melodij pa vsako soboto ob 17.45.
Vsakič nagrada mala plošča.

ZDRAVSTVENI CENTER CELJE DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

objavlja prosto delo in naloge:

Vodja kadrovsko-socialne službe

Pogoji: visoka ali višja šola pravne ali upravne smeri oz. kadrovsko-socialne smeri, 2 leti delovnih izkušenj. 3-mesečno poskusno delo

Objava oglasa se podaljša za sedem dni od dneva objave popravka oglasa.

ZDRAVSTVENI CENTER CELJE

nujno potrebuje

sobe ali stanovanja za svoje delavce.

Kdor nam želi pomagati, naj sporoči referentu za stanovanjske zadeve Z. C. Celje, pisмено, ali po telefonu 22-222 int. 218.

IZ ZGODOVINE NOB V CELJU (38)

GESTAPO MOČI OF NI PODCENJEVAL

Piše Franjo Fijavž

Gestapo je skrbno zbiralo podatke in poročila, ki bi mu naj pomagala pripeljati voditelje osvobodilnega gibanja v njegove roke. Z uničenjem gibanja v samem vrhu bi si prihranil Gestapo veliko truda. Dosti lažje in uspešneje bi se mu bilo potem pomeriti z manj izkušenimi kadri v frontni mreži. V tej smeri Gestapo ni imel na Štajerskem posebnih uspehov. V glavnem je prišlo do padca in aretacij posameznih pomembnih vodij odporiškega gibanja v prvem letu boja bolj po naključjih kot po sami sposobnosti Gestapa. Tudi v 1942. letu se gestapovski aparat ni mogel pohvaliti z aretacijami najvodilnejšega kadra uporniškega gibanja, čeprav je le-tam prišel nekajkrat na sled ob zasliševanjih aretiranih okrožnih članov partijskega vodstva kakor tudi v nekaj primerih od zajetih partizanov. Navedli bomo primer partizana, ki najbrž ni niti slutil kako izdajstvo je povzročil in kako velika škoda bi za odporiško gibanje nastala, če bi policiji uspelo uspešno ukrepati po njegovih izpovedih. Dvajsetletni rudar, Franc Horvat iz Zabje vasi pri Trbovljah, je takorekoč s prstom pokazal na inštruktorja PK za Revirje, predvojnega komunista Sergeja Kraigherja, študenta medicine, ki se je moral umakniti že več mesecev pred začetkom vojne v ilegalo. Pretila mu je aretacija in ves se je zatem posvetil političnemu delu. Ob okupaciji je postal vodilen član osvobodilnega gibanja

Revirjih. Franc Horvat se je koncem julija 1941. pridružil partizanom Revirske čete. Življenje v njej mu je bilo prenaporno. Po 14 dneh je zapustil partizane in se javil orožnikom v Trbovljah. Pri zasliševanju je med ostalim izpovedal, da se partizani najčešče zadržujejo na Čemšeniški planini, da v glavnem odločajo komandirji in komisarji čet, toda ob posvetitih kako in kje naj napadejo nemške orožnike ali policijo ter kam se naj gre v divertantsko akcijo, odloča zdravnik Sergej iz Ljubljane (op. F. F.: Prispjevki IZDG, 1961/1-2 in Franc Kralj-Cink, 1979.). Našteli bi lahko še vrsto vdorov v organizacijo in aretacij, ob katerih je pri zasliševanjih prišlo do izsiljenih izjav, ki so nakazovale sledi in pota vodilnih aktivisti-

stov na Štajerskem v 1942. in naslednjem letu.

Kljub vsem nevarnim in težkim razmeram sta tedanja člana PK KPS za Sev. Slovenijo Sergej Kraigher-Andrej in Tone Znidarič-Stefan v tistem času veliko storila in pokrenila za razširitev osvobodilnega gibanja. Delno v povezavi s štabom II. grupe odredov, s komisarji in komandirji partizanskih čet, v glavnem pa samoiniciativno in skupno s partijskimi kadri okrožnih komitejev. Nevarnosti naključ je prihajal sekretar Andrej na sestanke OK v bližino in v samo središče Celja in se pogosto podajal na sestanke v razne smeri (Maribor, Mislinjska dolina, Revirji, rogaško-kozijanski sektor). V prvi polovici 1942. leta je bil dvakrat na poročanju predstavnikom CK KPS

in IO osvobodilne fronte na Dolenjskem in v Ljubljani.

Kakorkoli že danes ocenjujemo delovanje članov PK za Sev. Slovenijo v tistem obdobju, lahko samo občudujemo junaštvo in voljo sekretarja Andreja in člana komiteja Štefana, enako predanost njene drzne spremljevalke Štefke. Količko spretnosti in iznajdljivosti je bilo treba, da so ostali tako dolgo dobo v funkciji in na prostosti, torej neodkriti. Ob budnosti gestapovskega aparata so se nekajkrat edinele s hitrimi premiki in drznostjo rešili aretacije.

Gestapo je vedel, da vodijo osvobodilno gibanje komunisti. Ni podcenjeval njihove moči. Na rednih mesečnih štabnih razgovorih v Mariboru - udeleževali so se jih najvišji okupatorjevi upravni in policijski funkcionarji - je dr. Müller Haccius dne 11. maja 1942. med ostalim navajal: »Situacijska poročila poveljnika rednostne policije, komandanta varnostne policije in deželnih svetnikov za Celje, Brežice in Trbovlje navajajo, da je ta čas okrožje Celje najmirnejše, kajti očitno je ilegalno komunistično gibanje preložilo svoje oporišče v Celje, ker

mu mesto nudi zadostno število intelektualnih vodij, industrijska okolica pa mu daje možnost, da rekrutira sodelavce. Nedavno izvedena akcija Gestapa je vodila k aretaciji 235 oseb, pri čemer so ukrepi močno prizadeli tudi podeželsko prebivalstvo, ki je nudilo voditeljem komunističnih band podporo in bivališča. Očitno je med zimo uspelo ustvariti novo vodilno plast in postaviti novo organizacijo. Organizacija uporablja teroristične metode s tem, da mnoge osebe z nasilnimi grožnjami primora k vključitvi v bando...»

Dr. Müller Haccius je bil zelo dober poznavalec razmer in odnosov med Slovenci in nemško manjšino na Štajerskem že v predaprilskih razmerah, saj je že dolgo sodeloval v predpripravi za prevzem oblasti v času, ko bo Hitler posegel po Jugoslaviji. Dr. Müller je bil namestnik Gauleiterja dr. Sigfrieda Uiberreitherja in predsednik deželne vlade za Štajersko. Pravilno je ocenjeval moč in sposobnost delovanja OF. Močno pa se je motil v mnenju, da si je osvobodilno gibanje pridobivalo sodelavce s pretnjami in grožnjami. Prisile se je po-

služevala okupatorjeva služba, predvsem Gestapo. Za ceno izdajanja je včasih izpuštil kakšno žrtev in jo uporabljal, dokler mu je lahko koristila.

Dne 13. julija 1942. je na štabnih razgovorih poročal Lurkerjev namestnik SS-Hauptscharführer Kurt Mack: »Preložitev sedeža komandanta Lurkerja v Celje se je pokazalo za zelo pozitivno. Dne 23. 6. je bilo ustreljenih v Celju 62 oseb, med temi 7 žensk, dne 7. 7. v Celju še 37 oseb. V zadnjih 14 dneh je bilo prijetih približno 400 oseb. Razpolagamo o njih že z zadostnim materijalom, ki smo ga pridobili v teku sedanjih opaznanj in preiskav proti drugim osebam. Računati moramo s tem, da bo polovica aretiranih, torej približno 200 oseb, z oddajo v koncentracijska taborišča ali pa z ustrelitvijo, postala neskladna...»

Iz takšnih in podobnih ocenitev in izjav, ki bi jih lahko podkrepili iz tedanjih nemških arhivov, so razvidna zapažanja okupatorja o razširjeni dejavnosti OF na celjskem območju. Okupatorjev aparat jo je hotel na najbrutalnejši način likvidirati.

Sliki sta iz težkih dni slovenske zgodovine. Prikazuje vdane služabnike nacifašizma. Pregarjali so Slovence na Štajerskem, pomagali so policijskemu aparatu v boju proti OF in KPS. Sodelovali so v zasledovanju partizanov. Med njimi so tudi možje iz Celja in okolice. Zagrizeno so prepovedovali slovensko govornico, četudi marsikateri iz vrst njihovih staršev ni znal govoriti nemško in tudi sami so govorili v »polomljeni« nemščini.

Jože Zupan piše iz Nepala

ZAČETEK PRAVEGA GARANJA

**PISMO, KI JE NASTALO 6000 m VISOKO NA
SEDLU LO - LA**

Ze več kot mesec dni je z doma letošnja doslej največja jugoslovanska alpinistična odprava v himalajska gorstva, ki ima pred seboj najzahtevnejšo nalogo povzpeti se na sam vrh sveta Mount Everest. Naloga je še toliko težja, ker želijo jugoslovanski alpinisti priti na vrh po doslej še nepreplezani smeri, tako da gre po tej strani za prvenstveni vzpon. Vse skupaj je izredno težavno in zahtevno, saj o tej smeri doslej ni kaj prida zbranih in objavljenih podatkov, tako da vse skupaj pomeni resnično pravo pot v neznanu.

V ekspediciji sta tudi dva alpinista iz Rimskih Toplic in sicer Franček Knez in Jože Zupan. Slednji nas je tik pred odhodom v daljna gorstva Himalaje obiskal in objavili smo razgovor, kako so potekale priprave za opravo te zahtevne naloge. Takrat smo se z Jožetom tudi dogovorili, da bo za naš Novi tednik pisal vse o ekspediciji. Bali smo se že, da je Jože na obljubo pozabil, ko smo v soboto z velikim veseljem končno le dobili prvo njegovo pismo iz daljnega Nepala. Tako danes objavljamo kompleten prvi del njegovega dnevnika. Prepričani smo, da ga boste z veseljem prebrali, saj ga je Jože resnično zanimivo napisal.

V spremnem pismo je še napisal: »Sedaj smo že deset dni v bazi. Prišli smo do 6000 m na sedlo LO - LA. O tem bi napisal v naslednjih dneh in pa seveda o pristopnem maršu. Upam, da bo za objavo. Če se strinjaš bi poslal do konca še dvakrat. Začelo se je že kar pravo garanje, no pa o tem pozneje. Lep pozdrav vsem skupaj v uredništvu in bralcem NT ter poslušalcem radia, Jože.«

Torej pričakujemo še dva dela dnevnika, tako da bomo tudi mi na tekočem, kako poteka jugoslovanska alpinistična odprava.

TONE VRABL

»Po dveh dneh letenja z indijsko letalsko družbo Air India smo 1. marca pristali v glavnem mestu Nepala Katmanduju. Tu sta nas na že čisto pravem azijskem letališču sprejela Tomaž Jamnik in vodja odprave Tone Škarja. Takoj, ko smo spregovorili nekaj besed, nam je pogled odbrzel preko zelenih žitnih polj do prvih belih sedemti-sočakov. Tam nekje zadaj kraljuje Mount Everest - Sagarmata - boginja vetrov, kot ji pravijo domačini. Preveč daleč je in preveč sosedov je okoli nje, da bi jo lahko videli. Upamo, da nam bo naklonjena ta boginja vseh vetrov in nam bo dovolila ukrasti njen skrivnostni še nepreplezani vzhodni greben.

V Katmanduju bomo morali počakati nekaj dni, da bodo urejene vse potrebne carinske dokumentacije. Nastanili smo se v motelu Japanniss House. Seveda, takoj ko je bilo mogoče, smo pohiteli v mesto, ki nas je sprejelo s svojim pravim azijskim čarom. Ulice so natrpane z rikšami, ki jih poganjajo kratkohlaci fantje in z veliko vrnemo hupajo, največkrat brez potrebe. Vse polno ljudi je, eni nosijo tovore na palici, ki jo držijo preko ramen. Neredko vidiš fantiča, kako prižene trop koz kar preko glavne ceste. Vsi na rikšah seveda hupajo, a to ne spravi ni-

kogar s tira. Takoj lahko opaziš, kako strpni so ljudje v tem delu sveta. Nikamor se jim ne mudi.

KOLO ZA »RENT A CAR«

Naslednji dan nas stari himalajski mački Ivč, Nejc in Vikl vzamejo s seboj. To je zame in za Franca (Kneza - op. p.) zelo poučno, saj nama pokažejo »rent a car«, kjer si lahko za pet rupij na dan izposodiš kolo. Ena rupija je 1,60 din! Kolo je seveda najvažnejše azijsko prevozno sredstvo. Vendar imamo kar precej problemov predno se navadimo, da poteka promet po levi strani. Večkrat se mi je zgodilo, da sem dalj časa vozil po desni, potem pa se nekajkrat komaj izognil silovitemu kolesarskemu trčenju. To me je prisililo, da sem začel spoštovati nove prometne predpise.

Včasih me je kar zazeblu, ko sem pomislil, kaj bi bilo, če bi takole vozil doma, recimo po Mariborski v Celju... Verjetno bi me miličnik kar odpeljal za nekaj dni na hladno. Tukaj pa so k sreči tudi miličniki bolj strpni. Ko smo se zvečer vračali pred Japanniss House smo videli spredaj parkiranih tudi po dvajset koles. V sobah pa lahko še dolgo v noč poslušas »sahibe« (izraz Nepalcev za tujca - gospod), kako pripove-

dujejo drug drugemu dogodivščine, ki so jih doživeli med potepanjem s kolesom po Katmanduju in okolici. Ogledal sem si čudovit Budistični tempel na gričku nad mestom. Imenuje se Monky tempel, zato ker je okrog in na njegovih pagodah vse polno opic nič kaj lepe zunanosti. Skačejo okrog tebe in te nekam predrzno opazujejo. Tam sem videl tudi značilen budistični obred, ki ga opravlja lama sedeč v kotu na tleh. V nosnicah sem takoj začutil značilen vonj azijskih kadil in zelišč, ki jih darujejo med obredom. V drugem kotu so tri lame pekle nekakšne pogače. To je povzročalo našim evropskim nosovom obupen smrad, zaradi katerega sem moral svetišče kmalu zapustiti.

BUDIZEM IN HINDUIZEM

Nepal kot tudi ostale azijske države ima zelo pestro religiozno življenje. To lahko opazi vsak tujec na vsakem koraku. V Nepal se prepletata budizem in hinduizem. Obe veri se že na zunaj močno razlikujeta. Budizem je precej bolj sproščena religija. Verjiki uporabljajo za molitev posebne mlinčke, ki jih sučejo v rokah in tako opravljajo molitev: »O mani parne hum« (skrivnost je v lotosovem cvetu). Hinduizem pa je strožji in bolj zaprt. To sem občutil na lastni koži. Ko sva se potepala z Bojčcem v malo oddaljenem delu Katmanduja sem zlezal na vrh pagode. Ker so bila maj-

hna vratca samo priprta sem počasi zlezal v notranost mračnega prostora. Malo me je sicer prevzel občutek tesnobe, vendar radovednost je bila večja. Ko sem hotel odgrniti živalsko kožo, ki je zakrivala predprostor, je skočil predme majhen možiček. Kljub mraku so se mu oči svetile in jezno je pograbil zapah, ki se uporablja za vrata. Seveda sem jo takoj odkuril. Ko je možiček planil ven ga je Bojč ves preplašen s sklenjenimi rokami pozdravil »namaste!« To ga je tako pomirilo, da me je nehal poditi. Le jezno me je gledal. Rad bi mu povedal, da ga nisem hotel užaliti, vendar me ne bi razumel, zato sva raje hitro odšla. Sklenil sem, da ne bom več pretirano radoveden.

MEKA ZA HIPIJE IZ EVROPE

Katmandu je tudi prava Meka za hipije iz Evrope. Srečuješ jih vsepovsod. S svojimi bledimi in upadlimi obrazi ti povedo, da najbrž v hašišu in ostalih mamilih, ki jih tu dobiš legalno na pretek le niso našli tisto, kar so iskali. To so navadni otroci bogatih staršev, ki si zaželijo eksotike in avantur. Posebno poglavje so tudi Evropejci, ki pridejo v Nepal, si obrijejo glave, nadenejo oblačilo lam in v skupinah hodijo med ljudmi ter prepevajo ob spremljavi azijskih instrumentov »Hari Krishna!« Tudi pri njih se vidi, da v tistem obnašanju ni nič iskrenega, ampak se jim je verjetno za hotelo nekaj eksotike in za nekaj časa zapustiti Evropo.

BERAČI - UBOGI IN KOT POKLIC

Vsepovsod naletiš na veliko beračev. Takšnih, ki so res ubogi in pa tistih, katerim je beračenje poklic. Čisto vsakdanji prizor je, kako stopajo ljudje po ulici preko berača, ki leži na tleh in umira. Pred njim stoji lonček z nekaj hašiša in veliko je takšnih, ki jim hašiš ne bo več pomagal, kajti zdavnaj več ne sliši, ko zaženeta rupija v lončku. Se preden bo vroče azijsko sonce zaslo ga ne bo več in naslednji dan ga bodo tako kot tisoče drugih brez vsakih pogrebnih ceremonij sežgali ob reki Pashuphatinat pod čudovitim pozlačenimi templji in do skrajnosti precizno umetniško izrezljenimi pagodami. Joe, tudi to je Azija! Tudi to je en kamenček v ogromnem mozaiku ekspedicije v Himalajo.

Naše bivanje v Katmanduju se je zavleklo že daleč čez načrtovan čas. Imamo velike probleme z opremo, ki je ostala nekje v Indiji. Očitno je poslovna morala za te ljudi nekaj povsem tujega. Čas jim ne pomeni nič, nam pa se tako mudi proti Mount Everestu. Prehitela nas je avstrijska odprava, ki gre na sosednji vrh Lotse, visok 8531 metrov in lahko se zgodi, da nam bodo pobrali večino nosačev, katerih bomo mi potrebovali kar 600. Štab se na hitro dogovori, da se bomo razdelili v tri skupine. Marko, Andrej, Štef in Dado bodo z nekaj tovari in šotori odpotovali s helikopterjem in postavili bazo. Glavnina bo štela 18 ljudi, dva dni za njo pa bodo potovali še ostali člani odprave.

10. marec: že navsezgodaj smo se zbrali na dvorišču agencije Mountain Travel, kjer je bil dve uri pravi sejem. Zbirali smo opremo, ki mora najbolj nujno potovati z nami...»

JOŽE ZUPAN

PRIPOROČA

Oglejte si novosti na oddelku STEKLO PORCELAN v VELEBLAGOVNICI T. Ko prvo vam predstavljamo uvoženo plastiko ki je odporna proti temperaturi, v rdeči barvi. Na voljo so: garniture za belo kavo, za sol in poper, skleda za miksanje in ožemalci za limone.

Tu je tudi lep kitajski porcelan, skodelica stane le 27,18 din skodelica z žličko pa 42,77 din.

Poleg ostale keramike, je tu še nova Liboska garnitura krožnikov po 28,14, desertni so po 17,77 in skodelice s krožnikom po 23,69 din.

Pa še nerjaveči ekonom lonci 7 l (1167,40), 5 l (1.055,35)

Priporočamo pa vam tudi okrasne krožnike različnih oblik in seveda barv ter vzorcev.

Mimogrede pa se lahko ogledate tudi na oddelku Bomboniera od koder je spodnji posnetek.

Komisija za medsebojna razmerja delavcev
DRŽAVNE ZALOŽBE SLOVENIJE
Ljubljana, Mestni trg 26

ponovno
OBJAVLJA

naslednja prosta dela in naloge:

PODROČJE DEL IN NALOG
PRODAJANJA V POSLOVALNICI CELJE,
Trg V. kongresa 3

Pogoj: šola za prodajalce, do 3 mesece delovnih izkušenj

Pismene prijave sprejema splošno kadrovski sektor Državne založbe Slovenije na gornji naslov 15 dni od dneva objave razpisa.

Kandidate bomo o izbiri pismeno obvestili.

Lesnina Ljubljana
TOZD Lesna industrija
»BOR« Laško

razpisuje

štipendijo

za študij v 1. letniku študijskega leta 1979/80 na Visoki ekonomski komercialni šoli - finančna smer.

Štipendija se razpisuje za študij na prvi stopnji. V poštev pridejo dijaki ekonomske srednje šole.

Višina štipendije se določa v skladu s samoupravnim sporazumom o štipendiranju.

Pismene vloge z dokazili o doseženem uspehu v šoli in o materialnem položaju pošljite v roku 15 dni od objave razpisa v kadrovsko službo TOZD BOR Laško.

O rezultatih razpisa bodo kandidati obveščeni v 30 dneh od predložitve svojih vlog.

Finomehanika Celje
Kocbekova ulica 3
CELJE

razpisuje
prosta dela in naloge

VK FINOMEHANIKA

Pogoji:

- opravljen izpit za VK
- samostojno delo 15 let
- vozniški izpit »B« kategorije
- pravičen odnos do samoupravljanja

Vloge pošljite ali prinesite na naslov Finomehanika Celje, Kocbekova ulica 3, v 15 dneh po objavi razpisa.

Komisija za medsebojna delovna razmerja v delovni skupnosti

uprave skupščine občine Šmarje pri Jelšah

razpisuje dela in naloge:

1. inšpektorja za gradbene in urbanistične zadeve
2. analitika za gospodarstvo
3. referenta za gradbene zadeve
4. referenta za premoženjsko pravne zadeve II.
5. davčnega inšpektorja
6. finančnega knjigovodja za splošni ljudski odpor
7. dveh strojepisk

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev za sklenitev delovnega razmerja izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod 1. - visoka ali višja izobrazba gradbene smeri in 5 let delovnih izkušenj
- pod 2. - visoka izobrazba ekonomske smeri in 3 leta delovnih izkušenj
- pod 3. - višja izobrazba pravne ali gradbene smeri in 2 leti delovnih izkušenj
- pod 4. - višja izobrazba pravne smeri in 2 leti delovnih izkušenj
- pod 5. - višja izobrazba ekonomske ali pravne smeri in 3 leta delovnih izkušenj
- pod 6. - srednja izobrazba ekonomske smeri in 1 leto delovnih izkušenj, 2 meseca poskusnega dela
- pod 7. - poklicna 2-letna administrativna šola s preizkusom delovnih sposobnosti.

Poleg pogojev izobrazbe morajo biti kandidati moralno-politično primerni za delo v občinski upravi, biti morajo jugoslovanski državljani in ne smejo biti obsodeni za naklepna kazniva dejanja, zaradi katerih so moralno-politično neprimerni za opravljanje dela v organih državne uprave.

Za opravljanje del in nalog bo s kandidati sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas.

Kandidate za opravljanje delovnih nalog inšpektorja za gradbene in urbanistične zadeve nudi delovna skupnost tudi družinsko stanovanje.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema komisija za medsebojna delovna razmerja uprave skupščine občine Šmarje pri Jelšah 15 dni po objavi razpisa.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po izteku roka za prijavo.

»Komunalno podjetje Žalec«

objavlja naslednja prosta dela in naloge

za TOZD »Montaža«:

- vodjo tehnično-komercialne službe TOZD

POGOJ:

- višja izobrazba gradbene smeri in 3 leta delovnih izkušenj na ustreznih delih

Možnost prijave imajo tudi kandidati s končano I. stopnjo VEKŠ s predhodno srednješolsko izobrazbo gradbene ali strojne smeri.

- 1 delavca za upravljanje in vzdrževanje srednje gradbene mehanizacije in transportnih sredstev

POGOJ:

- poklicna šola avtomehaničar oz. ključavničar
- izpit »C« kategorije

Za TOZD »Komunalo«:

- 1 delavca za upravljanje in vzdrževanje težke gradbene mehanizacije (strojnik na kopaču, bagerist)

POGOJ:

- opravljen izpit za upravljanje težke gradbene mehanizacije
- izpit »C« kategorije

Prijave naj pošljejo kandidati v roku 15 dni po objavi na Splošno kadrovski oddelk Skupnih služb - Nade Cilenshek 5 - Žalec

MLADINSKA KNJIGA LJUBLJANA POSLOVNA ENOTA CELJE - Stanetova 3 Trgovina na veliko

Komisija za delovna razmerja delavcev objavlja prosta dela in naloge

administratorja

z znanjem strojepisja

Delo je za določen čas, s polnim delovnim časom - nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu.

Nastop dela možen takoj!

Pismene prijave pošljite ali se osebno zglasite v Mladinski knjigi Celje - Stanetova 3.

ZDRAVSTVENI CENTER CELJE TOZD PRESKRBOVALNE VZDRŽEVALNE ENOTE

objavlja prosta dela in naloge:

nabavnega referenta tehničnega materiala

POGOJI:

- srednja komercialna šola ali
- VKV delavec, 3 leta delovnih izkušenj
- šoferski izpit B kategorije

Za zgoraj navedeno delovno opravilo velja pogoj trimesečnega poskusnega dela.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi sredstev za osebne dohodke TOZD Preskrbovalne vzdrževalne enote.

Prošnje sprejema kadrovska služba Zdravstvenega centra Celje, Kersnikova 1 a, 15 dni od dneva objave.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 8 dni po sklepu samoupravnega organa.

DELOVNA ORGANIZACIJA FOTOLIK CELJE

razpisuje na podlagi sklepa delavskega sveta dela oziroma naloge

1. Vodje OE Tiskarna

Pogoji: višješolska ali srednješolska izobrazba grafične smeri ter 5 let delovnih izkušenj

2. Vodje oddelka strojnice

Pogoji: srednješolska izobrazba grafične smeri ali poklicna grafična šola ter 5 let delovnih izkušenj

3. Strojnega stavca

Pogoji: poklicna grafična šola

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom in poskusnim delom 3 mesece.

Kandidati naj vloge z dokazili o strokovni izobrazbi pošljejo v 15 dneh na naslov: Fotolik Celje, Muzejski trg 8 - komisija za delovna razmerja.

»HMEZAD« TOZD KOOPERACIJA ŽALEC
Žalskega tabora 1

objavlja dela in naloge

- knjigovodje OD

Pogoji:

- končana srednja ekonomska izobrazba,
- 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah
- 3 mesečna poskusna doba

- skladiščnika za ZE Petrovče

Pogoji:

- končana srednja kmetijska izobrazba,
- 3 letne delovne izkušnje na podobnih delih in nalogah
- 3 mesečno poskusno delo

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo ali predložijo v 15 dneh po objavi oglasa na naslov:

»Hmezad« TOZD Kooperacija Žalec
Žalskega tabora 1

SVET KMETIJSKEGA ŠOLSKEGA CENTRA CELJE

RAZPISUJE

RAČUNOVODSKA DELA ZA NEDOLOČEN ČAS.

Za uspešno opravljanje del mora kandidat izpolnjevati naslednje pogoje:

1. da ima višjo ali srednjo izobrazbo ekonomske smeri
2. da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj pri samostojnem opravljanju finančno računovodskih del in nalog.

Kandidati naj pismene vloge z ustrežno dokumentacijo o strokovni izobrazbi in delovni usposobljenosti pošljejo na naslov: Kmetijski šolski center Celje, Ljubljanska 97 v roku 15 dni po objavi. Prijavljene kandidate bomo obvestili o izbiri v 20 dneh po poteku razpisnega roka.

»METKA« TEKSTILNA TOVARNA IN KONFEKCIJA CELJE, IPAVČEVA 22

objavlja

prosta dela in naloge:

1. referent v nabavi - 1 oseba
2. vodja izmene v plemenitilnici - 1 oseba
3. obratni električar - 2 osebi
4. transportni delavec v vzdrževal. obratih - 3 osebe
5. delavec za čiščenje s sesalcem - 2 osebi
6. pomožni delavec v plemenitilnici - 2 osebi

POGOJI:

pod 1.

- končana srednja teh. tekstilna oz. ekonomska šola
- 3 leta delovnih izkušenj na enakem ali podobnem delu
- delo za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom

pod 2.

- srednja tehn. tekstilna šola - kemijska smer
- 3 leta delovnih izkušenj
- delo je za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom

pod 3.

- kvalificiran električar
- odslužen vojaški rok
- troizmensko delo
- delo za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom.

pod 4.

- nepopolna osemletka
- fizično težko delo (pogoj: starost 18 let)
- enoizmensko delo
- delo za nedoločen čas

pod 5.

- nepopolna osemletka
- fizično težko delo (pogoj: starost 18 let)
- dvoizmensko delo
- delo je za nedoločen čas

pod 6.

- osemletka
- triizmensko delo (pogoj: starost 18 let)
- delo za nedoločen čas

Objava velja do zasedbe del in nalog.

Vloge sprejema spl. kadr. sektor podjetja »Metka« tekstilna tovarna in konfekcija Celje, Ipatčeva 22.

PO SINGAPURU IN INDONEZIJI (2)

RIBICE V DISCU

Morda še najtežje je vlago premagovati, ko se spušta tema. In nič čudnega ni, da sem se zgrozil, ko je bilo treba vstopiti v avtobus, ki nas je že čakal pred letališko zgradbo. Nič hudega ni bilo. V avtobusu je vladal skoraj mrz. Kasneje sem lahko ugotovil, da imajo klimatske naprave urejene pravzaprav v vseh javnih lokalih in vseh avtomobilih. Za nas je prav hecno nekaj, na kar smo po tem ves čas pozabljali.

Že prvi večer smo plesali v discu in se seveda pošteno prepotili, kljub temu, da je bilo ob vstopu v disco tam pravzaprav prijetno hladno. Odsli smo se ven hladit, pa je vročina kar butnila v nas. In ko smo že pri discu, mu namenimo nekaj vrstic. Stanovali smo v enem izmed najbolj udobnih hotelov v Singapurju in menda drugem najvišjem Oberoi Imperial. V sklopu hotela je poleg vsega ostalega, kar zraven sodi, tudi disco klub. Vanj ima vstop le tako imenovana visoka družina ter seveda hotelski gostje. Temu primerne so seveda tudi cene. Približno take kot v celjskem hotelu Merx ali v hotelu Prebold. Nič čudnega torej, da smo Jugoslovani poleg plesišča

okupirali tudi »šank« in dokazovali, kako nam vsaj v tem pogledu Nemci ne segajo niti do kolen, da o Avstrijcih niti ne govorimo. Skupina petih severnih sosedov je sedela nasproti nas in v dveh urah so popili natanko pet viskijev.

Disco v Singapurju. Kdo ve koliko jih je, toda ko človek vstopi, se mu v glavi vrtili. Izvrstna glasba, light show, ženske disc jockeyi, neprisljano komentirana glasba, predvsem pa izredno kultur-

PIŠE: JANEZ VEDENIK

ni obiskovalci. V glavnem najstniki, verjetno staršev, ki imajo vsega čez vrh glave, toda nikakršnih primitivnih izgedov in peteljinjenja kot smo ga vajeni pri nas. Na stotine različnih lučk, kombinacije kamna z raznobarnim steklom, ogledala in mize v prijetni temi razvrščene v dve nadstropji. Na vsaki mizi še krožnik z malimi pečeni ribami in nekakšnimi slanimi bobi palčkami. Ribice so mi bile še posebej všeč, čeprav so bile močno slane in poprane. Velike so morda dva, tri centimetre, po desetih pa ima človek že občutek,

kot da mu gori v ustih. Naj sem še tako gledal po tleh, cigaretnega ogorka nikjer nisem videl. Zapisal sem že, da povsod v Singapurju vlada izjemna čistoča, ki je brez vsakega dvoma predvsem odraz kulture tamkajšnjih ljudi. Tako neverjetna čistoča, da je človek prijetno razočaran, saj bi od četrtega največjega pristanišča na svetu, ki povrh vsega leži še v jugovzhodni Aziji, pričakoval vse kaj drugega kot to. V primerjavi z njimi smo tudi Slovenci, pa naj mi bo oproščeno, čisto navadne packe, pa čeprav imamo v tem pogledu o sebi še tako visoko mnenje.

Ob vstopu v disco sem bil nemalo presenečen, ko mi je simpatično dekle, verjetno kakšna Kitajka, vljudno z nasmehom na ustih razložila, da ne bo nič s tem. Treba je bilo nazaj v sobo, se obleči v hlače, suknjič in kravato in zares potem ves večer nisem videl nikogar v kavbojkah in majci ter lesenih cokljah. In še ena zanimivost. Ko sem naročil viski, mi ga je natakar natočil v dva deci kozarec. Pol deci viskija, vse ostalo pa led. In tudi tam ga pijejo tako, ne tako kot pri nas. Kar samega in zraven še deci Radenske.

Posebni čar dajejo singapurskemu pristanišču džunke. Teh je sicer vedno manj in ostajajo le še spomini na minule čase.

UMIK PRED MALIKOM

Delavci so pri svojih manifestacijah proti režimu v bivši Jugoslaviji pogosto uporabljali različne trike, da so odvrnili od sebe represalije žandarjev in policije. Pri tem so se posluževali prav tako naivnih sredstev, kot so bili naivno »zagovedeni« hlapci oblastnikov. Zgodilo se je, da so delavci tu in tam začeli igrati ali peti državno himno in žandarjem ni preostalo nič drugega, ko da so se vstopili v pozor in odnehali.

Leta 1937 je bil v rudarskih Revirjih velik štrajk. Oblastniki in lastniki so se pripravljali, da bi namesto stavkajočih rudarjev zaposlili stavkokaze. Temu so se uprli tako rudarji v rudniku in v objektih, kot tudi njihovi svojci. Na hitro organizirane rudarske žene so s svojimi otroki uprizorile protestni spreved tudi

v Hrastniku in sicer od kolonije do rudniških poslopij. Oblastniki so poklicali okrepite iz sosednjih občin in na množico žensk, ki so vzklikale parole solidarnosti s svojimi možmi, je čakal pravcati kordon žandarjev z nasajenimi bajoneti na puškah.

Ženske pred ostrino bajonetov niso pobegnile. Tiste spredaj so potiskane od onih zadaj vse bolj silile v kordon žandarjev. Utegnilo bi se zgoditi tudi kaj hujšega in v tem je ena od udeleženk potegnila izpod pleta sliko mladoletnega kralja Petra:...

... in žandarji so na mah popustili, se postavili v pozor pred sliko monarha. Delovala je kot pri divjih plemenih malik v roki plemenskega vrača.

DELAVSKI HUMOR

NE MOTI PRI DELU

V neki tovarni so kupili nov avtomatski stroj. Ker so se dneve in dneve nabirali okoli stroja firbci, je poslovodja dal natisniti lepak: Ne moti pri delu!

Pa ni nič pomagalo. Zato je delavec, zaposlen pri stro-

ju, potuhtal učinkovitejši plakat. Nanj je napisal:

— Če že nič ne delaš, ne delaj tega tukaj! —

KADROVSKA POLITIKA

Peter je bil dober delavec leta in leta. Premestili so ga v skupne službe za pomočnika nižjega referenta. Ker se ni mogel privaditi, je prosil personalca, da ga vrne nazaj v proizvodnjo. Svojo prošnjo je podkrepil z obljubo:

— Obljubljam, da bom na delovnem mestu lahko uspešno uporabil izkušnje, pridobljene med delom v skupnih službah. —

Na ta stavek, se je s pomi-

slekrom obesil član kadrovske komisije, bivši Petrov sodelavec iz proizvodnje, rekoč:

— Tega se v obratu bojimo. Opozarjam, da je od nas odšel kot dober delavec! —

UTEMELJENO OPRAVIČILO

Zgodilo se je, da je proizvodni delavec Janez za dve uri zamudil na delo. Ker se to ni dogajalo do tedaj, ga je dal poklicati šef in ga vprašal, če ima kakšno opravičilo.

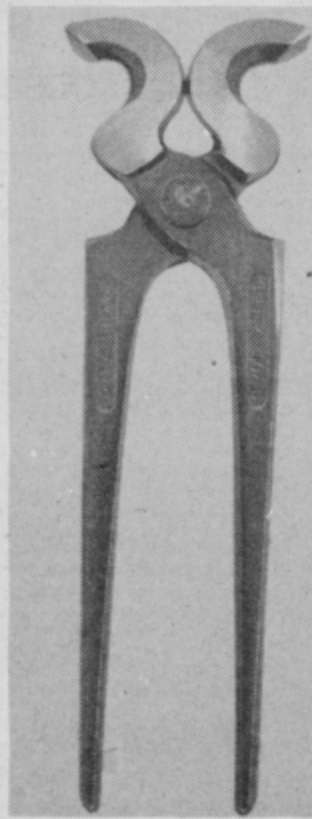
Janez odvrne:
— Ne vem, kakšno je vaše mišljenje, toda jaz spim izključno doma! —

VESELI OTROŠKI SEJEM V ŽALCU

V vzgojno varstvenem zavodu Janko Herman v Žalcu je bilo v soboto dopoldne na moč živahno. Otroci tega vrtca so se namreč skupaj s svojimi vzgojitelji, starši in tudi otroki, ki sicer ne obiskujejo vrtca, poveselili ob spomladanskem sejmu. Pisani-trakovi so krasili dvorišče vrtca, povsod naokoli so bile razstavljene stojnice z izdelki, ki so jih napravili s pomočjo vzgojiteljic otroci sami. Celo prava stojnica s sladkarijami je vabila mladež, pa glasba, seveda tudi, tako, da je bilo kot na pravem sejmu. Vodstvo vrtca pa je k sodelovanju pritegnilo še Mladinsko knjigo, ki je otrokom in staršem ponujala le dobro knjigo.

Na otroškem spomladanskem sejmu, ki je sodil v akcijski program zavoda ob letošnjem mednarodnem letu otroka, je bilo veselo, da že dc.go ne tako.

MATEJA PODJED

INOVACIJA PA TAKŠNA!

AL' SE BO KOT SLON ZADRLA, AL' PA MIKROFON POŽRLA?

NOVI
tednik

16
17

NOVI TEDNIK - Glasilo občinskih organizacij SZDL Celje, Laško, Sl. Konjice, Šentjur, Šmarje pri Jelšah in Žalec - Uredništvo: Celje, Trg V. kongresa 3 a, poštni predal 161. Naročnina in oglasi: Trg V. kongresa 3 a - Glavni in odgovorni urednik: Milan Seničar, tehnični urednik Franjo Bogadi - Redakcija: Milan Božič, Jure Krašovec, Drago Medved, Mateja Podjed, Brane Stamejčić (odgovorni urednik Radia Celje), Damjana Stamejčić, Zdenka Stopar, Milenko Strašek, Mitja Umnik, Janez Vedenik, Tone Vrabl - Izhaja vsak četrtek - Izdaja ga ČGP »Delo«, Ljubljana - Rokopisov ne vračamo - Cena poš. štev. 5 din - Celol. naročnina 230 din, polletna 115 din. Za inoz. je cena dvojna. Štev. ziro rač.: 50700-603-31198 - ČGP Delo Ljubljana, TOZD Novi tednik Celje. - Telefon, oglasi in naročnina: 22-369, 23-105.